

Kárpát-medencei borbemutató Brüsszelben

„A teremtett világot, az európai földrészt, a természetes régiókat – ezenképpen pedig a Kárpát-medence csodálatos szépségű térségét – nem lehet és vétek volna természetellenes módon és politikai kizárólagossággal szerteszakítani. A história, a geográfia, a religió, a kultúra és a geopolitika egyaránt ennek az európai nagyrégióknak a természetes egysége mellett szól” – hangsúlyozta **Tökés László** erdélyi EP-képviselő az általa szervezett Kárpát-medencei borbemutató megnyitóján Brüsszelben, 2011. június 28-án. A magyar EU-elnökségnek mintegy a „záróáldomásán” az Európai Parlament magyar alelnöke felidézte: Trianon évfordulóján „Világraszóló magyarok” címmel szerveztek kiállítást, amely arról szólt, hogy a „trianoni múltból” – Szlovákiával, Ausztriával, Szlovéniával és Romániával együtt – hogyan juthatunk el „a schengeni jövőbe”. Ugyanezt a szellemiséget hordozta idén februárban a magyar EU-elnökség „Együtt-lét” című fotókiállítása is, mely kifejezett módon a kárpát-medencei hagyományos kultúrák sokszínűségének gazdagságát és ezek egymást gazdagító együttélését volt hivatott megjeleníteni. Hasonlóképpen a **Mészáros Alajos** felvidéki és **Deutsch Tamás** anyaországi EP-képviselők által rendezett múlt heti kiállítás is ugyanezt idézte a festészet „Duna-menti szín-játékának” nyelvén, a Duna-stratégia összefüggésében. „Következésképpen, amikor a Kárpát-medencéről beszélünk, az egyesülő Európa nemzeteinek közösségében nemcsak magunkra, hanem mindazokra a testvéri népekre is gondolunk, akikkel vallásos hitünk és európai értékközösségünk összekapcsol bennünket” – mutatott rá az egykori temesvári lelképásztor.

Schmitt Pál, Magyarország köz társasági elnöke a rendezvény fővédnökeként a rá jellemző oldott formában köszöntötte az egybegyűlteket: „Jól végzett munka után az emberek koccintanak. Sikerre,

Tökés László EP-alelnök Kárpát-medencei borbemutatót szervezett.

barátságra, mindenki egészségére. Őszintén gondolom, hogy a magyar uniós elnökség végeztével jó okunk van arra, hogy emeljük poharunkat az Európai Unió integrációs erejére és a közösen elért eredményeinkre” – írta levelében. Üzenetében a magyar államfő köszönetet mondott a magyar borászoknak azért, hogy a közös sikerek elérése érdekében a magyar EU-elnökség alatt, illetve a tegnapi, „Kárpát-medencei borkultúra” című rendezvényen is fenséges borok változatos kínálatával örvendeztették meg a népes vendégsejereget.

Milan Zver EP-képviselő, a Szlovén Néppárti Delegáció vezetője köszöntőjében kitért a magyar nemzet XX. századi viharos történelmére, és elismeréssel szólt arról, hogy szétszakítottóságuk ellenére a különböző országokban élő magyar nemzeti közösségek megőrizték kultúrájukat, ragaszkodtak hagyományaikhoz, és a közös múltra alapozva, európai jövőt terveznek. A szlovén képviselő abból kiindulva, hogy az Európai Unió a kölcsönös tiszteleten, a szolidaritáson és a békés együttélésen alapszik, rámutatott: mindennek beszédes és kiváló példája a különböző nemzetek és kultúrák közötti regionális együttműködés eredmé-

nyeként virágzó Kárpát-medencei borkultúra.

Gyürk András EP-képviselő, a Magyar Néppárti Delegáció vezetője a magyar EU-elnökség szemszögéből az összmagyarság közös sikereként értékelte a kárpát-medencei borbemutató kiállítást, amelyen kilenc hírneves borász, köztük hat anyaországi – élükön **Bock József-fel** –, valamint a külföldiek képviselőjében **Balla Géza** erdélyi, **Bott Frigyes** felvidéki és **Maurer Oszkár** délvidéki (szerémségi) borászok kínálták nagy elismerést kiváltó, válogatott italaikat. A kilenc kárpát-medencei borvidéket **Mészáros Gabriella** borakadémikus mutatta be. A háromnapos rendezvény ideje alatt a látogatók tájékozódását nagyméretű molinók segítik, amelyeken **Mohácsi László-Árpád** nagyváradi képzőművész a bemutatott borbemutatók rövid leírását és az ott termelt borok értékét felvillantó tömör méltatásokat rendezte tetszetős kompozíciókba. A borbemutató részét képezi továbbá **Sófalvi István** fényképész fotókiállítása, amely **Érmel-lék** hagyományos pincéit mutatja be. A beszédeket követő kulturális műsor keretében a **Tótszegi András** vezette mérai **Csűrös zenekar** és a **mérai táncosok** kápráztatták el az

▶ egybegyűlteket népviseletükkel, zenéjükkel és táncukkal.

A rendezvényen számos román és szlovák EP-képviselő – köztük **Monica Macovei**, **Cristian Preda** és **Eduard Kukan** – is részt vett. A nagyváradiakat **Zatykó Gyula**, a partiumi demokrácia-központok főigazgatója és **Kiss Zoltán**, a Zichy Ferenc Borklub vezetője képviselte.

A Kárpát-medencei borbemutató ma, június 29-én **Fazekas Sándor** magyar vidékfejlesztési miniszter részvételével folytatódik, aki a leköszönő magyar EU-elnökség nevében átadja a bor-stafétát a soron következő lengyel elnökség képviselőinek.

Népviseletbe öltözött fiatalok és népi muzsikások is közreműködtek

Borkultúra a Kárpát-medencében

Megnyitó beszéd

Minden lélekkel megáldott ember még ma is, az illuzióromboló kései modern korban, gyermeki áhítattal követi nyomon az **özönvízről** szóló bibliai őstörténet színes eseménysorozatát. A példázatos történet örök üzenetét megértve, **Kányádi Sándorral** együtt valljuk, hogy korunk Európájában is minden életet és minden marandó értéket **„Noé bárkájába”** kell mentenünk, az isteni kegyelmet hirdető **szivárvány** jelezte özönvíz utáni jövőendő számára. Mert „bezárulnak a mélység forrásai s az ég csatornáit” és a pusztítón örvénylő vizek végtére „elapadnak” (1. Móz. 8, 1-2) – és minden **mohácsi** vagy **trianoni** történelmi katasztrófa nyomán, akárcsak a XIX. századi **filoxéravész** után, kipszult szőlőinket újra kell ültetnünk, a megmentett életet előről kell kezdenünk...

Noé bárkájának képénél maradva, kárpát-medencei borászati bemutatónk alkalmával magától adódik annak az igénye és gondolata, hogy a „nemes szőlőt” és Bacchus „szívet vidámító italát”, ezzel együtt pedig a **kárpát-medencei borászat** ezredéves kultúráját szintén a marandó értékek ősi hegyek vonulata által övezett „hajójára” menekítsük.

Ma délelőtt **Jásdi István** magyar-honi borász egy gyönyörű könyvvel ajándékozott meg, első lapján ezzel a beírással: „nemcsak borral él az ember”. Magvas gondolatával a pusztában megkísértett **Krisztus Urunkat** idézte, aki kínzó éhségeink közepette

tanít arra, hogy „nemcsak kenyérral él az ember” (Mt. 4,4). Ebben a gondolatmenetbe illik bele néhai **Kosinszky Viktor** frappáns megfogalmazása, mely szerint: „A magyar szőlő nem csak bor, hanem kenyér is” – a szónak abban az evangéliumi értelmében, hogy Jézus „az életnek kenyere” (Jn. 6,35).

Mindnyájan tudjuk és érezzük, hogy az elhangzó szavak konkrét és átvitt értelemben, a magyar európai elnökség időszakát mintegy **„áldomással”** lezáró, mai rendezvényünkön, **bornál** és **kenyérnél** messze többről van szó. Amikor a **Kárpát-medence** teremtett szépségét, gazdagságát és egységét emlegetjük, valójában benne értjük egész kárpát-medencei múltunkat és jövőnket, a szántóvetőkkel és szőlőtermesztőkkel együtt pedig egész, jobb sorsa érdemes dolgos és szabadságszerető népünket – mindazokat, akik hittet hiszik ma is, hogy: „Lesz még szőlő s lágy kenyér” – mert hiszen Isten életre teremtett, majd szabadított meg vizekből és veszedelmekből bennünket.

Trianon tavalyi kerek évfordulóján a „Világgraszoló magyarokról” rendezett jeles kiállítás arról szólt, hogy a: „trianoni múltból” – Szlovákiával, Ausztriával, Szlovéniával és Romániával együtt – hogyan juthatunk el **„a schengeni jövőbe”**. Következésképpen, amikor a Kárpát-medencéről beszélünk, az egyesülő Európa nemzetainak közösségében, nemcsak ma-

gunkra, hanem mindazokra a testvéri népekre is gondolunk, akikkel vallásos hitünk és európai értéközösségünk összekapcsol bennünket. A **Mészáros Alajos** felvidéki és **Deutsch Tamás** anyaországi képviselőtársaink által rendezett, múlt heti kiállításunk ugyanezt idézte a festészet „Dunamenti szín-játékának” nyelvén, a Duna-stratégia összefüggésében. Idén februárban pedig ugyanezt a szellemiséget hordozta a magyar EU-elnökség **„Együtt-lét”** című fotókiállítása, mely kifejezett módon a kárpát-medencei hagyományos kultúrák sokszínűségének gazdagságát és ezek egymást gazdagító együttélését volt hivatott megjeleníteni.

Egy szó, mint száz: a teremtett világot, az európai földrészt, a természetes régiókat – ezenképpen pedig a Kárpát-medence csodálatos szépségű térségét – nem lehet és vétek volna természetellenes módon és politikai kizárólagossággal szerteszakítani. A história, a geográfia, a religió, a kultúra és a geopolitika egyaránt ennek az **európai nagyrégió**nak a természetes egysége mellett szól.

Ma, amikor a szomszédos testvérnépek közösségében poharunkat emeljük egymás egészségére, együtt éltsük szülőházánkat, és kívánjunk **„Bort, búzát, békességet”** Európának!

Brüsszel, 2011. június 28.

Tőkés László

Átadták a magyar-lengyel borstafétát

Az Európai Parlament épületében borkóstolóval egybekötött Kárpát-medencei borbemutató fénypontjaként szerdán, 2011. június 29-én **Fazekas Sándor** mezőgazdasági és vidékfejlesztési miniszter átadta **Marek Sawicki** lengyel kollégájának a „borstafétát”, a két ország nemzeti színű szalagjával feldíszített Tokaji Aszút.

Köszöntőbeszédében Tőkés László a magyar és a lengyel nép közötti történelmi szolidaritás európai aktualitását hangsúlyozta. Az EP alelnöke érzékletes párhuzamot vont: a kommunizmus mindkét nép történelmében, kultúrájában hasonló pusztítást végzett, mint a filoxéra a szőlő esetében a XIX. században. „Az 1989-es rendszerváltozást követően, volt kommunista országainknak ebből a súlyos helyzetből kell megtalálniuk a kiutat – és ebben a

korszakos törekvésükben, vagyis a rendszerváltozás továbbvitelében találtak természetes közegre és szövetségesekre az Európai Unióban” – mutatott rá az erdélyi képviselő.

Tőkés László emlékeztetett: a Lengyelországba vivő történelmi borúton szállították hajdan a soproni, a pozsonyi, a budai, utóbb pedig a tokaji magyar borokat, melyek a legkiválóbb helyekre, még a lengyel királyi udvarba is eljutottak. A püspök ennek analógiájára abbéli meggyőződésének adott hangot, hogy „a Kárpát-medencéből kiinduló magyar-lengyel borút egyike azon »európai utaknak«, melyek önmagukon túlmutatva remélt közös jövődönk – a béke, a szabadság és a felvirágzás – irányába vezetnek.”

A magyar uniós elnökséget képviselő **Fazekas Sándor** mezőgazdasági és vidékfejlesztési miniszter

beszédében kiemelte, hogy a minőségi bortermesztés szerves része a magyar történelemnek és kultúrának, és utalt arra is, hogy a magyar és lengyel népet ezeréves testvéri szálak kötik össze.

Marek Sawicki lengyel mezőgazdasági és vidékfejlesztési miniszter azt emelte ki, hogy mind a magyar, mind pedig a lengyel nemzetet a szabadságért való harc jellemzi és ez döntően hozzájárult Európa megváltoztatásához. Többek között jelezte azt is, hogy a lengyel elnökség is magyar borokat fog felszolgálni, és mint mondta, nem csupán azért, mert minőségi borokról van szó, hanem azért is, mert ez illik legjobban a lengyel konyhához.

A beszédeket követően a mérai **Csűrös** együttes a kalotaszegi hagyományokból adott izeltőt, majd az előadás után a magyar elnökség sommelier-je, **Gál Helga** nevében **Mészáros Gabriella** borakadémikus mutatta be a Kárpát-medencei borvidékeket.

A Schmitt Pál köztársasági elnök fővédnöksége alatt szervezett magyar borkultúrát népszerűsítő háromnapos rendezvényen **Bock József**, **Demeter Zoltán**, **Rókusfalvy Pál**, **Kaló Imre**, **Frittmann Anita** és **Jásdi István** képviselték az anyaországi borászokat, míg határon túlról **Bott Frigyes**, **Balla Géza** és **Maurer Oszkár** borai gazdagították a rendezvényt. A rendezvény moderátora, **Prohászka-Rád Boróka** a közismert mondással búcsúzott a népes vendégseregétől: „Lengyel, magyar két jó barát, együtt harcol, s issza borát”.

Átadták a borstafétát

A tisztségébe lépő lengyel EU-elnökség köszöntése

Azt is mondhatjuk, hogy a Borkultúra a Kárpát-medencében elnevezésű borbemutató és -kiállítás ünnepélyes áldomással hivatott lezárni a **magyar EU-elnökség** fél éves időszakát, ezzel együtt pedig testvéri jókívánságokkal kívánja köszönteni a napokban tisztségébe lépő **lengyel Elnökséget**. A Kárpát-medence kilenc borvidékének jeles borászai által felkínált válogatott italokkal így hát mindenekelőtt az idei év európai elnökségét adó két ország és nemzet képviselőit köszöntöm, élükön **Fazekas Sándor** magyar és **Marek Sawicki** lengyel szakminiszterekkel – a történelmi hagyományokra visszatekintő lengyel-magyar baráti kapcsolatok jegyében.

Én magam abból az Erdélyországból jövök, melyet **Csávossy György**, a magyar borászat nagyenyedi doyenje kiváló borászati monográfiájának költői hangzású címében így nevezett: „Jó boroknak szép hazája, Erdély”. Közelebb-ről annak a **Tiszántúli borvidéknek** az európai képviselőjeként köszöntöm Önöket, melynek 6 kistérségéből 5 a mai Romániához tartozik, köztük is a mostani rendezvényünkön jelen lévő **ménesi-magyarádi borvidék**.

A történelem viharai és a kommunista diktatúrák rendkívül nagy kárt tettek a közép- és kelet-európai társadalmakban, és évtizedekre visszavetették fejlődésüket, szolgáskorba taszították az emberi és közösségi jogaikról

Sikeresnek bizonyult az első Kárpát-medencei borbemutató

megfosztott polgáraikat. Amint már a tegnapi megnyitón is utaltunk rá, a szovjet tábor leigázott országai-ban elszenvedett károk nagyságát érzékletes módon szemléltethetjük a XIX. század második felében pusztító **filoxéravész** okozta hatalmas veszteségekkel a szőlőtermesztés területén. És eme analógia mentén hadd tegyük rögtön hozzá, hogy a kommunizmus, miként az élet minden területén, azonképpen a szőlőművelés, valamint a borászat terén is katasztrófális következményekkel járt. Az 1989-es rendszerváltozást követően, volt kommunista országainknak ebből a súlyos helyzetből kell megtalálniuk a

kiutat -- és ebben a korszakos törekvésükben, vagyis a rendszerváltozás továbbvitelében találtak természetes közegre és szövetségesekre az Európai Unióban.

Mind jelképes értelemben, mind a gyakorlati és a társadalmi élet szintjén igencsak sokatmondó, hogy ebben az évben – a történelem során első ízben – két kelet-közép-európai, a kommunista diktatúra uralma alól szabadult ország, a testvéri Magyar- és Lengyelország tölti be az Európai Unió elnökségének tisztségét, arról nem is beszélve, hogy az Európai Parlament választott elnöke nem más, mint Lengyelország korábbi miniszterelnöke,

Jerzy Buzek. Vele együtt említhetjük ugyanakkor **Orbán Viktor** miniszterelnököt, az EP legerősebb frakcióját adó **Európai Néppártnak** az egyik kiváló alelnökét.

Mostani borászati rendezvényünk kapcsán, az időszerűség jegyében hadd említsük meg, hogy magyar miniszterelnökünk a magyar EU-elnökség nevében a napokban fogja átadni **Donald Tusk** lengyel kormányfőnek azt a sárospataki Rákóczi-várban megtöltött jelképes, művészi kivitelezésű boroshordót, mely az európai stafétaváltás mellett a magyar-lengyel borkereskedelem hagyományos múltját is felidézi. A Lengyelországba vivő történelmi borúton szállították hajdan a soproni, a pozsonyi, a budai, utóbb pedig a tokaji – köztük a „száraz szomorodni” – jobbnál-jobb magyar borokat, melyek a legkiválóbb helyekre, még a lengyel királyi udvarba is eljutottak.

A mai alkalom akár az európai borászat hagyományát és gazdaságpolitikáját is eszünkbe idézheti, és azt a meggyőződésünket erősíti, hogy a Kárpát-medencéből kiinduló magyar-lengyel borút egyike azon „európai utaknak”, melyek önmagukon túlmutatva remélt közös jövőnk – a béke, a szabadság és a felvirágzás – irányába vezetnek.

Brüsszel, 2011. június 28.

Tőkés László

Schmitt Pál köztársasági elnök köszöntője

a „Borkultúra a Kárpát-medencében” kiállítás megnyitóján megjelentekhez

Jól végzett munka után az emberek koccintanak. Sikerre, barátságra, mindenki egészségére. Őszintén gondolom, hogy a magyar uniós elnökség végeztével jó okunk van arra, hogy emeljük poharunkat az Európai Unió integrációs erejére és a közösen elért eredményeinkre.

Ne felejtjük el az ünnepi pillanatban se, hogy nem csak mi végeztük be a feladatainkat, de a spanyol-belga-magyar elnökségi trió példás együttműködése is lezárul. Mi a félév kezdetekor azt ígértük, hogy majdan egy Erősebb

Európa ügyeinek stafétáját fogjuk lengyel barátainknak átnyújtani. Bízom benne, hogy a gazdasági kormányzás megerősítésével, az európai szemeszter bevezetésével, a horvát csatlakozás közelségével, a romastratégia megalkotásával valóban erősebb lett Európa.

Mi sem természetesebb, hogy az elnökség idején kiválónál kiválóbb magyar borokkal kínáltuk partnereinket. Hiszen nekünk, magyaroknak a bor nagyon fontos: kifejezi ragaszkodásunkat a hagyományainkhoz, becsületet kapcsolatotunkat a földdel.

Ezúton szeretném megragadni az alkalmat, hogy a távolból is megköszönjem a magyar borászoknak, hogy munkájukkal támogatták közös sikereinket; és most, a Kárpát-medence borainak ünnepén is vendégeink asztalára adták e fenséges italokat. E több mint ezeréves borkultúra kincsei úgy kötnek minket össze a múlttal, hogy közben a termelők mai munkáját és a jövőbe vetett bizalmát dicsérik.

Egészségükre!

Tőkés László áprilisi eseménynaptára

Április 1.

- Nyíregyháza
A Nyíregyházi Főiskola meglátogatása

Április 2.

- Kolozsvár
Mátyás király szobrának felavatása

Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes és **Réthy Miklós** miniszter részvételével, Kolozsvár főterén avatták újra Mátyás király szobrát, Fadrusz János világraszóló alkotását. A részleteket lásd cikkünkben.

Április 4–7.

- Strasbourg
Európai parlamenti munkahét. Plenáris ülés

Április 11., Nagyvárad

- Partiumi Egyetemi Napok megnyitása
- Sajtóértekezlet a Partiumi Magyar Művelődési Céh újjáalakításáról
- Koszorúzás József Attila szobránál – a Magyar Költészet Napja alkalmából

Április 11–14.

- Brüsszel
Európai parlamenti munkahét

Április 14.

- Budapest, Hotel Boscolo New York Palace
Nemzetközi konferencia Európa nemzeti és vallási sokszínűségéről, a Magyar EU-elnökség alkalmából

Tőkés László, az Európai Parlament alelnöke **Semjén Zsolt** miniszterelnök-helyettesével együtt nyitotta meg a Kisebbségekért – Pro Minoritate Alapítvány által Budapesten szervezett, „A kulturális sokszínűség esélyei az Európai Unióban” elnevezésű nemzetközi konferenciát

Április 15.

- Budapest, Külügyminisztérium
Tytti Isohookana-Asunmaa, volt finn művelődésügyi miniszter kiténtetése
Nemzeti ünnepünk alkalmából, Schmitt Pál köztársasági elnök, a csángók érdekében kifejtett tevékenységéért, a nemzeti kisebbségek kollektív jogainak nemzetközi szintű elismertetéséért és érvényesítéséért, valamint a kisebbségi autonómia-koncepció megvalósításáért végzett több évtizedes kiemelkedő munkássága elismeréseképpen, a Magyar Köztársasági Érdemrend Lovagkeresztje kiténtetést adományozta a finnországi Oulu Egyetem docensének.
- Találkozás Bába Iván külügyi államtitkárral

Április 17.

- Nagykároly
Református Óvoda alapkövetétele

Április 18–21.

- Brüsszel
Európai parlamenti munkahét

Április 22., Nagyvárad

- Húsvét-köszöntés a Cinka Panna-telepen
Tőkés László EP-alelnök és munkatársai a cigánytelep vezetőivel egyeztetve, 130 lakásba juttattak el a közelgő Húsvét alkalmából alapélelmiszereket tartalmazó csomagokat. Tőkés László felhívta a figyelmet arra, hogy nemrégiben fogadta el az Európai Parlament **Járóka Livia** fideszes EP-képviselő előterjesztését az uniós romastratégiáról – amely a magyar EU-s elnökség egyik prioritása volt –, vagyis van arra esély, hogy hosszabb távon rendeződhessen a többnyire mélyszegénységben élő romák ügye is.
- Európai Parlamenti Iroda
A II. Rákóczi Ferenc Alapítvány küldöttségének látogatása

Április 24.

- Nagyvárad-Olaszi
Húsvéti ünnepi istentisztelet

Április 25.

- Budapest
Ünnepi hangverseny az új magyar Alkotmány elfogadása alkalmából

Április 26.

- Budapest
Látogatás Pintér Sándor belügyminiszternél

Április 27., Budapest

- Európai Parlamenti Iroda
Sajtóértekezlet az Alkotmányról
Tőkés László, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke, EP-alelnök sajtótájékoztatón köszönte meg az alkotmányozóknak, hogy az új Alaptörvényben a magyar állam határain túl élő nemzetrészekről is gondoskodtak.
- A Magyar Kultúra Alapítvány kuratóriumi ülése
- Borászok Borásza – Díjátadó gála

Április 29., Nagyvárad

- Megbeszélés a Királyhágómelléki Református Egyházkerületnél
- EP-munkaülés

Macedónia felkészült az EU-tagságra

2011. április 6-án strasbourgi hivatalában kereste fel **Tőkés László** európai parlamenti alelnököt **Nikola Poposki**, a **Macedón Köztársaság** Európai Unióhoz akkreditált nagykövete. **Szilágyi Zsolt** kabinetvezető társaságában megvitatták a balkáni EU-tagjelölt országban fennálló helyzetet, valamint a csatlakozása útjában álló akadályokat, különös tekintettel a volt jugoszláv állam elnevezését ellenző **Görögország** csöknyösen merev álláspontjára. Amint az közismert, történelmi okok, illetve a közös országhatárok megkérdőjelezésével kapcsolatos félelmek miatt az Unió-tag Görögország mindaddig gátat vet a csatlakozási tárgyalások elkezdésének útjába, amíg a saját macedón kisebbségével rokonságban lévő szomszédai állami-nemzeti identitásukat kifejező nevékről nem hajlandók lemondani. Tőkés László integrációs ügyekben illetékes alelnök határozott támogatásáról biztosította a mesterséges késleltetést szenvedő Macedóniát.

Az est folyamán az EP plenáris ülésén vitatták meg és készítették elő a másnapi szavazásra a Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság által elért haladásról szóló 2010. évi **Jelentést**. Az Európai Tanács képviselőjében **Győri Enikő**, a magyar EU-elnökség illetékes külügyi államtitkára, az Európai Bizottság nevében pedig **Štefan Füle** bővítési biztos terjesztették elő az ügyet. A jelentéstévő **Kristian Vigenin** bolgár szocialista EP-képviselő értékelése után a parlamenti frakciók vezérszónokai fejtették ki álláspontjukat.

Szinte valamennyi megszólaló kedvezően ítélte meg a tagjelölt Macedónia felkészültségét, és a hosszú ideje halasztódó csatlakozási tárgyalások elkezdését sürgette. Markáns kivételt képeztek a görög felszólalók, akik – általában – a macedón állam nevének megváltoztatásától tették függővé támogatásukat.

Felszólalásában **Bernd Posselt** német néppárti képviselő elsősorban az Európai Unió illetékeseit, illetve Görögországot hibáztatta a csatlakozási folyamat elhúzódásáért. **Tőkés László** EP-képviselőnk – a

Jellegzetes macedón népviseletbe öltözve népszűsítik országukat

névvitán felülemelkedően – szintén a tárgyalások haladéktalan elkezdését sürgette.

Győri Enikő államtitkár a nyugat-balkáni bővítési folyamat életben tartása szempontjából mindenekelőtt **Horvátország** mihamarabbi felvételét ítélte fontosnak, mely az egész térség – ezenképpen Macedónia – integrációjának is új lendületet adhatna.

Tőkés László EP-képviselő felszólalását mellékeljük.

Strasbourg, 2011. április 6.

FELSZÓLALÁS Macedónia európai integrációja tárgyában

Már a tavaly februári országjelentés nagyra értékelte **Macedóniának** az európai integráció viszonylatában elért eredményeit, és az Európai Parlament ezzel kapcsolatos határozata ismételten sürgette a Görögországgal folytatott vég nél-

küli **névvita** lezárását, ennek nyomán pedig a **csatlakozási tárgyalások** haladék nélküli elkezdését a volt jugoszláv köztársasággal.

Elfogadhatatlannak, sőt egyenesen botrányosnak tartom, hogy ezen a téren az utóbbi egy évben sem történt érdemi előrehaladás. Ennek következtében magának az Európai Uniónak a hitele szenved kárt.

Az Unió és a magyar EU-elnökség is **prioritásai** között tartja számon a balkáni országok – köztük Horvátország és a macedón állam – európai csatlakozását.

Kérem a Parlamentet, a Tanácsot és a Bizottságot, hogy az ország elnevezésétől függetlenül, támogassa a macedón csatlakozási tárgyalások mihamarabbi beindulását!

Strasbourg, 2011. április 6.

Tőkés László
EP-alelnök

Az Európai Roma Stratégiáról

Az Európai Parlament strasbourgi plenárisának tegnapi napirendjén szerepelt az **Európai Bizottság** Nyilatkozata „A romák integrációját célzó nemzeti stratégiák összehangolásának uniós keretrendszeréről”. Az erre vonatkozó EP-dokumentum jelentéstevőjeként **Járóka Lívია** képviselő **Tőkés László** erdélyi képviselőt kérte fel arra, hogy a plénium előtt az Európai Néppárt (ENP) álláspontját előadja.

Az **uniós keretrendszerrel** szülő dokumentumot **Viviane Reding**, a jogérvényesülésért, valamint **Andor László** foglalkoztatási és szociális ügyekért felelős biztosok terjesztették elő. A soros magyar EU-elnökség nevében **Györi Enikő** európai ügyekért felelős külügyi államtitkár szólt a Tisztelt Házhoz. Ezután a parlamenti képviselőcsoportok vezérszónokainak a felszólalásai következtek.

Az elhangzott beszédek kiemelt módon az oktatás, a foglalkoztatás, az egészségügyi ellátás és a lakáskörülmények biztosítása vonatkozásában foglalkoztak a tíz-tizenkét milliányi, súlyos mértékben hátrányos helyzetű európai cigányság **társadalmi befogadásának** és **felzárkóztatásának** égető kérdéseivel. Árnyalati különbségektől és hangsúlybeli eltérésektől eltekintve, a roma stratégia valamennyi alapvető kérdésében szinte teljes volt az egyetértés.

A magyar EU-elnökség, valamint az Európai Parlament és az Európai Bizottság szándéka szerint az Unió állam- és kormányfőinek 2011. június 24-i csúcstalálkozója fogja elfogadni a roma keretrendszerrel szülő határozatot.

Tőkés László EP-alelnök felszólalásának szerkesztett változatát mellékeljük.

Strasbourg, 2011. április 6.

FELSZÓLALÁS

az Európai Roma Stratégia tárgyában

Járóka Lívია képviselőasszony kitűnő Jelentésének múlt havi elfogadásával megnyílt az út az **Európai Roma Keretrendszer** elfogadása előtt. Az Európai Bizottság ezzel kapcsolatos Nyilatkozatának különleges időszerezését kölcsönöz az április 8-ára eső **Romák Nemzetközi Napja**, melynek alkalmából a magyar EU-elnökség Budapesten szervezi meg az **Európai Roma Platform** 5. ülését. Ezáltal újabb jelentős lépést tehetünk egy, az Unió által összehangolt, de a helyi sajátosságokat figyelembe vevő, közös cselekvési terv elkészítése irányába.

Az **Európai Néppárt** évek óta szorgalmazza a közösségi fellépést a romák társadalmi befogadása érdekében. Az Európai Unió állam- és kormányfőinek ez év júniusi csúcstalálkozóján – reményeink szerint – valóban útjára indulhat az Európai Roma Stratégia, és ezáltal az Európai Közösség egyik legsúlyosabb emberi jogi problémájára találhatjuk meg a közös megoldást.

Természetesen elsősorban a **tagállamok** felelősségi körébe tartozik, hogy polgáraik számára az alapvető emberi jogok érvényesülését, a létbiztonságot és a megélhetést biztosítsák. Ehhez az **Unió** csupán **kereteket** nyújthat, melyeket **tartalommal** maguknak a tagországoknak kell megtölteniük. A Roma Stratégia egyfajta szakmai minimumot jelent, melyből kiindulva egy pártokon és ciklusokon átívelő, **hosszú távú cselekvési terv** hivatott orvosolni a cigányságot sújtó szegénységet és társadalmi kirekesztést.

Tartalmi szempontból az Európai Roma Stratégia **következő pontjait** emelem ki:

- Nem etnikai, hanem gazdasági alapon határozza meg célcsoportját.
- Az emberi jogok teljes spektrumára tekintettel van, és elősegíti az esélyegyenlőségi irányelv érvényesülését
- Tekintetbe veszi a kirekesztés területi jellegét, és a fejletlen kistérségekben összesűrűsödő hátrányok felszámolására törekszik.
- Az elért eredmények megbízható értékelését lehetővé tevő, közös indikátorok bevezetését irányozza elő, és közvetlen kapcsolatot teremt a központi támogatások elosztása, valamint a célkitűzések megvalósítása között.

A stratégia sikeréhez az érintettek és érdekeltek, vagyis az uniós intézmények, a tagországok, a civilszféra és a cigány közösségek hosszú távú, erőteljes és együttes erőfeszítésére van szükség. Éppen ezért megengedhetetlen, hogy a romák helyzetét bárki is az **ellentétek szítására** vagy **pártpolitikai támadásokra** használja.

Hasonlóképpen a csoportos megbélyegzésnek sincs helye. Éppen ezért az Európai Néppárt a **kollektív bűnöség** minden formáját elutasítja, legyen szó akár a cigányok, akár a többségi társadalom kárhóztatásáról.

Végezetre hadd fejezzem ki elismerésemet a magyar Elnökség iránt azért, hogy a roma stratégiát prioritásai közé sorolta, valamint jókívánásaimat az iránt, hogy az **Európai Tanács** a kitűzött időpontban – idén júniusban – az Európai Roma Stratégiát valóban elfogadja. – Ehhez kérem a Tisztelt Ház támogatását!

Strasbourg, 2011. április 5.

Tőkés László

EP-alelnök

az Európai Néppárt nevében

Tőkés László az Európai Emberi Jogi Bíróságon

Tőkés László EP-alelnök Szilágyi Zsolt kabinetfőnök társaságában 2011. április 6-án, szerdán látogatást tett az Európai Emberi Jogi Bíróság strasbourgi székhelyén.

A találkozóra erdélyi képviselőnk kezdeményezésére került sor, mivel a Romániából érkező beadványok száma ijesztenően megnőtt, és otthonról gyakorta fordulnak hozzá peres ügyekkel. Említésre méltó, hogy mintegy tizenöt év alatt, 2009 végéig Romániát közel 45 millió euró kártérítés kifizetésére kötelezte a strasbourgi bíróság az **Emberi Jogok Európai Egyezményének** megsértése miatt. Ezzel együtt a testület összesen 648 döntést hozott romániai ügyekben, melyek közül 584, vagyis az esetek közel 90%-a elmarasztaló volt országunkra nézve. Miután a Romániából érkező perek – különösképpen a restitúcióra vonatkozó ügyek – nagy száma miatt a strasbourgi bíróságnak „elfogyott a türelme”, **Jean Paul Costa** bírósági elnök vezetésével tavaly októberben küldöttség látogatott Bukarestbe, mely ultimátumszerűen felszólította a román kormányt, hogy másfél éves határidővel rendezze a tulajdon-visszaszolgáltatások ügyét.

A bíróság részéről **Josep Casadevall**, a bírói testület tagja, a Romániából jövő beadványokkal is foglalkozó 3. kamara elnöke, valamint jegyzője, **Santiago Quaseda** fogadta a vendégeket.

Tőkés László kijelentette, valamennyiünk közös érdeke, hogy Románia jogállammá váljon, és az Emberi Jogok Európai Egyezményének előírásait betartsa. Nagyon sokan keresik meg irodáját, jelezte az erdélyi képviselő, hogy segítségét kérik, mivel a helyi vagy központi román hatóságok gyakran még a visszaszolgáltatást elrendelő jogerős ítéleteket sem hajlandók végrehajtani. A magyar közösség tagjai és a kisebbségi erdélyi történelmi egyházak fokozott mértékben hátrányos helyzetben vannak a restitúció terén; egyházaink húsz év alatt egykor elkobzott ingatlanainak még a felét sem nyerték vissza – mutatott rá Tőkés László.

Példaként a nagyváradi római katolikus **premontrei rend** esetét említette, akiknek hosszú évek óta tartó pe-

reskedés nyomán sem szolgáltatják vissza jogosan követelt épületeiket, sőt azt, ami természetben visszaszolgáltatatható lenne, állami segédlettel próbálják – többszörös adásvétellel – hamis úton, végleg elidegeníteni. A papíron maradt, formális visszaszolgáltatások nagy száma szintén figyelemreméltó – emelte ki Tőkés.

Josep Casadevall kamaraelnök szerint a helyzet nagyon bonyolult, ugyanis egy húsz éve tornyosuló, megoldatlan problémátömeget kell kezelniük a román hatóságoknak. Tudomásuk van arról, hogy a tulajdonosok által megnyert perek végrehajtása is a helyi hatóságok ellenállásába ütközik. Costa elnök látogatása nyomán egy **új jogszabály** megalkotását várják a román kormánytól. Mindaddig, amíg ez az eurokonform – megnyugtató – törvényi szabályozás nem történik meg, a romániai ügyek tárgyalását felfüggeszti a strasbourgi bíróság, jelentette ki a kamaraelnök.

Az új jogszabálytól azt várják, hogy koherens, hatékony, egyszerű és végrehajtható legyen. A bíróság 2010. október 12-i, **Maria Atanasiu** és **Iuliana Poenaru** ügyében hozott döntésének indoklásában egyébként megtalálhatóak azok az elvi szempontok, amelyek alapján az új törvénynek rendelkeznie kellene a kommunizmus idején elkobzott tulajdonok dolgában – mondotta az andorrai jogász. A törvényes rendezés tekintetében a kormányon lévő pártok – köztük az **RMSZ** – felelőssége igen nagy, mutatott rá Casadevall.

A találkozót követően Tőkés László és Szilágyi Zsolt rövid megbeszélés erejéig a Romániából bírósági tagnak delegált **Corneliu Birsan** bíró irodájába is ellátogattak. A bukaresti jogi egyetem egykori dékánja teljes mértékben egyetértett azzal, hogy a restitúciós ügyek megoldását fel kell gyorsítani, és a Románia által vállalt nemzetközi kötelezettségeknek eleget kell tenni. Európai képviselőnk a román bírónak is felhívta a figyelmét – az állampolgári beadványok mellett – a megoldatlan egyházi vagyoni ügyére.

Strasbourg, 2011. április 6.

Szlovákia diszkriminálja polgárainak egy részét

Tőkés László, az Európai Parlament alelnöke tavaly novemberben megkereséssel fordult **Iveta Radíčova** szlovák miniszterelnök-aszonyhoz annak érdekében, hogy az 1946–47-ben, Szlovákiából **kitelepített és vagyonuktól megfosztott magyar közösség ügyét** előmozdítsa.

Levelében erdélyi képviselőnk kitért arra a tényállásra, hogy míg a szlovák parlament dicséretes lépéseket tett a zsidó és német közösségeket, illetve az 1948–89 közötti időszak áldozatait ért sérelmek orvoslása terén, ezzel szemben viszont „a szlovák parlament teljes mértékben

megfeledkezett a szlovák állampolgárságú magyar közösség tagjairól, akik közül sokan ugyancsak komoly sérelmeket szenvedtek el 1945 után.” Tudnivaló ugyanis, hogy 1946–47 telén több mint 40 ezer magyart, teljes családokat telepítettek ki, hurcoltak el kényszermunkára, és kobozták el vagyonukat – nem csupán a nemzetközi emberi jogi egyezményeket, hanem az akkor érvényben lévő cseh-szlovák törvényeket is megsértve ezáltal. Tőkés László arra is rávilágított, hogy több európai képviselő és magas rangú tisztségviselő álláspontja szerint: „égető szükség van olyan jogszabályokra, ame-

lyek jóvátennék a magyar közösség szlovák állampolgárságú tagjai által elszenvedett sérelmeket”, hiszen az áldozatok többszöri kérelmezése ellenére, a **Mikulás Dzurinda** volt miniszterelnök által vezetett kormány két mandátuma alatt sem tette meg azokat az intézkedéseket, amelyek a megszavazott kompenzációs törvények gyakorlatba ültetését és a kitelepítettek kárpótlását eredményezték volna; sőt mi több, egyetlen jogi aktussal a Csehországba kitelepítetteket kizárták mindenféle kártérítésből, ami „arra utal, hogy Szlovákia súlyos mértékben diszkriminálja polgárainak egy részét.”

A nyugat-balkáni országok bővítési esélyeiről

2011. április 18-án, Brüsszelben, az Európai Parlament székhelyén **Tőkés László** EP-alelnök a **Brugge-i College of Europe** diákjainak meghívására előadást tartott a nyugat-balkáni országok bővítési esélyeiről. A Szerbiából, Romániából, Koszovóból, Montenegróból, Macedóniából, Horvátországból, Törökországból, Portugáliából, Bosznia-Hercegovinából és Ciprusból származó diákok az Európa Parlament működésének megismerkedése céljából látogattak Brüsszelbe, **Judy Batt** dékánasszony vezetésével.

Bevezető előadásában Tőkés László kiemelte, hogy romániai magyarként és a parlament tagjelölt országokkal megbízott alelnökként különleges érdeklődéssel követi a Nyugat-Balkán országait, ugyanis a térség nem maradhat „az Unió fehér foltja”. A magyar uniós elnökség prioritásai között szerepel a régió országainak mielőbbi felzárkóztatása, ez pedig nem csupán a közösségi joganyag megfelelő adaptációját, de egy értékeken alapuló „spirituális szellemi közösség” kialakulását is feltételezi. A koppenhágai kritériumok teljesítésén és az emberi jogok érvényesülésén túlmenően, fokozott mértékben oda kell figyelni a nemzeti közösségek jogainak érvényesülésére is, ugyanis a délszláv válság lezárását követően a térség fokozottan érzékeny az etnikai problémákra. Tekintettel arra, hogy a térség stabilitását megvalósítani hivatott rendezési tervek a különböző autonómiaformák meghonosítására épülnek, tudatában kell lennünk annak, hogy az egyéni jogokon túlmenően az egyes etnikumok kollektív jogait is biztosítani kell – mondotta erdélyi képviselőnk.

A hozzászólások rendjén a hallgatók változatos kérdéseket tettek fel, amelyek – egyebek mellett – a térség országainak bővítési esélyeire, a keresztény értékek érvényesülésére, valamint a **Lisszaboni Szerződés** által megerősödött parlament szerepére vonatkoztak.

Válaszaiban európai képviselőnk az EU intézményeinek túlzott óvatosságát bírálta, amely példának okáért azt eredményezte, hogy az ún. név-vita által „blokkolt” **Make-**

Hivatkozva az Európai Unió alapelveire, amelyek szerint az Unió valamennyi polgárát ugyanazok a jogok illetik meg, és egyetlen tagállam sem hozhat olyan törvényeket, bírósági döntéseket vagy adminisztratív intézkedéseket, amelyek kedvezőtlen megkülönböztetésben részesítenék az adott ország valamely polgárát vagy közösségét; továbbá utalva a volt miniszterelnök, **Robert Fico** azon határozatára, mely által az ügyet a szlovák Igazságügyi Minisztérium hatáskörébe utalta – erdélyi képviselőnk azt hangsúlyozta, hogy: „mindazok, akik a háborút követően munkájukkal hozzájárultak a Köztársaság újjáépítéséhez, méltó köszönetet érdemelnek erőfeszítésükért.” Mindezek alapján arra kérte a miniszterelnök asszonyt, hogy fejtse ki álláspontját a kérelmezett intézkedésekkel kapcsolatban.

Iveta Radičova 2011 márciusában kelt – késedelmes – válaszlevele nem biztat megoldással a szlovákiai magyar közösséget ért sérelmek orvoslása tekintetében. Említést tesz ugyan a „Köztársasági Elnök 88/1945-ös Rendeletéről a munkaszolgálatra kitelepített magyar közösséggel kapcsolatosan”, azonban az áldozatok kárpótlását célzó konkrét intézkedések lehetőségére még csak utalást sem tesz. A miniszterelnök asszony „tudatában van a háborús és a háború utáni események következményeinek, amelyek egy kényes és bonyolult helyzethez vezettek” – írja, mindazonáltal úgy ítéli, hogy „kormányára megfelelő figyelmet tanúsított ezen ügy iránt, amellyel már az előző szlovák kor-

mányok is foglalkoztak.” A kitelepített magyarok tízezreit – végső soron – azzal „fizeti ki”, hogy: „1948-ban ezek a személyek engedélyt kaptak arra, hogy visszatérjenek Szlovákiába, többségük vissza is tért, sokan eredeti vagyonukat, mások pedig ehelyett házat és földet kaptak.”

A miniszterelnökasszony elismeri, hogy az 1938–47 közötti időszakot humanitárius szempontból számos „elítélendő jelenség” fémjelzte, mint amilyen „a lakosság tömeges, gyakran erőszakos áttelepítése és a tulajdon átruházása.” Ennek ellenére azt tartja fontosnak hangsúlyozni, hogy: „milyen szerencsések vagyunk, hiszen ez az időszak mára már a múlté, amelyre emlékeznünk kell és tanulnunk kell belőle, azonban semmiféleképpen nem szabad visszatérnünk hozzá.” Kijelenti, hogy a szlovák kormány tevékenysége és politikája „jövőorientált”, ami „egy olyan Európát jelent, amely egyesül az emberi méltóság, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, az emberi jogok és szabadságok tiszteletben tartása értékrendszerében”.

Radičova kormányfőnek a valós problémák megoldása elől kitérő válaszevelének tanulságaképpen sajnálattal állapítható meg, hogy éppen az általa felsorolt értékek és irányelvek azok, amelyek a régóta halasztódó magyar kárpótlási ügyben háttérbe szorulnak és csorbát szenvednek. A jelenlegi – és a mindenkori – szlovák kormányzat kisebbségpolitikájáról, valamint kétes „európaiságáról” sokatmondóan tanúskodik ez a levélváltás.

Brüsszel, 2011. április 18.

► **dóniát** megakadályozza, hogy megkezdhesse csatlakozási tárgyalásait, míg egyesek **Horvátország** uniós belépését **Szerbia** csatlakozási tárgyalásainak megkezdéséhez szeretnék kötni. Mindkét ügynek az az eredménye, hogy az Unió bővítésének folyamata Dél-Kelet-Európa térségében indokolatlanul késlekedik.

Bár Európa dicséretes elfogadást tanúsít a más kontinensekről érkező nem-keresztény bevándorlók iránt, ezzel szemben viszont érthetetlen, hogy ugyanezt a „megértést” miért

nem alkalmazza saját keresztény közösségeire. Saját értékeink érvényesülésének hiánya ugyanis azt a kérdést veti fel, hogy Európa miért nem ragaszkodik saját gyökereihez, történelméhez?

Tőkés László végezetül a kommunizmus örökségére is kitért, és felhívta a figyelmet arra a körülményre, hogy térségünk országaiban a letűnt rendszer társadalomromboló hatása sajnos még mindig élő valóság. Sikeres integráció csakis akkor képzelhető el, hogyha a politikai vezetők a

bukott rezsim visszahúzó örökségét mielőbb megpróbálják felszámolni. Ez viszont csakis egy értékelt, korrupciótól mentes, kisebbségeit megvédeni képes jogállami keretek közt képzelhető el. Éppen ezért a csatlakozási feltételek teljesítése nem csupán Brüsszel, hanem az illető ország jól felfogott érdeke is egyben – vonta le következtetéseit Tőkés László.

Brüsszel, 2011. április 18.

A keresztény értékek felvállalását szorgalmazzák

Tőkés László EP-alelnök

Tőkés László EP-alelnök irodájában fogadta az **Európai Püspöki Konferenciák Tanácsának (COMECE)** főtáitkárát, **Piotr Mazurkiewicz** 2011. április 17-én Brüsszelben, az Európa Parlament épületében. A főtáitkár tájékoztatta az Európai Parlament alelnökét arról, hogy az **Anima csoport** szervezésében június 29-én a nemzetközi családnappal alkalmából rendezvényt tartanak, amelyhez Tőkés László segítségét is kéri. A találkozó második felében a vallási felekezetek és világnézeti közösségek és az unió intézményei közötti párbeszéd jogi alapját megteremtő **Lisszaboni Szerződés 17. szakaszának** életbe ültetésének konkrét lehetőségeiről esett szó.

Délután a franciaországi **Keresztény-Demokrata Párt** elnöke, **Christine Boutin** által vezetett küldöttség látogatott Tőkés László irodájába. A francia kereszténydemokraták aggasztónak tartják az Európában tapasztalható vallásellenességet, és

együttműködést kértek az egyházi kapcsolattartással is megbízott Tőkés Lászlótól annak érdekében, hogy a kontinens történelmi keresztény értékei jelen legyenek az európai döntéshozásban. Európai képviselőnk válaszában megerősítette elkötelezettségét, melynek értelmében továbbra is következetesen szorgalmazza a keresztény értékek felvállalását és érvényesítését, ugyanakkor örömet fejezte ki, hogy most már franciaországi szövetség is talált ebben az ügyben.

Szerdán, 2011. április 18-án az EP alelnöke **Mario Mauro** olasz néppárti képviselővel találkozott a vallási felekezetekkel való párbeszéd témájában. Mauro képviselő az elmúlt parlamenti ciklusban az első olyan alelnöke volt a parlamentnek, akinek feladatai között a vallási párbeszéd is szerepelt. Az olasz képviselő beszámolt tapasztalatáról és elmondta, szomorú, hogy mind a Bizottságban, mind pedig a Parlamentben

kisebbségben vannak azok, akik a keresztény értékek fontosságát hangsúlyozzák. Éppen ezért, jelezte a volt alelnök, azoknak, akik vállalják ezen értékek képviselését, szorosabban együtt kell dolgozniuk. Tőkés László a beszélgetés során előrelépésként értékelte, hogy a Lisszaboni Szerződés új jogi alapot teremtett az egyházakkal való kapcsolattartásra, éppen ezért esély mutatkozik arra, hogy az Unió intézményei és az egyházak vezetői között új, tartalmas kapcsolat alakulhat ki, amennyiben a párbeszédet sikerül intézményes garanciákkal megvalósítani.

Ezt követően, Horvátország Állandó Képviselőtének vezetője, **Branko Baricevic** nagykövet látogatta meg Tőkés Lászlót. Európai képviselőnk üdvözölte azt, hogy Horvátország újabb két fejezetet zárt le a csatlakozási tárgyalások során és reményét fejezte ki, hogy ezek lezárása még a magyar soros uniós elnökség idején megtörténhet. Ugyanakkor nem szabad más ország teljesítményéhez kötni a térség országainak EU-tagságát, mindegyik országot a maga teljesítménye és érdemei szerint kell megítélni – mutatott rá az erdélyi képviselő. A maga során a horvát nagykövet tájékoztatta Tőkés Lászlót a csatlakozás országa által remélt menetrendjéről és kifejezte nagyrabecsülését annak okán, hogy a soros magyar uniós elnökség prioritásként kezeli Horvátország mielőbbi belépését az Európai Unióba.

Brüsszel, 2011. április 20.

Ez történt Strasbourgban áprilisban

Az atomenergia, Elefántcsontpart, az Észak-Afrika felől érkező menekült-hullám, és az uniós romastratégia voltak a kiemelt témái az áprilisi strasbourggi plenáris ülésnek. Az EP fejlesztési szakbizottságának a meghívására Bill Gates is ellátogatott a Parlamentbe. Rövid összefoglaló a fő eseményekről.

Bill Gates az Európai Parlamentben

Bill Gates Strasbourgban a nemzetközi segítyezésről és fejlesztés kapcsán elmondta, hogy kiemelten kell kezelni a mezőgazdaság és az egészségügy fejlesztését a fejlődő országokban. „Több millió életet menthetünk meg évente”- mondta.

Elefántcsontpart

Az Európai Parlament határozotlan elítéli a civil lakossággal szemben elkövetett erőszakos eseményeket. A csütörtökön elfogadott állásfoglalás szerint mindent meg kell tenni annak érdekében, hogy a civil lakossággal szemben bűnöket elkövetőket bíróság elé állítsák. Az EP szerint az EU-nak minden ezzel kapcsolatos vizsgálatot támogatnia kell.

Romastratégia

Az Európai Bizottság kedden ismertette az uniós romastratégiával kapcsolatos javaslatait. A stratégia célja, hogy javítson az Európában élő 10–12 millió roma életkörülményein. Az EU konkrét célkitűzéseket határozna meg a romák munkanélküliségének csökkentése, illetve a lakhatáshoz, oktatáshoz, és foglalkoztatáshoz való hozzáférés javítása érdekében.

Migráció

Az elmúlt néhány hétben több ezer bevándorló érkezett az olaszországi Lampedusa szigetére az észak-afrikai forradalmak és felkelések nyomán. Hétfőn a képviselők arról vitáztak, hogyan lehet kezelni az elsősorban Olaszországot, Máltát és Spanyolországot érintő menekült-hullámot. A képviselők szerint a tagállamoknak szolidárisnak kell lenniük egymással.

Atomenergia és biztonsági vizsgálatok

Az EP-ben szerdán a Tanács és az Európai Bizottság képviselőinek részvételével arról folyt a vita, hogy milyen energiaforrásokból biztosítsák Európa energiaellátását a jövőben, és milyen feltételek mellett vizsgálják felül az európai atomerőművek biztonságát. Az Európai Bizottság május végére dolgozza ki a biztonsági ellenőrzések feltételrendszerét. Csütörtökön az EP plenárisa viszont leszavazta a nukleáris biztonságról szóló állásfoglalást, mert a frakciók véleménye több ponton is különbözött egymástól.

Európai pártok

Jogi személyiséget adna az európai szintű politikai pártoknak az Európai Parlament. A megszavazott nem kötelező erejű állásfoglalás szerint nagyobb rugalmasságot kellene biztosítani a pártoknak a finanszírozás terén, növelni kellene a nekik adományozható összeg felső határát, és lehetővé kellene tenni, hogy a pártok uniós népszavazási kampányokban is részt vegyenek.

Turisztika számokban

A turizmus az EU GDP-jének több mint 5%-át állítja elő, Európa pedig a világ elsőszámú turisztikai célpontja. Az összes turista 40%-a érkezik ide. Az EP szerint a turizmussal kapcsolatos statisztikának követnie kell a trendeket, az elmúlt időszakban ugyanis egyre többen foglalnak utazásokat interneten, és egyre népszerűbbek a rövidebb, pár napos utak.

Bővítés

Az EP reményét fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy **Izland** hamarosan csatlakozhat az Európai Unióhoz, amint sikerül megoldani a bankokkal, mezőgazdasággal és halászzal kapcsolatos, még eldöntetlen kérdéseket. A Parlament szerint haladéktalanul meg kell kezdeni a csatlakozási tárgyalásokat **Macedónia Volt Jugoszláv Köztársasággal** is.

Halászat

Több halászati téma is napirendre került Strasbourgban: az EP támogatja a halászati megállapodás megújítását a Comore-szigetekkel, új szabályokról döntöttek a Grönlandról importált haltermékek kapcsán, és támogatták azt a rendeletet is, amely kiterjeszti a már létező átmeneti technikai intézkedéseket a halállomány védelme érdekében. Megszavazták az EU halászati politikájára vonatkozó pénzügyi rendeletet is.

Visszaélések uniós forrásokkal

Az Európai Bizottság minden évben jelentést készít arról, hogy milyen visszaélések történtek az uniós büdzsével kapcsolatban. Az EP szerint a Bizottság 2009-ben túl kevés információt közölt a nem megfelelően felhasznált pénzekről és a visszaélésekről. A Parlament szerint jelentős összegeket még mindig nem megfelelően használnak fel, ezért több információra van szükség a tagállamoktól.

Fellépés a nők elleni erőszak ellen

A nemi erőszakot és a nőkkel szemben elkövetett más nemi alapú erőszakos cselekményeket minden uniós tagállamban bűncselekménynek kellene tekinteni, az elkövetőkkel szemben pedig hivatalból kellene eljárást indítani - áll abban a megszavazott parlamenti állásfoglalásban, amely egy uniós irányelv megalkotását is szorgalmazza a nők ellen irányuló erőszakos cselekményekkel szembeni fellépés érdekében.

www.europarl.europa.eu

Kitüntetés Tytti Isohookana-Asunmaa asszonynak

2011. március 15-én, nemzeti ünnepünk alkalmából, a külügyminiszter javaslatára, **Schmitt Pál**, a Magyar Köztársaság elnöke, a csángók érdekében kifejtett tevékenységéért, a nemzeti kisebbségek kollektív jogainak nemzetközi szintű elismertetéséért és érvényesítéséért, valamint a kisebbségi autonómiakonceptió megvalósításáért végzett több évtizedes kiemelkedő munkássága elismeréseképpen, a Magyar Köztársasági Érdemrend Lovagkeresztje kitüntetését adományozta **Tytti Isohookana-Asunmaa** asszonynak.

A kitüntetést 2011. április 15-én a magyar Külügyminisztériumban adták át, a laudációt **Tőkés László** európai parlamenti alelnök mondta (lásd mellékelve).

A kitüntetést **Németh Zsolt**, a magyar Külügyminisztérium parlamenti államtitkára adta át. A kormánypárti politikus szerint, „a magyarok nagyon hálásak Tytti Isohookana-Asunmaa asszonynak a magyar- finn barátság érdekében kifejtett munkájáért”. Németh Zsolt három pontban foglalta össze, mi az, ami a finn személyiség tevékenységében fontos összetevője a magyar- finn barátságnak. „Elsősorban a moldvai csángókért végzett munkájáért vagyunk hálásak, hisz a csángók léte és nemléte szorosan összekapcsolódik a magyar nemzet létével és nemlével. A csángó-ügy tabukérdése volt a magyar-román kapcsolatoknak, amíg Tytti Isohookana-Asunmaa Európa Tanács-i jelentése kiszabadította a vitathatatlan kérdések tárgyköréből” – mondta Németh Zsolt felsorolva még a veszélyeztetett kisebbségekért végzett tevékenységét, illetve azt, hogy Finnország az erkölcsöt mindig a politikai cselekvés középpontjába helyezte. „Ha ezt a példát Magyarország nem is követte az elmúlt években, az új magyar kormány az erkölcsöt kiemelt szempontnak tartja külkapcsolataiban is, ami a magyar- finn barátságot még jobban megerősítheti” – jelentette ki Németh Zsolt.

Laudációja előtt **Tőkés László** megjegyezte, hogy Erdély is nagy barátjának tartja Tytti Isohookana-Asunmaa asszonyt. Méltató be-

szédében az Európai Parlament alelnöke szólt arról, hogy a docens asszony már hazája kulturális minisztereként is kiemelt figyelmet szentelt a különböző kisebbségek, a kis népek és népcsoportok kultúrája megőrzésének és fejlesztésének.

Amint a laudációban elhangzott, Tytti Isohookana-Asunmaa Európa-tanácsi munkája során került kapcsolatba a csángókkal. 1999 júliusában felkereste a jelentősebb moldvai csángó településeket. Helyszíni tapasztalatait és következtetéseit egy nyolc pontból álló jelentésben fogalmazta meg. Fontosnak ítélte a csángók korrekt tájékoztatását arról, hogy milyen alapvető emberi jogok illetik meg őket. Szorgalmazta az anyanyelv bevezetését az iskolákban és a templomi liturgiában.

Az Európa Tanács Kulturális, Oktatási és Tudományos Bizottsága 2001 áprilisában elfogadta a Tytti Isohookana-Asunmaa asszony által elkészített jelentéstervezetet. Ennek alapján a Strasbourgban ülésző Parlamenti Közgyűlés 2001. májusában elfogadta az 1521/2001-es Ajánlást, amely konkrét javaslatokat tartalmaz a csángó kultúra védelmében. Ez a dokumentum a maga nemében az első volt, amely egy európai fórumon ilyen kendőzetlenül és részletességgel mutatta be a csángó közösség valós helyzetét. Visszavonulva az aktív politikusi tevékenységtől, az Oulu-i egyetem tanáraként Tytti Isohookana-Asunmaa változatlanul megőrizte kapcsolatát a csángókkal. Rendszeresen felkeresi Csángóföldet, gyakori vendég a kisebbségek helyzetével foglalkozó szakmai rendezvényeken. 2003-ban

a Csángó Kultúráért Díjjal tüntették ki.

Tőkés László szerint a Budapesten átadott kitüntetés is bizonyítja, hogy a magyarok – beleértve a csángókat is – „befogadták” Tytti asszonyt. „Az

„... A mai kitüntetés is bizonyítja, hogy a magyarok – beleértve a csángókat is – befogadták» Tytti Isohookana-Asunmaa asszonyt. Az állami kitüntetés által nyújtott elismerés mellett létezik a megbecsülésnek egy másik formája is, ez pedig az a lelki közösség, amely az évek során a védtelen csángók és az ő finnországi, európai védelmezőjük, gondviselőjük között kialakult...”

állami kitüntetés által nyújtott elismerés mellett létezik a megbecsülésnek egy másik formája is, ez pedig az a lelki közösség, amely az évek során a védtelen csángók és az ő finnországi, európai védelmezőjük, gondviselőjük között kialakult” – mondta az EP alelnöke, majd azzal zárta gondolatait, hogy Tytti Isohookana-Asunmaa munkája alapján joggal tisztelhetünk benne egy igazi európaít, mert a

veszélyeztetett közösségeket és kultúrákat nem elég csupán nagy szavakban éltetni – amint Európában is sokan megelégszenek ennyivel –, hanem tenni, cselekedni is kell megmaradásunkért. „Tytti asszonnyal együtt mi is csak ekképpen válhatunk igazán európaiakká” – mondta Tőkés László elismerve azt is, hogy e budapesti kitüntetés az értékek helyükre kerülését szolgálja.

Tytti asszony **Petőfi Sándor** és **Ady Endre** finnre átültetett szavaival köszönte meg az elismerést, majd megjegyezte, hogy munkája bizonyos szempontból félbemaradt. „Ez a kitüntetés arra fog emlékeztetni, hogy a csángókat sikerült szélesebb körben is megismertetnem a világgal” – mondta a kitüntetett, majd arról beszélt, hogy nagyon vágyik eljutni olyan csángó falvakba, ahol az iskolákban magyar nyelvet oktatnak, és hogy ebben ő is részt vegyen. „Szeretnék minden jót kívánni Magyarországnak és Erdélynek is. Köszönöm szépen” – zárta magyarul köszönetét a finn személyiség.

Budapest, 2011. április 15.

Laudáció

Tytti Isohookana-Asunmaa, a finnországi Oulu Egyetem docense, a Magyar Köztársasági Érdemrend Tiszti Keresztének kitüntetettje

2011. március 15-én, nemzeti ünnepünk alkalmából, a külügyminiszter javaslatára, Schmitt Pál, a Magyar Köztársaság elnöke, a csángók érdekében kifejtett tevékenységéért, a nemzeti kisebbségek kollektív jogainak nemzetközi szintű elismeréséért és érvényesítéséért, valamint a kisebbségi autonómia koncepció megvalósításáért végzett több évtizedes kiemelkedő munkássága elismeréseképpen, a Magyar Köztársasági Érdemrend Lovagkeresztje kitüntetést adományozta **Tytti Isohookana-Asunmaa** asszonynak, a Finn Köztársaság korábbi kulturális miniszterének, az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlése volt tagjának, az Oulu-i Egyetem docensének.

Tytti Isohookana-Asunmaa docens asszony már hazája kulturális minisztereként is kiemelt figyelmet szentelt a különböző kisebbségek, a kis népek és népcsoportok kultúrája megőrzésének és fejlesztésének. Egyetemi oktatói minőségében számos publikációt jelentetett meg ebben a témakörben.

1995-ben az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlése finn küldöttségének tagja lett, ezt követően pedig szélesebb összefüggésben kezdett foglalkozni az európai nemzeti kisebbségek helyzetével. Előterjesztése nyomán, 1998-ban a Közgyűlés elfogadta Az **Ural-menti** veszélyeztetett kisebbségi kultúrákról szóló Határozatot.

Európa-tanácsi munkája során került kapcsolatba a **csángókkal** is. Részletesen megismerkedett a csángók történelmével, kulturális értékeivel. 1999 júliusában felkereste a jelentősebb moldvai csángó településeket. Helyszíni tapasztalatait és következtetéseit egy nyolc pontból álló jelentésben fogalmazta meg. Fontosnak ítélte a csángók korrekt tájékoztatását arról, hogy milyen alapvető emberi jogok illetik meg őket. Szorgalmazta az anyanyelv bevezetését az iskolákban és a templomi liturgiában.

Az Európa Tanács Kulturális, Oktatási és Tudományos Bizottsága 2001 áprilisában elfogadta a Tytti Isohookana-Asunmaa asszony által

elkészített jelentéstervezetet. Ennek alapján a Strasbourgban ülésező Parlamenti Közgyűlés 2001 májusában elfogadta az **1521/2001-es Ajánlást**, amely konkrét javaslatokat tartalmaz a csángó kultúra védelmében. Ez a dokumentum a maga nemében az első volt, amely egy európai fórumon ilyen kendőzetlenül és részletességgel mutatta be a csángó közösség valós helyzetét. Európa csakis akkor lehet sikeres, ha meg tudja becsülni gyökereit, hagyományait, kulturális örökségét. Az ennek a gondolatnak a jegyében íródott Ajánlás híven tanúsítja, hogy a csángó-magyarok ügye európai ügyként kezelendő.

Visszavonulva az aktív politikusi tevékenységtől, az **Oulu-i egyetem** tanáráként Tytti Isohookana-Asunmaa változatlanul megőrizte kapcsolatát a csángókkal. Rendszeresen felkeresi Csángóföldet, gyakori vendég a kisebbségek helyzetével foglalkozó szakmai rendezvényeken. 2003-ban a **Csángó Kultúráért Díjjal** tüntették ki.

A mai kitüntetés is bizonyítja, hogy a magyarok – beleértve a csángókat is – "befogadták" Tytti Isohookana-Asunmaa asszonyt. Az állami kitüntetés által nyújtott elismerés mellett létezik a megbecsülésnek egy másik formája is, ez pedig az a lelki közösség, amely az évek során a védtelen csángók és az ő finnországi, európai védelmezőjük, gondviselőjük között kialakult.

Munkája, európai elkötelezettsége, az általa vallott értékek elismerése alapján joggal tisztelhetünk benne **egy igazi európaít**, mert a veszélyeztetett közösségeket és kultúrákat nem elég csupán nagy szavakban éltetni – amint Európában is sokan megelégszenek ennyivel –, hanem tenni, cselekedni is kell megmaradásunkért. Tytti asszonnyal együtt mi is csak ekképpen válhatunk igazán európaiakká.

2011. április 15.

Tőkés László

Csángók a csíksomlyói búcsún

Megújult a kolozsvári Mátyás-szobor

Magyar és román részvétellel 2011. április 2-án hivatalosan is átadták Kolozsváron a felújított Mátyás-szoborcsoportot. Az együttműködés fontosságát hangsúlyozták az ünnepségen részt vevő politikusok.

A magyar és román állam képviselői szombaton Kolozsváron avató ünnepség keretében vették át hivatalosan is a magyar és a román kormány közös támogatásával restaurált Mátyás-szoborcsoportot, az esemény tiszteletére egész napos rendezvénysorozatot is szerveztek a városban.

A magyar–román együttműködés fontosságát hangsúlyozták a politikusok

Sorin Apostu, a kincses város polgármestere és László Attila alpolgármester üdvözlő beszédében a műemlék felújítása kapcsán egyaránt méltatta a kolozsvári magyar és román lakosság együttműködésén alapuló együttélését.

Kelemen Hunor: Mátyás a kolozsváriaké

Kelemen Hunor, az RMDSZ elnöke emlékeztetett Kolozsvár egykori nacionalista polgármesterére (nem mondta ki Gheorghe Funar nevét), aki a „királyt száműzni akarta a város főteréről”. Akkor fölemelték szavukat ez ellen az erdélyi, kolozsvári magyarok, értelmiségiek, akik „megvédték a királyt” – mondta. Kelemen szerint ők annak a történelmi alaknak a szellemi örökségét óvták, akit Erdélyben mindannyian a magukénak tudnak. Mert Mátyás király a kolozsváriaké, az erdélyieké, Európáé, a kereszténységé – hangsúlyozta a szónok.

Semjén: a szoborcsoport a magyar megmaradás jelképe

Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes beszédében úgy fogalmazott: a Mátyás-szoborcsoport „háromszoros szimbólum”. Az egyik magának Mátyás királynak a személye, aki nemzeti önkifejeződésünket testesíti meg. A szoborcsoport egyben a magyar megmaradás szimbóluma, hiszen kiállta a történelem viharait, túlélte a Ceausescu-féle rombolást, akárcsak a „Ceausescu-epigonok”

Tőkés László mondott beszédet a megújult Mátyás-szobor előtt

rombolási kísérletét. A szobor restaurálásnak története pedig a román-magyar együttműködés fontosságát jelképezi – tette hozzá a miniszterelnök-helyettes. Hangsúlyozta: az erdélyi magyarság boldogulása szoros összefüggésben áll Románia sikerességével.

Réthelyi: Kolozsvár nem veszítette el arculatát

Réthelyi Miklós, a Nemzeti Erőforrás Minisztériumának vezetője kifejtette: a kolozsvári magyaroknak sikerült megőrizniük magyar önazonosságukat, a város nem veszítette el arculatát. A magyar történelmi emlékezet egyik szakrális helyszíne ez – mondta a miniszter, aki szerint Fadrusz János Mátyás-szobra a magyar képzőművészet egyik csúcsteljesítménye.

Tőkés: jó lesz egyenrangú polgárnak lenni Európában

Tőkés László, az Európai Parlament alelnöke, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) elnöke örömét fejezte ki amiatt, hogy ezt a szobrot Ceausescu időszakában nem sikerült lerombolni. Ceausescu és Funar korszakában rossz volt magyarnak lenni Erdélyben, Gyurcsány idejében rossz volt magyarnak lenni Magyarországon – szögezte le Tőkés. Kijelentette: itt az ideje, hogy a ma-

gyarság emberi és közösségi jogait, emberi és nemzeti méltóságát viszszerelve újból jó legyen magyarnak lenni Erdélyben és Magyarországon. Ez a mostani esemény hirdesse azt a reményt – mondta -, hogy végre-alahára újból jó lesz románnak lenni Ștefan cel Mare országában, magyarnak lenni Mátyás hazájában, magyarnak, romának és száz nyelven beszélő, egyenrangú polgárnak lenni Európában.

Szőcs Géza: a régmúlt kódébe veszett az ellenségeskedés

Szőcs Géza kulturális államtitkár felidézte azt a pillanatot, amikor 1992 decemberében az erdélyi magyar politikai és egyházi vezetők részvételével körmenet indult a Szent Mihály-templomból a téren összegyűlt ellenséges tömeg gyanakvó figyelme közepette. Akkor a „bicskák kinyíltak a zsebekben” – emlékezett Szőcs Géza. Mindenki idegeiben érezte, hogy hajsza választja el őket egy újabb marosvásárhelyi konfliktustól, egy újabb polgárháborútól – tette hozzá. Erre szerencsére nem került sor – mondta -, de ennél is fontosabb, hogy mára a régmúlt kódébe veszett az a két évtizeddel ezelőtti nap.

hirado.hu

Tőkés László beszéde a kolozsvári Mátyás-szobor újjáavató ünnepségén

Bő száz esztendeje, 1902-ben, a **Művészet** című folyóiratban Fadrusz János világraszóló alkotását ekképpen méltatták: „A paripa szügybe szegett feje mögött, szinte deréktól kezdve látjuk a király hadverő alakját. Magasan domborodó páncélja alatt érezzük a testet, dobog a szíve, él. [...] Ez az a király, a kit négyszáz esztendő óta mind hívebben szeretünk. Ez az a Mátyás, a ki végzett a haza ellenségeivel. Őlében, a nyeregkápán kézbe téve diadalmas kardja, még nem dugta hüvelybe, soha ne is dugja, hogy menten halálos sújtásra emelhesse, mihelvt ellenség támadna az ő magyarjai ellen. Szeme a jövődőkben, néz messze határaink felé, azokon is túl, olyan messzire vigyázva, a mennyire ő láthat. És a míg az ő ereje, szíve, esze örökös sorsunk fölött, mi azalatt boldogulhatunk, jólét, tudomány és művészet is lesz a békekességben.”

Malonyay Dezső jóslata a történelmi megpróbáltatásoktól terhes elmúlt évszázadban igaznak bizonyult. Az „igazságos Mátyás” nemcsak uralkodása fényes korszakában, hanem a jelenkorban is „örökös sorsunk fölött”. A **Kolozsvár** főterét és **Erdély** „történelmi terét” uraló lovasszobra, íme, ma ismét régi pompájában ragyog. Mátyás a gyilkos háborúk és az egymást követő impériumváltozások minden „dúlását” – köztük **Gheorghe Funar** „kolozsvári bírót” áldatlan garázdálkodását is – túlélte. Mátyás király újra él, és amíg élni fog – ahogyan a mondás is tartja –: az igazság is élni fog.

A mai szoboravatáshoz különleges időszerűséggel kapcsolódik az a fejlemény, hogy a napokban a Marosvásárhelyi Táblabíróság jogerős ítéletben utasította el **Dorin Florea** marosvásárhelyi polgármester **Stefan Gușă** tömeggyilkosságban vétkes kommunista tábornok szobrának a felállítására irányuló óvását. Ezzel ellentétben viszont a Craiovai Ítéltábla – nyilvánvaló politikai nyomásnak engedve – szintén jogerős ítélettel helyezte hatályon kívül a Ceaușescu-rezsim idején Călărașilor névre átkeresztelt **Kossuth Lajos** utca eredeti nevének a helyreállítására vonatkozó városi tanácsi határozatot, ami egyet jelent hetvenezer marosvásárhelyi magyar és egész erdélyi magyarságunk „arculcsapásával”.

Ugyancsak ezekben a napokban, hetekben zajlott a nemzeti ünnepünk – Március 15-e – alkalmából elhangzott, „egyes magyarországi üzenetekről” szóló **parlamenti nyilatkozat** szégyenteljes vitája, mely újból – ki tudja, hányadszor – a mesterségesen gerjesztett magyarellenesség felszításával kíván politikai tőkét kovácsolni az ellenzékben lévő posztkommunista-álliberális román pártszövetség számára.

Miközben Mátyás király szobrának a sikeres felújítását ünnepeljük, az elmondottak összefüggésében illő és méltó, hogy a **nacionálkommunista múlt** visszahúzó kísérteteivel és meg-megújuló visszatérési kísérleteivel is – közös erővel – leszámoljunk.

Amikor a gyűlöletkeltésre szakosodott, szélsőséges nacionalista politikusokat és a romániai forradalom vérbefojtására kísérletet tévő tábornokokat emlegetjük, föltétlenül fel kell idéznünk **Octavian Buracu** forradalmi városvezető és **Doina Cornea** szabadságharcos alakját is, akik 1992–1994 között a már Marosvásárhely „Fekete márciusának” állapotát kiprovokáló kolozsvári „szoborháború” idején mindvégig mellettünk állottak, és az „igazságos Mátyás” szellemében munkálkodtak a románok és magyarok közötti társadalmi béke megőrzésén.

Isten iránti hálaadással gondolok vissza a szomszédos Szent Mihály-templomban tartott 1992. december eleji ökumenikus istentiszteletünkre, valamint az azt követő, tízezer tüntetésünkre, melynek alkalmával – nem utolsósorban **Czirják Árpád** érseki helynök jóvoltából – erdélyi egyházaink elöljárói a boldog emlékeztető **Márton Áron** püspök szellemében sorakoztak fel Mátyás kései utódai és alattvalói védelmére, és tettek hitet a közösségi önrendelkezés, a szabad vallásgyakorlás, a demokrácia és a jogállamiság, nem utolsósorban pedig a történelmi szimbólumok és kulturális örökség **európai értékei** mellett.

2011 eme gyönyörű tavaszi napján ebben a szellemben üdvözlöm körünkben **Emil Boc** miniszterelnököt és rossz emlékű elődjét feledtető **Sorin Apostu** polgármestert, valamint – magyarországi polgártársaink képviseletében – **Semjén Zolt** miniszterelnök-helyettest és **Réthelyi Miklós** miniszterünket, akiknek együttes jelenléte a magyarok és románok kölcsönös tiszteletét, valamint közös értékeink megbecsülését hivatott hirdetni.

Az RMDSZ egykori eltávolított főtitkáráként, illetve a Magyar Kormány jelenlegi államtitkáráként **Szócs Géza** akkor is és most is jelen van körünkben. Mátyás „katonájaként” 1992-ben arra mutatott rá, hogy – a szoborral együtt – „népcsoportunk tudatos eltüntetésének szándékáról van szó”.

Ceaușescu és Funar korszakában rossz volt magyarnak lenni Erdélyben. **Gyurcsány** idejében rossz volt magyarnak lenni Magyarországon.

Itt van az ideje – és ez az idő éppen most van –, hogy emberi és közösségi jogainkat, emberi és nemzeti méltóságunkat visszanyerve: újból jó legyen magyarnak lenni Erdélyben és Magyarországon – szülőföldünkön és hazánkban. Ez a messze világló esemény hadd hirdesse azt a reménységünket, hogy végre-valahára egyaránt, újból jó lesz románnak lenni **Ștefan cel Mare** országában, magyarnak lenni Mátyás hazájában – magyarnak, románnak és száz nyelven beszélő egyenrangú polgárnak lenni **Európában**.

Hisszük, hogy Mátyás királyunk „ereje, szíve, esze – tovább – örökös sorsunk fölött”, mi pedig boldogulni fogunk, „jólét, tudomány és művészet is lesz” 21. századi európai békekességünkben, Erdély fővárosában.

„... Itt van az ideje, hogy emberi és közösségi jogainkat, emberi és nemzeti méltóságunkat visszanyerve: újból jó legyen magyarnak lenni Erdélyben és Magyarországon – szülőföldünkön és hazánkban...”

Európában megbukott a multikulturalizmus

Tőkés László, az Európai Parlament alelnöke 2011. április 14-én, csütörtökön **Semjén Zsolt** magyar miniszterelnök-helyetessel együtt nyitotta meg a Kisebbségekért – Pro Minoritate Alapítvány által Budapesten szervezett „A kulturális sokszínűség esélyei az Európai Unióban” című nemzetközi konferenciát.

Megnyitójában Semjén Zsolt kiemelte: minden nemzet jogát el kell ismerni a létezéshez, és védeni kell minden nemzetiségnek azt a jogát, hogy saját kultúráját, nyelvét, hagyományait megőrizhesse és ápolhassa. „A kisebbségi nyelvek, kultúrák értéket képviselnek” – mondta. Szerinte „minden nemzet egyszeri és megismételhetetlen érték, olyan sajátos gazdagság”, amelyet kizárólag az adott nemzet adhat az egyetemes emberiségnek.

Semjén Zsolt kitért arra is, hogy ma két nagy tévedés van jelen Európában: az egyik szélsőség „egyfajta kozmopolita ideológia nevében” azt mondja, hogy nem érték, ha egy közösség kötődik saját tradícióihoz, hagyományaihoz. A másik szélsőség pedig az a nacionalista és sovinizta felfogás, amely egy nemzet vélt érdeke alapján tagadja más nemzetek létezéséhez való jogát. Ez ugyanolyan tévedés, ez is a nemzeti kultúrák ellen irányul – mondta a miniszterelnök-helyettes.

A rendezvényen köszöntőt mondott **Németh Zsolt**, a Külügyminisztérium parlamenti államtitkára. Beszédében a kormánypárti politikus is a multikulturalizmus liberális modelljének válságára mutatott rá. Mint mondta, ez idézte elő azt, hogy Európában megerősödtek a radikális, szélsőséges politikai nézetek, hogy az etnikai türelmetlenség fellángolt nemcsak Közép-Európában, hanem Európa nyugati felén is, és politika-, pártpolitika-formáló tényezővé tudott válni. Hozzátette: a multikulturalizmus közösségi azonoságtudatot megerősítő, hagyománytisztelő modellje ugyanakkor erősödik, „kibontakozás, jövő előtt áll”. Az EU alapjogi chartája ezért foglalja magában a sokszínűség tiszteletben tartását, és ezért esik egyre több szó az intézményi ga-

Semjén Zsolt és Tőkés László tájékoztatja a sajtó képviselőit

ranciákról. Európa ereje a kulturális sokszínűség – szögezte le az államtitkár.

Tőkés László ugyanehhez a témához csatlakozott, amikor kifejtette: „A 20. század két nagy kísérlete, a proletár internacionalizmus és a liberális kozmopolitizmus kudarcot vallott a nemzeti kisebbségekkel és a kulturális sokszínűséggel szemben, mivel a két előbb említett eszmerendszer nivellálni, egyszerűsíteni igyekezett a különbözőségeket. Ma is kísért ez a múlt, de az Európai Unió dicséretes módon kísérletet tesz e eredménytelen megközelítés kijavítására és a kulturális sokszínűség kérdését, illetve az egyházi párbeszédet előtérbe helyezve pluralizmus szellemét. E szempontból dicséretes az is, hogy a magyar EUnökség prioritásai sorába iktatta e kérdést és ennek égisze alatt került sor e konferencia megrendezésére is”.

Tőkés László kitért arra, hogy Erdélyben az asszimilációs politika elszenvetői a magyarok voltak, s külön kiemelte ebből a szempontból a csángókérdést. Mint fogalmazott, „mi egy hiteles európai rendezésben vagyunk érdekeltek, szemben a globalizmussal és a múlt örökségével”.

Előadásában az EP alelnöke említette a hétfőn, 2011. április 11-én Franciaországban életbe lépett törvényt, amelynek alapján megbüntetik azokat a nőket, akik arcukat elfedő fátylat viselnek nyilvános helyen.

„A francia törvény annak a politikai tényállapotnak a következménye, hogy a multikulturalizmus liberális modellje Európában végérvényesen megbukott. Ám ez nem csupán francia kérdés” – fogalmazott Tőkés László. Szerinte olyasfajta „belső”, európai párbeszédre volna szükségünk, amely képes jól meghatározható tartalommal feltölteni az úgynevezett „európai közös értékeket”, képes áthidalni, lebontani a „mentális vasfüggönyt” Nyugat-Európa és a volt kommunista országok között, és amelynek eredményeképpen a valóban „erős Európa” integrálni volna képes a bevándorlókat, akikre – Angela Merkel német kancellárasszony szerint is – az öregedő kontinensnek továbbra is nagy szüksége van. „Jelen pillanatban Európa ebből a szempontból »gyenge«”. „A kultúrák közötti párbeszéd” helyett nacionalista nagymonológokat hallhatunk, az európai dialógus helyett valamifajta nemzetállamok közötti „polilógus” nyert teret. Kétezer éves zsidó-keresztény gyökereinket egy tollvonással töröltük, a globalizációs nyomás alatt hagyományainkról lemondunk, a gazdasági érdekek viszont a tágabb értelemben vett kulturális értékeinket írják felül – és a sort folytathatnánk – mondta a képviselő, majd arra is rámutatott, hogy mindezek nem maradnak – nem maradhatnak – következmények nélkül.

Tőkés László arra a veszélyre is figyelmeztetett, hogy egy felmérés

▶ alapján Romániában a jövő nemzedéke a bevándorlókkal szemben még elutasíthatóbbá válhat, a ki-rekesztést és elnyomást harsogó szélsőséges demagógia iránt az eddiginél is fogékonyabb lesz. Ezen sürgősen változtatni kell, mert különben párbeszéd helyett árokásásra lehet berendezkedni – fejtette ki az EP alelnöke, majd később megjegyezte: Európában el kell fogadtatni azt az elvet, hogy különbség van a bevándorlók és az őshonos nemzeti kisebbségi közösségek között.

Összegzésül Tökés László kifejtette, hogy Magyarország és a magyarok programszerűen segíthetnék elő a kultúrák közötti párbeszédet.

A konferencián részt vett és fel-szólalt még **Kelemen Hunor** romániai kulturális miniszter, **Tytti Isohookana Asunmaa** finn egyetemi tanár, **Bíró Ágnes**, a szlovákiai Magyar Koalíció Pártja politikusa, **Hatos Pál**, a Balassi Intézet főigazgatója, **Inkei Péter**, a Kelet-Közép-Európai Kulturális Obszervatórium Alapítvány igazgatója, **Doncsev Toso**, a Magyar Köztársaság szófiai kulturális intézetének igazgatója, **Hammerstein Judit**, a Nemzeti Erőforrás Minisztérium kultúrpolitikáért felelős helyettes államtitkára, **Dr. Elisabeth Kornfeind**, a Budapesti Osztrák Kulturális Fórum igazgatója, **Francois Laquieze**, a Budapesti Francia Intézet igazgatója és **Kollai István**, a Magyar Köztársaság pozsonyi kulturális intézete igazgatója. A beszélgetéseket Németh Zsolt, **Dr. Tamási Judit**, a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal elnöke és **Ódor Bálint**, a Külügyminisztérium helyettes államtitkára moderálta.

Az esemény **Schöpflin György** európai parlamenti képviselő zárásával ért véget. A politikus feltette a kérdést, hogy mennyire képes a magyarság elfogadni saját sokféleségét? „Hiszen a határon túli magyarok is panaszkodnak az anyaországbeliek általi lenézettségükre, miközben létezik egy Budapest-vidék ellentét is. Vezessük be hát a magyar sokféleséget és szubszidiaritást, mert ezzel tudjuk megvalósítani saját értékeinket és ismerjük el sokszínűségünket” – javasolta Schöpflin György.

Budapest, 2011. április 14.

A kulturális sokszínűség buktatói és esélyei Európában

Nagy szeretettel köszöntöm Önöket Budapesten, a magyar nemzet fővárosában. Még mielőtt arról ejtenék néhány szót, hogy mi, magyarok hogyan tudnánk jóra fordítani azt a történelmi rosszat, amelyben a viharos XX. században részünk volt, vessünk egy rövid és felületes pillantást Európára.

2011. április 11-én Franciaországban életbe lépett az, a tavaly októberben elfogadott törvény, melynek alapján büntetésben lesz részük azoknak a nőknek, akik arcukat elfedő fátylat, **nikábot** vagy **burkát** viselnek nyilvános helyen, azaz az utcán, a tereken, a pályaudvarokon, a repülőtereken, az üzletekben vagy a hivatalokban. (A nikábon csak a szemek számára van egy keskeny rés, a testet tetőtől talpig eltakaró burkát viselő nő viszont egy hálószerű szöveten át látja a világot.) A törvény megszegőit akár 150 eurós pénzbírsággal is szankcionálhatják. Azok pedig, akik másokat köteleznek fátyolviselésre, ennél sokkal szigorúbb – akár szabadságvesztéssel is járó – büntetésre számíthatnak.

A franciaországi törvény társadalomfilozófiai mögöttesét **Nicolas Sarkozy** francia elnök idén februárban, egyik francia kereskedelmi televízióban ekképpen fogalmazta meg: „Nem akarunk egy olyan társadalmat, amelyben a közösségek „egymás mellett” léteznek. Ha valaki Franciaországba jön, annak el kell fogadnia, hogy beleolvad egyetlen közösségbe, mégpedig a nemzet közösségébe. Ha ezt nem fogadja el, akkor ne jöjjön Franciaországba (élni).”

A francia törvény annak a politikai tényállapotnak a következménye, hogy **a multikulturalizmus liberális modellje Európában végérvényesen megbukott**. Ám ez nem csupán francia kérdés. Folyó év elején Európa vezető politikusai sorra tettek hasonló – és a PC-beszédmód által eddig eltakart problémát felfedő, éppen ezért sokkoló – kijelentéseket. **Angela Merkel** német kancellár, **David Cameron** brit miniszterelnök, **Nicolas Sarkozy** francia államfő, valamint **Maxime Verhagen** holland kereszténydemokrata miniszterelnök-helyettes rendre beismerték, hogy a multikulturális társadalmi modell – egyszóval – működésképtelen.

A probléma maga nem újkeletű. Csak emlékeztetésképpen említem: mindannyian ismerjük azt, a szintén franciaországi esetet, az úgynevezett **kendő-affért** (*l'affair du foulard*) vagy kendő-vitát, amely 1989-ben vette kezdetét, amikor egy Creil(Oise)-beli iskolából három kendőt viselő muszlim diáklányt kiutasítottak. Ezt 1996-ban további 23 leány kizárása követte, az Államtanács döntése alapján.

Nem hiszem, hogy egy ruhadarab léte vagy nemléte – önmagában – évekig tartó társadalmi vitát eredményezhetett volna. A kitűnő erdélyi politika-filozófus, **Demeter Márton Attila**, a Partiumi Keresztény Egyetem oktatója írja ezzel kapcsolatban: „A kendő csak azért válhatott Franciaországban kö-zviták tárgyává, mert önkéntelenül is a nők családon és közösségen belüli elnyomását társították viseléséhez. Márpedig a modern, laikus európai államnak éppen arra nézvést kell döntést hoznia, hogy megengedi-e a nők jogainak vallási okokból történő korlátozását. El kell döntenünk – idézi **Timothy Garton Ash** *Eurábiáról* szóló esszéjét Demeter –, hogy mi a lényeges a mi európai életformánkban, és mi az, ami vita tárgyát képezheti. Melyek azok a meggyőződéseink, értékeink, szokásaink, amelyekről hajlandók vagyunk vitát nyitni, s melyek azok, amelyekről nem. Nyilván, ennek pandanjaként azt is el kell döntenünk, hogy melyek azok a hitek, szokások és gyakorlatok, amelyeket befogadunk, s melyek azok, amelyeket a liberális és szekuláris politikai kultúránkból kiutasítunk.” (Kiemelés tőlem – T. L.)

Ahhoz, hogy a kultúrák közötti érdemi párbeszédet elkezdhessük, először tehát a felvetett kérdések tekintetében kellene dűlőre jutnunk. Olyasfajta „belső”, európai párbeszédre volna szükségünk, amely képes jól meghatározható tartalommal feltölteni az ún. „európai közös értékeket”, képes áthidalni és lebontani a „**mentális Vasfüggönyt**” Nyugat-Európa és a volt kommunista országok között, és amelyek eredményeképpen a valóban

► „erős Európa” integrálni volna képes a bevándorlókat, akikre – Merkel kancellárasszony szerint is – öregedő kontinensünknek továbbra is nagy szüksége van.

Jelen pillanatban Európa ebből a szempontból „gyenge”. A „kultúrák közötti párbeszéd” helyett nacionalista nagymonológokat hallhatunk, az európai dialógus helyett valamifajta nemzetállamok közötti „polilógus” nyert teret. Kétezere éves zsidó-keresztény gyökereinket egy tollvonással töröltük, a globalizációs nyomás alatt hagyományainkról lemondunk, a gazdasági érdekek viszont a tágabb értelemben vett kulturális értékeinket írják felül – és a sort folytathatnánk.

Mindezek nem maradnak – nem maradhatnak – következmények nélkül...

Aromániai **Soros Alapítvány** ezen a héten tette közzé egy nagyobb – több mint 6000 diák körében végzett – felmérése végeredményét. A kutatást végzők következtetései szerint a megkérdezett romániai fiatalok általában intoleránsok, idegengyűlölők és antiszemiták. A megkérdezettek több mint 60%-a nem szeretné, ha szomszédja roma lenne; ugyanennyien utasítják el az AIDS-esek közelségét is; több mint 70%-uk ódzkodik a szexuális kisebbségek szomszéd-ságától. Hasonló elutasítás mutatkozik meg részükről más vallási vagy etnikai kisebbségekkel szemben is. Ilyenképpen 42%-uk a muzulmánokat, 36%-uk a magyarokat, 34%-uk pedig a zsidókat nem szívleli.

Döbbenetes. Megjegyezném, hogy a román fiatalok muszlimokat legfennebb a televíziók híradóiban látnak, a zsidókérdéssel pedig kizárólag az alternatív nyilvánosságban találkozhatnak. És nem hinném, hogy ez a fajta „alaphangoltság” csupán Romániára lenne jellemző... A jövő nemzedék – amennyiben ez a tendencia nem változik –, vagyis Európa leendő polgárai a bevándorlókkal szemben még elutasítóbbakká válnak, a kirekesztést és az elnyomást harsogó szélsőséges demagógia iránt hovatovább az eddiginél is fogékonyabbakká lesznek. Ha ezen a téren sürgősen nem változtatunk – és itt az oktatásnak kiemelt szerepe volna –, akkor a kultúrák közötti párbeszéd helyett „árokásásra” – a lehető legrosszabbakra – rendezkedhetünk be.

Az erről szóló vitát nem kerülhetjük ki. Láthatjuk, ez a kérdés nem csupán a bevándorlókról szól, hanem rólunk magunkról is. Identitásunkról, hagyományainkról, gyökereinkről, kultúránkról, gyermekeinkről, jövőnkéről. És arról, hogy mindezek beleférnek-e egy közös „európai kalap alá” – vagyis, hogy gondolhatunk-e rá, lehetséges-e egyáltalán **egy valóban egységes Európa?**

Ehhez viszont, hogyha ténylegesen ezt akarjuk és reméljük – és ez számunkra különösen érzékeny kérdés –, el kell fogadnunk egy további elvet, és pedig azt, hogy: különbség van a **bevándorlók** és az **öshonos nemzeti kisebbségek** között! Könnyű ugyanis belátni, hogy a katalán, a baszk, az erdélyi magyar, a finnországi svéd, a dél-tiroli német stb. ugyanannak a kultúrkörnek a része,

mint az adott országbeli többségi nemzetek.

Hadd mondjak egy szívemhez közelálló példát: Európában a vallási toleranciát első ízben Erdélyben foglalták törvénybe (1568). Meggyőződésem szerint az elkövetkezőkben a román ortodoxok és a magyar katolikusok vagy protestánsok között sokkal inkább fontos összekötő kapocs lesz az, hogy **keresztények vagyunk**, mint amennyire mindenféle történelmi sérelem jelenleg elválaszt egymástól bennünket.

Mi, magyarok ebből a szempontból ma még nem élünk mindazzal a lehetőséggel, amely nekünk – többnyire kényszerűségből – adatott. A magyar nemzet hét országban lakozik a Kárpát-medencében, legkevesebb hárommillió nemzettársunk másik államban, más nem-

zetekkel él együtt – igaz, kisebbségben, másodrendű állampolgárként kénytelen boldogulni a saját szülőföldjén. Viszont terep- és nyelvismerete révén, valamint a több évszázados együttélés okán éppen ezért képes a kultúrák, a régiók és a nemzetek közötti **közvetítésre**. Márcsak földrajzi fekvésünknel fogva is, Magyarország, mi, magyarok lehetnénk Közép- és Kelet-Európa „közepe”, hiszen a szomszéd népek nyelvét, irodalmát, zenéjét és művészetét, valamennyi kulturális „produktumát” egymás és a világ felé közvetlen módon és hiteles formában tudnánk tolmácsolni.

A **magyar kultúra** eddigi története során befogadó kultúrának bizonyult. Nem csupán nekünk magunknak válna hasznunkra, hogyha

programszerűen segítenénk elő a – 2008-ban európai szinten is meghirdetett – kultúrák közötti párbeszédet, hanem „ráadás képpen” az sem volna elhanyagolható származékos haszon, hogyha a térségünkben végighúzó kelet-nyugati történelmi-kulturális törésvonalat meghaladván, a jobbára még mindig idegen, de csodálatos Kelet, valamint a „köztes” Közép-Európa és a Balkán gazdag kultúráját egybefogva – és ezáltal fel is erősítve – az európai integrációt meghirdető Nyugat-Európa felé mi közvetíthetnénk.

Nagy költőnk, **Ady Endre** saját krédóját, látomásos szellemi, kulturális hivatását abban jelölte meg, hogy „a kicsiny Értől” eljusson „a hatalmas Óceánig”. Korunk és az egyesülő Európa összefüggésében, a szétszórtságban élő, sokféle szakadt nemzet részeit is magába egyesítő magyar „**Kompország**nak” – szintén Ady Endre megfogalmazása – lehetne-e méltóbb és igazán reá szabott, annál korszerűbb nemzeti-nemzetközi hivatása, mint ennek, a nemzeti sokszínűséget és a sajátos értékek sokféleségét integráló **kulturális misszió**nak a tudatos vállalása és az uniós politikáknak megfelelő kiteljesítése?!

A magyar EU-elnökség cselekedet-számba menő, frappáns választ adott erre az aligha csupán „költőinek” számító kérdésre, amikor is az **európai kulturális sokszínűséget** a prioritásai sorába iktatta.

Tőkés László

„... Olyasfajta »belső«, európai párbeszédre volna szükségünk, amely képes jól meghatározható tartalommal feltölteni az ún. »európai közös értéket«, képes áthidalni és lebontani a »mentális Vaszfüggönyt« Nyugat-Európa és a volt kommunista országok között...”

Húsvéti látogatás a nagyváradai Cinka Panna cigánytelepen

A nagyváradai – közkeletű nevén – Cinka Panna romatelepre látogatott Nagypéntek alkalmából **Tőkés László**, az Európai Parlament alelnöke. A Királyhágómelléki Református Egyházkerület még a püspöksége alatt, az kezdeményezésére hozta létre a Cigánymissziós Osztályt, ennek vezetője, **Nagy József-Barna**, valamint a Roma Párt nagyváradai elnökének testvére, **Lakatos Lajos** kalauzolta végig az erdélyi képviselőt a nagyvárad peremvidékén található „cigányblokkok” és földszintes házak között.

A cigánytelepen Tőkés László felhívta a figyelmet arra, hogy nemrégiben fogadta el az Európai Parlament **Járóka Lívia** fideszes EP-képviselő előterjesztését az uniós romastratégiairól – amely a magyar EU-s elnökség egyik prioritása volt –, vagyis van arra esély, hogy hosszabb távon rendeződhessen a többnyire mélyszegénységben élő romák ügye is. Ám hiába fogadunk el romastratégiát, hangsúlyozta az EP-alelnök, ha mi helyben nem teszünk semmit cigány testvéreinkért. Globális megoldás szükségeltetik, de lokálisan kell cselekednünk – hangsúlyozta Tőkés. „A gazdasági nyomorúságot mi nem tudjuk enyhíteni alkalmi csomagokkal, mondta az EP-képviselő, de mégis, nagypénteken Krisztus urunk szenvedései arra intenek bennünket, hogy ha ebben a világban van szolidaritás, szeretet, akkor jut mindenkinek egy falat kenyér, és hosszútávon minden meg fog változni!”

A kölcsönös szolidaritás jó példaként említette Tőkés László az 1990-es marosvásárhelyi Fekete Márciust, amikor a cigányok a ma-

Romákat látogatott meg Nagyváradon az EP-alelnök

gyarok mellé állva gyakorlatilag megmentették a titkosszolgálatok által feltűzött románoktól a békésen tüntető nemzettársainkat. Ennek mementójaként az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) elnöke a marosvásárhelyi eseményekről szóló, a budapesti Terror Házában nemrég bemutatott *Egymásnak ítélve* című könyvvel ajándékozta meg a házigazdákat.

Nagy József-Barna ugyanakkor jelezte: éppen a mellette álló Lakatos Lajos volt az első nagyváradai magyar roma, aki kérvényezte a magyar állampolgárságot. A magyar állampolgárság mindazoknak a romáknak is jár, akiknek őseik valaha magyar állampolgárnak születtek – hívta fel a figyelmet a cigánymisszió vezetője.

Tőkés László munkatársai nem érkeztek üres kézzel: a cigánytelep vezetőivel egyeztetve 130 lakásba juttattak el Húsvét alkalmából alapélel-

miszereket tartalmazó csomagokat.

Az Európai Parlament magyar alelnöke a sajtó kíséretében végigjárta a telepet, a roma vezető igyekezett árnyalt képet bemutatni arról, hogy milyen körülmények között laknak a cigányok a Voltaire utcai telepen. A sajtó kérdésére a volt református püspök kiemelte: a történelmi egyházaknak fokozott mértékben oda kellene figyelnie a cigány közösségekre, és példaként említette, hogy több neoprotestáns felekezet ért el már sikereket a társadalom peremvidékére szorult közösségek újjászervezése és felemelése ügyében.

Az egykori temesvári lelkipásztor húsvéti üdvözlőkártyával ajándékozta meg a telep lakóit, majd búcsúzóul egy húsvéti dalt tanított meg a gyermekeknek.

Nagyvárad, 2011. április 22.

Tőkés László a Partiumi Magyar Művelődési Céhről

A **Pro Universitate Partium Alapítvány (PUPA)** égisze alatt működő **Partiumi Magyar Művelődési Céh (PMMC)** mintegy nevében hordozza programját és hivatását. Míg a PUPA által alapított **Partiumi Keresztény Egyetem (PKE)** a felsőoktatás – vele párhuzamosan a PMMC a művelődés terén kíván térségünk meghatározó magyar szellemi központjaként szolgálni.

A PMMC életében és működésében alapvető változás és újulás veszi kezdetét. Újjászervezése és átalakítása személyi változással indul: a PUPA Kuratóriuma 2011. március 1-jével **Mostis Gergő** kultúraszervezőt, Egyetemünk volt hallgatóját nevezte ki a Céh élére.

A PUPA, illetve a PMMC a végbenő **nemzetpolitikai rendszer-változással** egyetemben a műve-

lődéspolitikai rendszerváltozás ügye iránt is elkötelezett, melynek két fontos összetevőjét különbözteti meg:

- A határok fölötti nemzetegyesítés elősegítése és munkálása egy – határokon átívelő – **egységes magyar kulturális tér** kialakításával
- Az országhatárok által elszakított részek **kulturális és épített**

► **örökségének** a felmutatása nemzeti önazonosságunknak – az asszimilációs nyomással szembeni – megőrzése végett, a „**Magyarnak lenni jó**” mozgalom keretében.

Elképzelésünk szerint kulturális és épített örökségünk nem csupán nemzeti identitásunk erősítése szempontjából fontos, hanem **gazdasági téren** is jól kiaknázható terület – a **kulturális turizmus** révén.

Üdvözljük a **bihari**, illetve **nagyvárad** román előjárók azon törekvését, hogy megyénk, illetve városunk épített örökségét népszerűsítsék szerte a nagyvilágban – ám sajnálatosnak tartjuk, hogy ennek magyar bázisáról és vonatkozásairól alig esik szó. Szorgalmazzuk, hogy a **Megye-** és a **Városháza** illetékesei – a magyar szakmai szervezetekkel konzultálva – kiegészítőlegesen módon ebbe az örökségbe építsék be sajátlagosan magyar bihari és nagyváradai értékeinket.

Ezen irányban konkrét formában előirányozzuk, hogy a **Határtalanul** elnevezésű iskolai kirándulási program mintájára, a határon kívüli részek megismerésére irányuló **utazási programok** részeképpen kidolgozzuk az **Élő Partium** munkacímet viselő kulturális turisztikai tervet (projektet) – a **Partiumi és Bánsági Műemlékvédő és Emlékhely Társaság** (PBMET) együttműködésével.

Ezzel együtt kezdeményezzük, hogy magyar kulturális és szakmai szervezeteinkkel közösen egy **Partiumi Magyar Értéktár** állítsunk össze, amely ezen a téren igen gazdag térségünk egész kulturális és épített örökségét tartalmazná. Az ilyenképpen létrejövő **érték-katasztert** mindenki számára elérhetővé tennénk a világhálón.

Amint az közismert, 2011 március végi találkozón **Schmitt Pál** államelnökkel megállapodtunk abban, hogy az **UNESCO Világörökség**, valamint az **Európai Kulturális Örökség** mintájára kezdeményezzük a **Magyar Nemzeti Örökség Programjának** beindítását, mely olyan kiemelt jelentőségű történelmi és kulturális helyszíneket foglalna magába, ahová életében legalább egyszer minden magyar embernek illő volna ellátogatnia. Ebben a vonatkozásban – a **Magyar Költészet Napján** – ide illik **Petőfi Sándor** Úti leveleinek **Széphalomra** vonatkozó „ajánlása”: „szent hely ez, szent az öreg – **Kazinczy Ferenc** – miatt, akinek ott van a háza és sírhalma. Kötelessége volna minden emelkedettebb lelkű magyarnak életében legalább egyszer oda záródokolnia, mint a **mohamedánnak Mekkába**” (kiemelés tőlem – T. L.)

Költészetünk napján, nagy nemzeti költőnk neve szintén ide idézi két nemzeti intézményünk – a **Kossuth** és a **Petőfi Rádió** – eredeti elnevezése haladéktalan helyreállításának a kérdését, valamint adóállomásuk **sugárzási körének** az egész **Kárpát-medencére** való kiterjesztését, ami határon túlra szakadt magyarságunk régi vágya és igénye.

Nagyvárad, 2011. április 11.

Tőkés László
elnök

Élő Partium

– kulturális turisztikai program –

A *Partiumi Magyar Művelődési Céh* és a *Partiumi és Bánsági Műemlékvédő és Emlékhely Társaság* kezdeményezésére, útjára indítjuk az **Élő Partium** elnevezésű honismereti és kulturális turisztikai programot. Célunk az, hogy felelevenítsük, és a köztudatba visszaemeljük a hosszú évtizedekig feledésre kárhoztatott **Partiumot**, mint jól körülhatárolható történelmi és kulturális térséget, közelebről pedig azokat a **helyszíneket, településeket**, amelyek e tájegység „nagy szülőiteinek” – íróinak, költőinek, művészeinek, tudósainak, történelmi szereplőinek – a nevéhez kapcsolódnak.

Ezzel együtt a partiumi térség **regionális jellegzetességeinek és népművészetének** még fellelhető tárgyi és szellemi örökségét kívánjuk fel- és bemutatni. Utazó irodalom-

óra és etno-, illetve gasztroturisztikai élményutazásra invitáljuk határon innen és túl élő honfitársainkat. Utazásunk az érmindszenti Ady-szülőháztól a Hegyköz műemléktemplomain, az Érmellék borpincein és a nagyszalontai Arany-kúrián át egészen a Bánságig vezetne. Többnapos utazásunk minden állomásán egy-egy szaktekintélyű helytörténész, és/vagy irodalmár eligazításával nyernénk mélyebb betekintést az illető helyek múltjába, történelmébe és értékeinek gazdagságába. Kifejezetten helyi, jellegzetes ételeket kínálunk utazóinknak, tájházakban és autentikus panziókban szállásolva el őket.

Partnerként számítunk a magyar és román kulturális minisztériumok, a megyei és helyi önkormányzatok, valamint más – magyarországi és partiumi – műemlékvédő és kulturális szervezetek közreműködésére és támogatására.

Egyfajta „**felöltött diákcseré-**

program” kialakítása a célunk, hogy az elszakított országrészek egymástól szűkszerűen eltávolított magyarjai közelebb kerüljenek egymáshoz és közös kultúrájukhoz. Ezért kialakítottuk és folyamatosan alakítjuk azokat a partneri kapcsolatokat, amelyek a későbbiekben lehetőséget teremtenek számunkra is – a kölcsönösség szellemében – megismerni elsősorban a közeli Hajdúság és a Nyírség kulturális örökségét, valamint ott élő Testvéreinket.

Programunk és útvonalunk – természetesen – tetszés szerint rendelkezésre áll bárkinek, akár románok számára is, akik megismerni kívánják a térségünk sajátos értékvilágával.

Nagyvárad, 2011. április 11.

Mostis Gergő
a PMMC igazgatója

Alkotmányozás, magyarság, kereszténység

A magyar kormány új Alkotmányt dolgozott ki

Sajtótájékoztatót köszönt meg 2011. április 27-én budapesti irodájában **Tőkés László**, az **Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács** (EMNT) elnöke, az Európai Parlament alelnöke az alkotmányozóknak, hogy az új Alaptörvényben a magyar állam határain túl élő nemzetrészekről is gondoskodtak.

Az erdélyi politikus méltatta az új magyar Alkotmány megszövegezését, és szólt az új alaptörvénnyel kapcsolatos nemzetközi kritikákról is, amelyek egy hazai szándékos hisztériakeltésen alapulnak. Tőkés László külön üdvözölte, hogy míg a korábbi alkotmány a határon túli magyarok iránti felelősségérzésről szól, az új alaptörvény azt tartalmazza: Magyarország felelősséget visel sorsukért, elősegíti közösségeik fennmaradását és fejlődését, támogatja magyarságuk megőrzésére irányuló törekvéseiket, jogaik érvényesítését, közösségi önkormányzataik létrehozását, illetve a szülőföldön való boldogulásukat.

Az EP alelnöke nemzetstratégiai szempontból meghatározónak tartja, hogy a magyar állampolgárság könnyített megszerzéséről, illetve a nemzeti együvértartozásról tavaly alkotott törvények – az új alkotmánnyal együtt – a nemzeti rendszerváltás alapjait és pilléreit képezik, amelyek révén végre érdemben elkezdődhetett a határok fölötti nemzetegyesítés.

Tőkés László az új Alkotmány ellen irányuló – hazai vétetésű – nemzetközi támadásokról szólva kifejtette, hogy Orbán Viktor nem ok nélkül jelentette ki korábban Tusnádfürdőn, hogy a magyar baloldal időről időre ráront nemzetére. „Ebbe a jelenségkörbe tartozik az 1956-os forradalmat eláruló Kádár János azon kárhozatos cselekedete, mellyel a magyar szabadságharc leverésére **behívtá az országba a szovjet csapatokat**. Kádár és Apró utódpárja, és az ennek holdudvarához tartozó nemzetidegen erők hasonlóképpen léptek, lépnek fel a magyar médiatörvénnyel és a magyar alkotmánnyal szemben.” – fogalmazott a politikus, megjegyezve, hogy „azok, akik ezt a kampányt folytatják – a kommunista utódpárt képviselőiként –, újból feladnák Magyarország szuverenitását”. Az EP alelnöke hozzátette: az Európai Unió alapelve, hogy a tagállamok belső ügyeibe – és hangsúlyozottan ide tartozik az alkotmányozás – nem avatkozik be mindaddig, ameddig azok alapvető emberi jogokat nem sértenek, márpedig az új magyar Alaptörvény korszerű és európai – jelentette ki az alelnök.

Tőkés László meglepőnek nevezte az európai baloldal és a liberálisok viselkedését, akik nem veszik figyelembe, hogy a Magyar Szocialista Párt utódkommunista alakulat. „Megengedhetetlen, hogy európai

pai demokratikus pártok a magyar posztkommunistákat támogassák a rendszerváltó pártokkal szemben” – mondta az EMNT elnöke.

Tőkés László külön üdvözölte az alkotmányozók bátorságát, hogy a nemzeti közakarat egyértelmű támogatásának birtokában képesek voltak szakítani a XX. századot éppen lezáró, toldozott-foldozott posztkommunista alkotmánnyal, és volt bátorságuk felvállalni a világ előtt **magyar múltunkat és keresztény gyökereinket**, szemben az Európai Unióval is, mely a rosszul felfogott politikai „értéksemlegeség” jegyében „a keresztény Európa” megtartó örökségét megtagadta.

„Saját kisebbségi sorsunk összefüggésében – hasonlóképpen – nagy fontosságú előrelépésnek tartjuk, hogy Magyarország **»államalkotó tényezőkként** ismeri el területén élő nemzetiségeket” – idézett az Alaptörvényből az erdélyi képviselő. „Ezzel együtt nemzetközi viszonylatban is példamutatónak ítéljük, hogy a magyar Alaptörvény mind a hazai nemzetiségek, mind a határon túl élő magyarok **egyéni és közösségi jogait**, valamint **közösségi önkormányzatok** létrehozásához való jogát elismeri és támogatja.” – hangsúlyozta.

Tőkés László örömmel tapasztalta, hogy az EMNT több javaslata bekerült az új alkotmányba, de hiányolta, hogy az 1568-as tordai vallásbékére való utalás mégsem tartozik ezek közé. „Azt gondolta az EMNT, hogy a tordai vallásbéke olyan módon illik bele a magyar vallástörténetbe, mint a reformáció, s ennek megfelelően javasoltuk e világraszóló békének a beiktatását a nemzeti hitvallásba. Szűkkeblűség volt, hogy ez most nem fért bele, de reméljük, hogy a majdani, egyházakkal kapcsolatos sarkalatos törvényben megidézük a tordai vallásszabadságot, és ettől még otthonosabban érezhetjük magunkat a nemzet közösségében” – zárta sajtótájékoztatóját az EMNT elnöke.

Budapest, 2011. április 27.

Tőkés László májusi eseménynaptára

Május 1.

- Róma

II. János Pál pápa boldoggá avatási ünnepe, a Jerzy Buzek elnök vezette európai parlamenti küldöttség részvételével.

Május 2–5.

- Brüsszel

Európai parlamenti munkahét

Május 4–6.

- Palermo

Az Európai Néppárti Frakció Tanulmányi Napjai, melyekre rendszerint minden évben egyszer kerül sor, az Európai Néppárt valamelyik tagpártjának az országában.

Május 9–12.

- Strasbourg

Európai parlamenti munkahét. Plenáris ülés

Május 13.

- Nagyvárad, Európai Parlamenti Iroda

Az Emberi Méltóság Tanácsának sajtóértekezlete

- Nagyvárad, Arany János Kollégium Tanácssterme

A Partiumi Keresztény Egyetem Vezető Tanácsának ülése

- Nagyvárad, Európai Parlamenti Iroda

A Partiumi Magyar Művelődési Céh újraalakuló ülése

- Nagyvárad, Lorántffy Zsuzsanna Egyházi Központ étterme

Zichy Ferenc Borklub

Május 15.

- Nagyvárad-újvárosi református templom

A Varadinum nagyváradi ünnepi hét nyitóünnepélye, melynek alkalmával **Szászfalvi László** vallásügyi államtitkár hirdette Istennek Igéjét. **Tőkés László** EP-alelnök ünnepélyes formában átnyújtotta **Ökrös-Hegy Tünde** lorántffys diáklánynak az Áldás, Népeesség országos nagycsaládos pályázat különdíját.

- Nagyvárad-Rogériuszi református templom előcsarnoka

Vassy Erzsébet kiállításának megnyitója

- Nagyvárad, a Partiumi Keresztény Egyetem

Arany János

Kollégiumának étterme

Hungarikumok találkozója

A gasztronómiai és borászati bemutatóval egybekötött, a Varadinum ünnepi héthez kapcsolódó díszvacsorán Székelyföld és Pécs / Villány étkeiben és italaiban részesült a vendégcsere, mely jókedvű adományait a Lorántffy Zsuzsanna Református Gimnázium javára ajánlotta fel. A testvéri közösség díszvendégei voltak: **Páva Zsolt** pécsi polgármester, **Tiffán Zsolt** villányi borász és **Albert Tibor** tusnádfürdői polgármester.

Május 16–18.

- Turku (Finnország)

Az Európai Parlament Oktatási és Kulturális Bizottságának (CULT) frakcióközi küldöttsége látogatott a finnországi Turku és az észtországi Tallinn európai kulturális fővárosokba. Az út első állomásán **Tőkés László** alelnök, a CULT-bizottság tagja is a küldöttséggel tartott.

Május 19–20.

- Mártély

Hódmezővásárhely önkormányzatának hagyományos vendégszeretetét élvezve, a kárpát-medencei magyar pártok és szervezetek vezető képviselői találkoztak **Kószó Péter** alpolgármesterrel, tanácskozással pedig megtisztelte jelenlétével **Csóti György** államelnöki főtanácsadó. A gyűlés alkalmával **Tőkés László**t újráválasztották a KMAT elnöki tisztségébe.

Május 20.

- Nagyvárad, a Királyhágómelléki Református

Egyházkerület székháza

Molnár János Szigorúan ellenőrzött evangélium II. című kötetének bemutatója

Liszt Ferenc-emléktábla felavatása

Liszt Ferenc-hangverseny, ifj. Csiky Boldizsár fellépéssel

Május 23.

- Budapest

Találkozás Gál András Levente államtitkárrel

Május 23–25.

- Brüsszel

Európai parlamenti munkahét

Május 26.

- Nagyvárad

A Lorántffy Zsuzsanna Református Gimnázium ballagási ünnepélye. Igéjhirdetés

Május 27.

- Nyírbogdány

Tavaszi jótékonyági bál, az **Angyalosy**-lelkészházaspár, **Katica** és **Zsolt** rendezésében, **Tőkés László** püspök, EP-alelnök védnökségével

Május 28.

- Hódmezővásárhely

Johannita Lovagi Napok

Az ünnepélyes nyitóistentiszteleten **Tőkés László** hirdette Isten Igéjét, a Rend új tagjait **Bánffy Miklós** kommandátor avatta fel.

Május 30–31.

- Brüsszel

Európai parlamenti munkahét

„Partnerség a demokráciáért és a közös jólétért a Dél-Mediterrán térségben” címmel rendezte meg az európai egyházfőkkel való éves találkozóját az Európai Unió.

Tőkés László az Erdélyi Magyar Néppártról

Már a jövő nyári önkormányzati választásokra együttműködést javasol az erdélyi magyar politikai szervezeteknek Tőkés László, előválasztásokat kezdeményezve a romániai magyarság körében, és az így kialakult sorrend alapján valamennyi magyar párt már a helyhatósági megméretésén közös listát indítana. Az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke a Krónikának adott interjúban úgy véli: az általa ajánlott újfajta összefogás nélkül sem autonómia, sem magyar jövő nem képzelhető el Erdélyben, a bejegyzés előtt álló EMNP pedig a legmodernebb párt lesz Romániában. Rostás Szabolcs interjúja a Krónika 2011. május 6-i számában.

Tőkés László, Szilágyi Zsolt és Toró T. Tibor

– Az Erdélyi Magyar Néppárt alapítását kezdeményező bizottság tagjai csütörtökön benyújtották a bejegyzéshez szükséges iratokat és aláírásokat az illetékes bukaresti bírósághoz. Mi indokolja egy új magyar politikai alakulat létrehozását ma, Romániában? Ön szerint mennyire van fogadókészség az erdélyi magyarok körében az új párt iránt?

– Az Erdélyi Magyar Néppárt létrehozása nem öncél, hanem az új párt az erdélyi magyarok politikai eszköze kíván lenni. Ezelőtt kilencven esztendővel Kós Károly már „kiáltotta a célt”, a magyarság nemzeti autonómiáját, és a hozzá vezető utat is megmutatta: „Dolgozni kell, ha élni akarunk, és akarunk élni, tehát dolgozni fogunk” – írta teremtő nekifeszülésében. A Kiáltó Szó közel százados évfordulóján mi ehhez a hagyományhoz nyúlunk vissza: élni akarunk, magyarként akarunk boldogulni szülőföldünkön, tehát dolgozni fogunk, munkára szerveződünk. Semmi többről vagy kevesebbről – erről van szó. A megmaradásunkhoz elengedhetetlen az önrendelkezés kivívása. Ennek kimunkálásához megítélésünk szerint egy új eszközre is szükség van – ezt pedig egy hatékony, kis költségvetésű, ám modern és európai néppártban látjuk. Az EMNP a legmodernebb párt lesz Romániában. Az iránta való igényről elég, ha annyit mondok, hogy közel harmincezer aláírást, fő-

lős csinnadratta nélkül, rendkívüli gyorsasággal gyűjtöttünk össze – rövid idő alatt eleget tudtunk tenni Európa legkirekesztőbb párttörvénye előírásainak.

– A fogadtatáshoz tartozik az is, hogy az EMNP leendő politikai ellenfelei – vagy akár partnerei – nem várják tárt karokkal az új alakulatot. Szász Jenő MPP-elnök például megkésett, felesleges kezdeményezésnek nevezte az Ön pártalapítási szándékát, az RMDSZ pedig egy belső, részletesen nem ismertetett felmérésre hivatkozva állítja, hogy a romániai magyarság 80 százaléka nem akar újabb pártot, nem ért egyet a magyar közösség „megosztásával”. Ezekről mi a véleménye?

– Mindenki a maga lovát dicséri – és ez önmagában így is természetes. Túl azonban az önös pártérdekeken, mégiscsak el kell tudnunk fogadni azt, hogy a sokszínűség, a politikai pluralizmus európai, sőt egyetemes érték. Mifelénk még mindig az a felfogás dívik, hogy csakis mások ellenében, mások pusztja létjogának a tagadásával tudjuk megmutatni a saját erőnket. Mi nem valami vagy valakik ellen, hanem valakiért és valamiért: az erdélyi magyarságért, magyar közösségünk jövőjéért szervezkedünk – és ennek érdekében nem legyőzni, hanem meggyőzni akarjuk a másikat. Egy olyan időszakban, melyben a tényleges meg-

osztás már olyan mértékeket öltött, hogy erdélyi közösségünknek több mint a fele már el sem megy szavazni, vagy netalán román pártokra voksol – ebben a helyzetben végre már vegyük észre, hogy olyan plurális összefogásra van szükség, mely még azokat is megmozdítja, akik eddig távolmaradásukkal jelezték, hogy megundorodtak a politikától, elkeseredésükben pedig másokra hagyták, hogy sorsukról döntsenek. Az újfajta összefogás nemzeti korpáncs, mely nélkül sem autonómia, sem magyar jövő nem képzelhető el Erdélyben. Ennek céljából mindenkivel a közös nevező megtalálására törekszünk.

– A legvehemensebben az RMDSZ bírálja az erdélyi néppárt létrejöttét. Hogyan kommentálja például európai parlamenti képviselőtársa, Winkler Gyula napokban tett kijelentését, miszerint az új alakulat alapítói veszélyeztetik az erdélyi magyarság egységét, és a közösség bukaresti parlamenti képviseletének felszámolásán dolgoznak?

– Winkler Gyula képviselőtársamnak joga van ehhez a véleményéhez, tiszteletben tartjuk az álláspontját, és reméljük, ő is tiszteletben fogja tartani, hogy nekünk erről egészen más az elképzelésünk. Megítélés szerint csakis így alakulhat ki a párbeszéd, amire oly nagy szüksége van az erdélyi magyarságnak. ▶

▶ Az egészséges, építő párbeszédre éppen azért van szükség, mert bukaresti parlamenti jelenlétünk, nem kevésbé pedig az önkormányzati, valamint európai képvisletünk is mindannyiunk közös érdeke. Legyenek bármely párt prominensei, nem a politikusok jövője a lényeges, hanem az erdélyi magyarok szülőföldön való megmaradása és nemzeti jövője. Ezért kell különbséget tennünk a pártegység és a nemzeti egység között. És ezért kell kiindulópontként elfogadnunk, hogy a politikai képvislet nem az önérdék terepe, hanem a köz szolgálatának a kérdése. Nem a politikusoknak kell gazdagodniuk, hanem a közösségnek kellene gyarapodnia.

– **Már a pártbejegyzés előtt tapasztalható politikai izspirkózás is azt sejteti, hogy a három erdélyi magyar alakulat között nem lesz zökkenőmentes a kapcsolat, holott például a jövő évi romániai törvényhozási választásokra való tekintettel elengedhetetlennek tűnik az együttműködés. Milyen konkrét formáját és lehetőségét látja annak, hogy létrejöjjön az összefogás a magyar szervezetek között a parlamenti jelenlét megőrzése érdekében?**

– Én a helyhatósági választásokat sem hagynám ki, sőt véleményem szerint elsősorban ezekre kellene figyelniük, hiszen a legtöbb, a mindennapjainkat legközvetlenebbül érintő döntést éppen az önkormányzatokban hozzák meg. Ami pedig az együttműködést illeti, nem kell feltalálnunk a „magyarviaszt”, van erre is

megoldás, csupán az erdélyi magyar közösségen belül már a kilencvenes évek eleje óta megfogalmazott elvárásnak kell eleget tennünk. Javaslatom a következő: 2011 őszén népszámlálás lesz Romániában. Némi költséggel és többletmunkával ezzel párhuzamosan össze tudjuk állítani az erdélyi magyar választók jegyzékét, egyfajta erdélyi magyar nemzeti regisztert. Majd miután „megszámláltattunk”, szervezzük az erdélyi magyarság kebelében előválasztásokat, amelynek rendjén az emberek eldönthetik, hogy kiket is látnának szívesen képviselőiként. Az így kialakult sorrend alapján valamennyi magyar párt már az önkormányzati választásokon indítsa közös listát. Ezt nyugodt szívvel tudnám magyar modellként elfogadásra ajánlani. Délvidéken tavaly léptetek életbe egy ilyen rendszert, mely ha nem is nevezhető tökéletesnek, de működőképes volt. Amúgy az ún. belső választások sajnálatosan meghíúsított, eredeti elképzeléséhez való visszatérésről is beszélhetünk. A magyar modell két lehetséges pozitív hozadékát emelném ki: egy ilyen „elővéleményezett”, közös lista jelentősebb számban megmozdítaná az embereket, másrészt a választási kampányban nem kiáltanának egymásra kigyót-békát a pártok és a jelöltek, hiszen közös munkára készülnek. Tehát a politikai sokszínűségünket is megőriznénk, és az erős, egységes képvislet elve sem sérülne... Könnyű elképzelni, hogy amennyiben ténylegesen módosulni fognak a választási törvények, és – példának okáért – a polgármes-

tereket az első körben, egyszerű többséggel fogjuk megválasztani, összefogásunk milyen sok helyet biztosítana számunkra. Például visszanyerhetnénk Marosvásárhelyt, és jó eséllyel több elöljárót választhatnánk magunknak, mint amennyivel jelenleg együttvéve az RMDSZ és az MPP rendelkezik. Ráadásul az önkormányzati választásokon a koalíciókra érvényes magasabb küszöb megugrása sem jelentene problémát, azt még egy húszszázalékos lakossági arány esetében is könnyedén teljesíteni tudnánk; következésképpen tervünk megvalósításához semmi más, csak kellő politikai akarat szükségeltetik. Mindezeket szem előtt tartva, arra kérem a felelősen gondolkodó politikai szereplőket, hogy fontolják meg javaslatomat, mert ez az erdélyi magyarok érdekét szolgálná. A törvényhozási választásokra is van konkrét elgondolásunk, ám előbb azt kell látnunk, hogy az érdemi összefogásra megvan-e a szükséges közakarát.

– **Megakadályozhatja-e a politikai összefogást az EMNT és az RMDSZ között az elmúlt időszakban kirobbant elszámoltatási vita? Ön szerint milyen következményekkel járna a romániai magyar közösség jogainak érvényesítése szempontjából, hogyha az RMDSZ egy ciklus erejéig esetleg elesne a bukaresti parlamenti jelenlétől?**

– Az első kérdésre azt tudom válaszolni, hogy a közpénzekkel való átlátható és nyilvános elszámolás, főként ha a mi nehezen megkeresett adólejeinkről van szó, nem csupán egyik vagy másik párt belügye. Az erdélyi magyarok közös érdeke és joga tudniuk, hogy pénzüket mire költik el. Nézze: a romániai politikai elit már mindenféle kombinációban vezette országunkat, de végtére mégiscsak odajutottunk, hogy országunk egy csődközeli állapotból iszonyú megszorítások árán, valamint a későbbiekben általunk visszafizetendő kölcsönökből tudott valamennyire kimászni. Ilyenképpen érthető tehát, hogy adófizető állampolgárként mindenki érdekel, mire is ment el a befizetett pénzünk. Ráadásul a mi adólejeink RMDSZ-nek visszajuttatott része – amelyről most beszélünk – az erdélyi ma-

Az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke az egészséges párbeszédet sürgeti

gyarság kultúrájának ápolására és identitásának megőrzésére szolgál. Erről szól az a törvény, amelyre a román politikusok „modellértékűként” szoktak hivatkozni. És lehet, hogy erre is költik. Akkor ellenben nem értem, miért oly nehéz tételesen közzétenni, hogy mire és mennyi pénzt fordítottak. A tényadatok nyilvánosságra hozatala nyomán jogos felvetésünk rögtön tárgytalanná válna... A második kérdésre az előbbiekben részben már válaszoltam. Az erdélyi magyarok érdeke, hogy ott legyünk Románia parlamentjében, de önmagában a parlamenti jelenlét még nem minden. Törvényi garanciákra, törvénysértés esetén érvényesíthető szankciókra, illetve önálló intézményrendszerre van szükségünk. Ezen túlmenően viszont még hadd tegyük hozzá, hogy miközben joggal várunk többet a parlamenti képvisellettől, vagy akár a kormányrésztvételtől, ezalatt hajlamosak vagyunk megfeledkezni arról, hogy mi magunk is sokat tudunk tenni saját sorsunk jobbra fordításáért. Autonómiát csak öngazgatásra képes közösség képes kivívni magának. Következésképpen téves az az álláspont, hogy a mi gondjainkat majd Bukarestben fogják megoldani. 1989 előtt volt az a szokás, hogy a Román Kommunista Párt helyettünk mindent megoldott, és helyettünk gondolkodott. Hogyha mi nem teszünk meg mindent a közösségünkért, akkor ezt a többsé-

gi nemzettől vagy a kormányapparátustól hiába várjuk. Saját kezünkbe kell vennünk a sorsunkat, vagyis meg kell fogni a munka végét – ez a remélt jövődönk titka.

– Ön vállalna-e tisztséget az Erdélyi Magyar Néppártban?

– Amint közismert, erre nem gondolok. Amiképpen előzőleg mondtam, az EMNP – minden más párthoz hasonlóan – nem több, mint egy eszköz. Én nem egyik vagy másik párt vezetésére, hanem magyar nemzetünk szolgálatára szegődtem. Hiszem és vallom, hogy Erdély és a Székelyföld, a Bánság és a Partium, de ugyanígy a Felvidék, a Kárpátalja vagy a Délvidék egy erős anyaország nélkül nem sokra megy. Vállat vállnak vetve kell megépítenünk a romokat, amint a Próféta mondja, és egységes nemzetként kell fellépnünk Európában. Az 1848-as forradalom 12. pontja, az „Unió Erdellyel!” – amelyet 2007-ben, kissé átértelmezve, európai jelmondatommá választottam – eképpen válhat 21. századi, európai megoldássá. Magyarán szólva: „Magyar uniót az Európai Unióban!” – így tudnám tömören összefoglalni a nemzetpolitikánk lényegét. Ennek szellemében dolgozunk az Európai Néppárt magyar delegációjában, a Kárpát-medencei Magyar Autonomía Tanács keretében, a Magyar Állandó Értekezleten, a Kárpát-medencei Magyar Képviselők Fóru-

mán, minden lehetséges formában és erőterben.

– Az Orbán-kormány várhatóan még idén választójogot ad a ket-tős állampolgársággal rendelke-ző határon túli magyaroknak. Ön mit támogat: szavazzanak majd anyaországi pártlistára, vagy saját képviselőket delegálhassanak az Országgyűlésbe a külhoniak?

– Tudomásom szerint ez még nem egy lefutott ügy. Hagyjuk, hogy a nemzeti kormány, illetve a kétharmados parlamenti többség a maga idejében döntsön ebben a kérdésben. Jó magyar szokás szerint: nem kellene a szekérnek megelőznie a lovakat. És ahogyan az alkotmányozás vonatkozásában is kikérték a külhoni magyarok véleményét, úgy a választójog témakörében is megkérdeznék majd bennünket. Akkor látni fogjuk, hogy milyen megoldások közül választhatunk, és esetleg ki is tudjuk egészíteni azokat. Ennek kapcsán viszont arra hívnám fel a figyelmet: alig másfél évvel ezelőtt ki gondolta volna, hogy nem csupán a magyar állampolgárság megszerzése válik mindennapjaink természetes részévé, hanem már a választójog elnyerésére is gondolhatunk?! A 20. századot ténylegesen lezárva, mi, erdélyiek is egyre inkább hihetjük és remélhetjük, hogy a 21. században „a magyar név megint szép lesz”, és magyarnak lenni végre újból jó lesz. És ez a legfontosabb.

Bonyolódik az EMNP bejegyzése

A Bukaresti Törvényszék június 16-án, csütörtökön tárgyalta az Erdélyi Magyar Néppárt (EMNP) jogi bejegyzése ellen emelt óváásokat. A tárgyaláson az EMNP ideiglenes elnökségét **Toró T. Tibor** képviselte. A Bukaresti Törvényszék május 26-án tárgyalta első ízben az EMNP bejegyzési kérelmét, ami ellen akkor három óváást nyújtottak be. Többek között a Néppárt (Partidul Popular) azt kérte a törvényszéktől, hogy az új magyar párt nevében ne szerepeljen a Nép (Popular) szó. A június 16-i tárgyaláson a már létező három óvás mellett egy negyediket is tárgyalta a Bukaresti Törvényszék. Ezt a Demokrata Párt nyújtotta be, amely az RMDSZ ügyvédjének is nevezhető **Adrian Drăghici** bukaresti ügyvédhez hasonlóan kifogásolta a párt nevében szereplő Erdély szót, valamint az EMNP programjában szereplő szubszidiaritás és társadalmi szolidaritás elvét, amely megítélésük szerint föderalizmust jelent, és veszélyezteti Románia területi épségét, valamint nemzetbiztonságát. A Bukaresti Törvényszék bírja három óváást megalapozatlannak talált. A Néppárt névhasználatával kapcsolatos óvásának érdembeli tárgyalására nem került sor, mert Adrian Drăghici felbujtására a Demokrata Párt képviselője a bíró visszahívását kérte. A bíró az ülést felfüggesztette, és az arra illetékes testület jövő hét eleji üléséhez utalta át a visszahívási kérelem elbírálását. Amennyiben a bíró visszahívásának kérelme alaptalannak bizonyul, a Bukaresti Törvényszék a továbbiakban csak a Néppárt névhasználatával kapcsolatos óváását tárgyalja érdemben. Toró T. Tibor kilátásba helyezte: az EMNP ideiglenes elnöksége kártérítés igénylését fontolgatja mindazoktól, akik megnehezítik és késleltetik a párt bejegyzését, és visszaélnék a bejegyzést támogató 30 ezer ember türelmével.

II. János Pál pápa a kommunizmus elleni küzdelem nagy alakja volt

2011. május 9-én, az Európa Nap alkalmából **Tőkés László** európai parlamenti alelnök írásbeli felszólalásban emlékezett meg II. János Pál pápáról, az ateista-kommunista diktatúra elleni küzdelem, valamint az európai egység megteremtésének nagy alakjáról.

Ezt megelőzően, 2011. május 1-jén erdélyi képviselőnk a **Jerzy Buzek** elnök vezette EP-küldöttség tagjaként vett részt a lengyel pápa boldoggá avatási ünnepségén, a római Szent Péter-téren.

Húsz évvel ezelőtt maga II. János Pál pápa fogadta személyes kihallgatáson a Királyhágómellék református püspökét, aki ez alkalommal – egyebek mellett – a **csángómagyarok** nemzeti és egyházi elnyomatásának ügyét tárta a római katolikus egyházfő elé.

Felszólalásában Tőkés László a pápa tizenöt évvel ezelőtti, debreceni látogatásáról is megemlékezett, mely alkalommal Őszentsége az ellenreformáció idején meghurcolt **magyar protestáns gályarabok** emlékének adózott. Az Európai Parlament alelnöke az új magyar alaptörvény időszerűségének a jegyében hangsúlyozta ki, hogy II. János Pál pápa következetesen szorgalmazta volt a **keresztény gyökerek** megemléztetését az Európai Unió alkotmányában. Európa Napján csak remélni lehet, hogy a **Lisszaboni Szerződés** 17. cikkelyének szellemében, a közeljövőben előrelépés fog történni ezen a téren, az EU-egyházi párbeszéd keretében.

A most boldoggá avatott nagy pápáról egyik volt munkatársa találó módon állapította meg, hogy majdani **szentté avatása** esetén méltó volna, hogy ő legyen „a szabadság és a szolidaritás védőszentje”.

Strasbourg, 2011. május 10.

FELSZÓLALÁS

II. János Pál pápa boldoggá avatása tárgyában

Május 1-jén **II. János Pál** pápa boldoggá avatásának felemelő ünnepségén vettem részt Rómában, a **Jerzy Buzek** elnök vezette európai parlamenti küldöttség tagjaként.

A **Robert Schuman** nevével fémjelzett – mai – **Európa Napon** méltó megemlékeznünk **Karol József Wojtyła** egykori lengyel bíboros-érsek Európa egységesítése, a totalitárius kommunista rezsim megbuktatása, az Európát kettéválasztó vasfüggöny lebontása terén szerzett történelmi jelentőségű, elévülhetetlen érdemeiről.

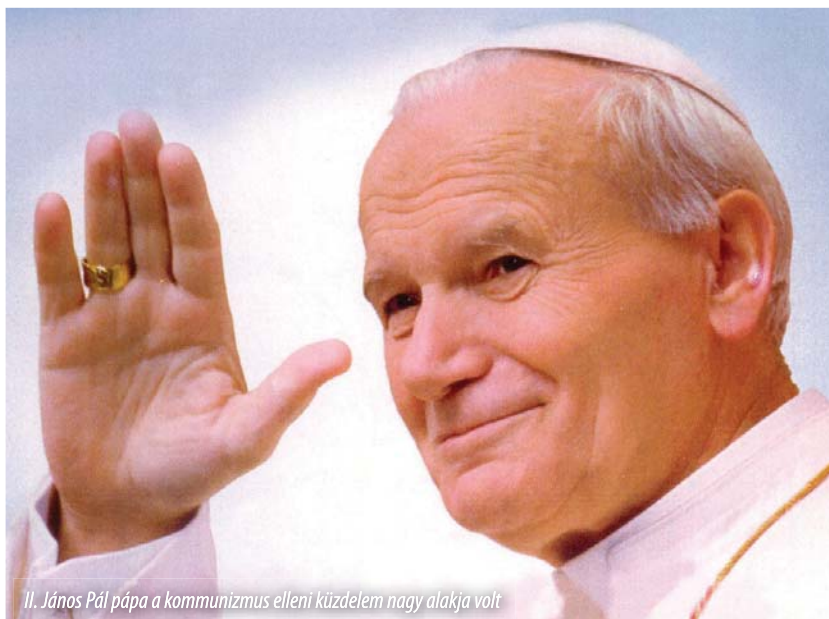
Május 13-án lesz éppen harminc éve annak, hogy a volt kommunista titkosszolgálatok közreműködésével a római Szent Péter-téren **merényletet** követtek el a szent életű pápa ellen, aki – ezáltal – saját vérével pecsételte meg világraszóló békemisszióját.

Tizenöt esztendővel ezelőtt, magyarországi látogatása alkalmával II. János Pál pápa a debreceni Nagytemplomban követte meg az ellenreformáció korában üldözött magyar protestánsok emlékét. Soha nem használt **kettős mércét**. Azonos módon hirdette a megbékélést a zsidókkal és a muszlimokkal, valamint egyként mondott ítéletet a nemzeti-szocialista és az ateista-kommunista totalitárius rendszerek fölött. Ezzel együtt következetesen szorgalmazta, hogy – a nemrég elfogadott magyar alaptörvény módjára – az Unió Alkotmányába is foglalják bele Európa **keresztény gyökereinek** a tényét.

Jézus szavát idézve emlékezzünk boldog János Pál pápára: „Boldogok a békességre igyekezők, mert ők Isten fiainak mondatnak”. (Mt. 5,9)

Strasbourg, 2011. május 9.

Tőkés László
EP-alelnök

II. János Pál pápa a kommunizmus elleni küzdelem nagy alakja volt

Lépések az emberi méltóság védelmében

Tőkés László, az Európai Parlament magyar alelnöke 2011. május 13-án nagyváradi irodájában fogadta **Lomnici Zoltánt**, az **Emberi Méltóság Tanácsának** elnökét és **Szunai Miklóst**, az Emberi Méltóság Tanácsának főtítkárát.

A közös sajtótájékoztatójukon Lomnici Zoltán elmondta: az Emberi Méltóság Tanácsa az elmúlt időszakban egyfajta tényfeltáró körúton vett részt a Kárpát-medence magyar lakta területein, ennek tapasztalata alapján állíthatja, hogy kilenc évtizeddel a trianoni békediktátum után, a határon túli magyarság olyan emberi jogaiért kell ismét síkra szállni, amelyek akkor evidensnek tűntek és a gyakorlatban megvalósultak. Felvidéken és Erdélyben a magyar anyanyelv használatának jogát politikai erőn vonják kétségbe, és sokakat hátrány ér a magyar nyelv használatáért, a kétnyelvű feliratok több, Magyarországgal szomszédos országban folyamatosan vita tárgyát képezik, sorolta az elnök, a magyar nyelvű oktatás elsorvasztása évtizedek óta problémát jelent és a tisztán magyar lakta területeken is csak komoly harcok árán lehet elérni, hogy magyar történelmi alakokról nevezzenek el utcákat. Az év első harmadában csaknem húsz magyar emlékhelyet, illetve szobrot gyaláztak vagy rongáltak meg – emelte ki Lomnici.

Konkrétumokra is kitért a Legfelsőbb Bíróság volt elnöke: Felvidéken meggyalázták, majd megrongálták **Esterházy János** szobrát, Kárpátalján megrongálták, majd meggyalázták a vereckei honfoglalási emlékművet, Ungváron letörték a **Petőfi-szoborról** a kardot, Erdélyben idén 15 magyar szobrot, emlékművet és emlékhelyet rongáltak meg, köztük az aradi Szabadság-szoborcsoportot, **Wass Albert** síremlékét és Nagyváradon nyolc emlékművet, köztük **Szacsvay Imre** szobrát. Délvidéken a magyarítás több emlékhelyét gyalázták meg és letakarták, sőt, egy párt le akarja bontatni **Damjanich János** szobrát Adán – mondta.

Lomnici arra is felhívta a figyelmet, hogy a jogsértéseket több országban politikusok követték el és

Tőkés László és Lomnici Zoltán

mindenütt jelentős médiafelületet kapnak a szélsőséges magyarellenes pártok, például Felvidéken magyarellenes óriásplakátok jelentek meg országszerte.

Lomnici Zoltán bejelentette: az Emberi Méltóság Tanácsa, miután tárgyalt a felvidéki, kárpátaljai és délvidéki magyarság vezetőivel, felkéri Tőkés László püspököt, az EP alelnökét, akit a magyarság nemzetközileg elismert, hiteles képviselőjének tartanak, hogy az európai fórumokon vesse fel a sorozatos jogsértéseket, különös tekintettel arra, hogy az uniós és más szervek Magyarország esetében részletesen és lankadatlanul vizsgálják az emberi, kisebbségi jogok betartását.

Tőkés László erdélyi képviselő köszönettel elfogadta a felkérést, mivel az Európai Parlamentben mint a Jogi Bizottság tagja munkája során – többek között – eddig is az emberi jogok és az emberi méltóság védelmében tevékenykedett. A püspök rámutatott: az emberi méltóság keresztény szempontból a teremtett ember Istenarcúságára vezethető vissza, másfelől pedig – szemben az álliberális felfogással – az egyéni jogok nem függetleníthetők annak a közösségnek az állapotától, amelynek az adott személy a tagja. Éppen ezért jogosan vetődik fel a nemzeti méltóság kérdése: példának okáért Szlovákiában az egész magyar közösséget, tágabb értelemben pedig

a magyar nemzetet megsértik méltóságában azért, hogy elvitatják jogukat az anyanyelvük használatától. Az Unióban annál is inkább fontos a kérdés napirenden tartása, mivel miközben Magyarországot folyamatos célkeresztben tartják az emberi méltóság és az emberi jogok vélelmezett megsértése tárgykörében, aközben egész Európa hallgat a Benes-dekrétumok 21. századi továbbélése kapcsán. A kettős mércét nem fogadhatjuk el, jelentette ki az EP-képviselő.

Tőkés László hozzátette: Romániában egészen elképesztő módon politikai szintű sérelmek érik a magyarságot: míg **Victor Ponta**, a Szociáldemokrata Párt (PSD) elnöke **Orbán Viktor** magyar miniszterelnök és **Traian Băsescu** román államfő összeesküvését képzei az Erdélyi Magyar Néppárt (EMNP) megalapítása mögé, amely Románia érdekei és az RMDSZ ellen irányulna, addig a Nemzeti Liberális Párt (PNL) szövetségese, **Bogdan Diaconu**, a szekusok pártja, a Konzervatív Párt (PC) elnöke egyenesen betiltaná az etnikai pártokat. Huszonegy évvel a rendszerváltozás után ott tartunk, hogy a román politikum a demokratikus értékeket vitatná el a magyar közösségtől – mutatott rá az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) elnöke.

Lomnici Zoltán ehhez kapcsolódva jelezte: nemrégiben a romániai

vasútvonalakon olyan kiadványt terjesztettek, amelyben konkrétan Tőkés László meggyilkolására uszított bizonyos **Florin Bucovianul**. A Stefan cel Mare román uralkodó nevét viselő sajtótermékben a szerző többek között ilyeneket ír: „Nem szégyelli magát ez a szerencsétlen »bozgor« [itt: hazátlan]? Hogy képes meggyalázni azt az országot, ahol született, ahol örvendhetett mindazoknak a jogoknak, amelyek minden román állampolgárt megillettek ebben az országban? Ha valami nem tetszik, miért nem mész Magyaror-

szágra? Hát nem lesz már valaki ebben az országban, aki golyót ereszt ennek a hazaárulónak a fejébe?”

Tőkés László az eset kapcsán azt nehezményezte, hogy a Román Vasúttársaság –mint állami vállalat – járatain ilyesfajta uszító anyagokat minden további nélkül, senki által nem zavartatva lehet terjeszteni. Újságírói kérdésére jelezte, hogy fontolóra veszik a jogi lépések megtételét.

Szunai Miklós főtájtár a sajtótájékoztató zárásaként bejelentette: az Emberi Méltóság Tanácsa őszire

Dunaszerdahelyen szeretne szervezni egy nemzetközi koncertet az emberi méltóságért, amelyen első-sorban Kelet- és Közép-Európa művészei lépnének fel, hiszen a kultúra a legjobb eszköz a nemzetek közötti békeképesség megteremtéséhez. A helyszín választása nem véletlen, választotta újságírói kérdésére Szunai, Tőkés László hozzátette: a nemzetközi művészeti esemény a „jóval győzd meg a gonoszt” jegyében szerveződik.

Nagyvárad, 2011. május 13.

Rendkívüli közmeghallgatást tartott az Emberi Jogi Bizottság

Az Európai Parlament Emberi Jogi Bizottságának (DROI) ezen a héten tartott, brüsszeli ülészekán, június 15-én délelőtt **rendkívüli közmeghallgatásra** került sor A Kínzás Áldozatainak Támogatásának Nemzetközi Világnapja alkalmából, mely egyébként évenként június 26-ára esik.

Heidi Hautala elnökhelyettes megívására eleget téve **Eric Sottas**, a Kínzásellenes Világszervezet (OMCT) főtájtára, valamint **Hina Jilani** pakisztáni jogász, az ENSZ korábbi emberi jogi jelentéstevője tartottak átfogó beszámolót a kínzások terén fennálló nemzetközi hely-

zetről, illetve a világszinten alkalmazott kegyetlen, embertelen és lealázó gyakorlatok és módszerek elterjedtségéről. Az előadók a vonatkozó nemzetközi egyezmények betartását sürgetve, határozottan kiálltak a kínzás áldozatainak védelmében, és az erőszakos vallatási módszerek teljes betiltását követelték – hasonló kiállásra kérve az Európai Unió illetékes fórumait.

Hozzászólásában **Tőkés László** EP-alelnök különösképpen a volt kommunista országokban – köztük is a szovjet tagállamok némelyikében – továbbra is fennálló emberte-

len állapotokra hívta fel a figyelmet, külön is kitérve a kommunista rezsimek által előszeretettel alkalmazott **„lélektani hadviselés”** tovább élő gyakorlatára.

Erdélyi képviselőnk konkrét formában is felvetette és a DROI-bizottság figyelmébe és napirendjére ajánlotta a következő eseteket:

- **Ershidin Israel** ujjur emberi jogi, kisebbségi harcos kazahsztáni fogvatartása, majd cinkos kiadatása és életét veszélyeztető kiszolgáltatása a kínai hatóságoknak;

- Az ún. **temerini fiúk** esete, akiket az általuk ténylegesen elkövetett bűncselekményekhez viszonyítva aránytalanul nagy börtönbüntetéssel sújtott a magyarelles módon ítélező szerbiai igazságszolgáltatás;

- A bolíviai hatósági terrornak áldozatul esett **Eduardo Rózsa Flores** csoportjába keveredett **Tóásó Előd** erdélyi és **Mario Tadic** horvát ifjak fogva tartásának embertelen és az ellenük folyamatban lévő bünvádi eljárásnak a törvényellenes viszonyai.

A világszerte növekvő tendenciát mutató kínzások és hatósági visszaélések körülményei között az EP emberi jogi bizottsága szorosan együttműködik a különböző nemzetközi szervezetekkel, köztük az ENSZ-szel az **emberi jogok** és az **emberi méltóság** megvédelmezése és érvényesülése érdekében.

Brüsszel, 2011. június 15.

Rendkívüli közmeghallgatást tartott az Európai Parlament Emberi Jogi Bizottsága

EP-képviselők küldöttsége Európa Kulturális Fővárosaiban

2011. május 16–19-e között az Európai Parlament Kulturális és Oktatási Bizottságának (CULT) nyolctagú küldöttsége a finnországi **Turkuba** és Észtország fővárosába, **Tallinnba** tesz látogatást, abba a két városba, melyek idén az Európa Kulturális Fővárosa címben osztoznak.

Tökés László erdélyi képviselőnk tavaly hasonló küldöttséget vezetett Pécsre, mely 2010-ben volt Európa kulturális fővárosa. Idén a **Marie-Therese Sanchez-Schmid**, **Sabine Verheyen**, **Piotr Borys** és **Iosif Matula** európai néppárti, **Maria Badia I Cutchet** szociáldemokrata, valamint **Morten Løkkegaard** és a finn **Hannu Takkula** liberális képviselők alkotta küldöttség tagjaként látogatott el a hajdani finn fővárosba.

A küldöttség hétfő délután érkezett Turkuba, ahol **Cay Sevón**, a Turku 2011 Alapítvány igazgatónöje fogadta, majd – a házigazda ország képviselőjeként – Hannu Takkula látta vendégül őket.

Kedden a program a helyi történelmi és kortárs művészeti múzeumban tett látogatással indult. Ezt követően a vendégek a helyi könyvtár konferenciatermében a Nemzetközi Mobilitási Központ vezető szakértőivel találkoztak. **Mikko Nupponen** és **Juha Ketolainen** az Unió oktatási és kulturális programok finnországi tapasztalatairól, kiemelt módon az Erasmus, a Leonardo da Vinci, a Gruntvig, és a Kultúra programokról számoltak be, azt hangsúlyozván, hogy minden program sikere abban

rejlik, hogy a nemzeti ügynökségek mennyire tudnak együttműködni a különböző oktatási, kutatási és kulturális intézményekkel, valamint más országok hasonló szervezeteivel és az uniós intézményekkel, továbbá hogy mennyire aktív a polgárok részvétele ezekben a programokban.

Hozzászólásában **Tökés László** azt hangsúlyozta, hogy Finnország a nyelvi jogok tekintetében mindenkoron példaértékű volt az Európai Unió számára, ahol az „egység a sokféleségben” elvének megvalósulása a cél. A Finnországban érvényesülő kétnyelvűséget értékelve, és azt, hogy Lappföldön a finn és a svéd mellett a **számit** is hivatalos nyelvként ismerik el, annak fontosságát hangsúlyozta, hogy az európai programoknak és projekteknek is ezt a többnyelvűséget és kulturális sokszínűséget a kell szolgálniuk.

Ezt követően az európai küldöttség Turku kulturális főváros fő helyszínére, a **Logomo** Központba látogatott el, ahol Cay Sevón igazgatónővel és Suvi linnilä programigazgatóval munkaebéden és megbeszélésen vettek részt, valamint a Központ állandó kiállítási anyagát tekintették meg. Sevón igazgatóasszony beszámolt arról, hogy a Turku2011 projekt teljes költségvetése mintegy 50 millió eurót tesz ki, és több mint 150 kulturális, kutatási és együttműködés projektet foglal magába, amelyek mind „A kultúra jótéteményei” (Culture is doing good) téma köré

csoportosulnak. Ezen koncepció szerint a kultúra Turku városának minden tekintetben javára szolgál, a közegészség és az általános jólét terén mutatókat hasznát és jótékony hatását is beleértve.

Az EP-küldöttség koradélutáni sajtóértekezletén **Tökés László** a küldöttség néppárti tagjainak nevében elmondta, hogy örömmel érkezett ebbe az országba és ebbe a városba egy olyan csoport tagjaként, amely pusztán összetételében maga is megtestesíti a politikai, a nyelvi és a kulturális sokszínűséget. A Helsink-i Konferenciára (1975), valamint a Kultúrák Közötti Párbeszéd Európai Esztendejére (2008) visszautalva, az eltelt időszakban megtett út jelentőségét méltatta az emberi – és a kisebbségi – jogok kivívása, valamint a kulturális pluralizmus vonatkozásában. Finnország és Turku városa példaként jár Európa országai előtt, és az erdélyi magyarok, illetve Románia számára is mintául szolgál – mondotta az Európai Parlament alelnöke, külön is említést téve arról, hogy a küldöttségükben egy erdélyi román és egy magyar együtt vesz részt.

Az este folyamán az EP küldötteit Turku Városi Tanácsának elnöke, **Minna Arve** asszony ünnepi vacsorán látta vendégül. Szerdán a képviselőcsoport Észtország fővárosában, Tallinn európai kulturális fővárosban folytatja látogatóját.

Turku, 2011. május 17.

Nemzeti kisebbségek az Európai Unióban

2011. május 24-én, Brüsszelben, az Európai Parlamentben **Nemzeti kisebbségek az Európai Unióban** címmel konferenciára került sor, amelynek házigazdája **Alojz Peterle** szlovén EP-képviselő volt. A rendezvény elsődleges célja a **karinti-ai szlovén kisebbség** helyzetének bemutatása, valamint rávilágítani az Európai Unió alapdokumentumainak és rendelkezéseinek a hiányosságaira a nemzeti kisebbségek közösségi jogai tekintetében, továbbá azokra az intézkedésekre, melyek mind nemzeti, mind uniós szinten

szükségesek ezen áldatlan helyzet orvoslása érdekében. A meghívott előadók között szerepelt **Tökés László**, az EP alelnöke és **Hannes Swoboda** osztrák szociáldemokrata EP-képviselő, valamint **Gerhard Hafner** bécsi egyetemi tanár, a kérdéskör szakértője.

A tanácskozást Alojz Peterle, **Szlovénia** első szabadon választott miniszterelnöke (1990-1992) nyitotta meg. Beszédében kiemelte, hogy az Európai Unió az emberi méltóság tiszteletben tartásán alapul, ezzel szemben viszont kisebbségpolitiká-

ja, a területén élő nemzeti kisebbségek eltérő helyzete nem éppen egy „egységes Európára” vall. Azt hangsúlyozva, hogy egyetlen többségi közösségnek sem áll jogában egymagában eldönteni, hogy kisebbségeit milyen jogok illetik meg, rámutatott, hogy a szlovén kisebbség ügye **Ausztriában** és **Olaszországban** „egy soha véget nem érő történetnek tűnik”, egy olyan problémának, amely csak akkor oldódik meg, hogyha valódi együttműködés alakul ki az egyes nemzetek és a különböző népcsoportok között.

A konferencia résztvevői

▶ Tőkés László erdélyi képviselőnk beszédében azt hangsúlyozta, hogy a nemzeti kisebbségek ügye össz-európai kérdés. Volt „polgártársakként” köszöntötte a karintiai szlovén közösség jelenlévő, mintegy 120 képviselőjét, visszautalva arra, hogy egy évszázaddal ezelőtt még egyazon ország – az Osztrák-Magyar Monarchia – állampolgárai voltak. **Ady Endre** „magyar, oláh, szláv bánatról” és „a szolganépek Babeléről” szóló nagyívű költeményét idézve és az összefogásra vonatkozó – történelmi – kérdésére válaszolva, elérkezettnek ítélte az időt, hogy immár ne külső kényszerűségből, hanem közös akaratból és kölcsönös – európai – szolidaritásból fogjanak össze mindazok a nemzeti közösségek, melyeket egykor a Habsburg megosztó politika, utóbb pedig az ellentétes nemzeti érdekek állítottak szembe egymással. Erre az Európai Unió kínálja a legalkalmasabb keretet – mondotta képviselőnk, hasonló értelemben szólva az olaszországi szlovénekről is, akiknek hátrányos helyzetével és jogaival az EP kisebbségügyi frakcióközi munkacsoportja éppen nemrég, strasbourgi ülésén foglalkozott.

Míg az egyesült Európa alapdokumentumai és -szerződésai, mint például az Alapjogi Charta, az Emberi Jogok Európai Egyezménye vagy a Lisszaboni Szerződés az emberi jogok védelmének rendszerét képezik és biztosítják, valamint számos olyan uniós szintű politika és projekt

létezik, amelyek az emberi jogok, a tolerancia és a kultúrák közötti párbeszéd támogatását tűzik ki célul (például 2008 a Kultúrák Közötti Párbeszéd Európai Éve volt), ennek ellenére, az EU-ban gyakran „kettős mérce” érvényesül. Míg ugyanis az Unió a határain kívüli emberi jogi sérelmek orvoslásának kiemelt figyelmet szentel (például a kínai ujgurok és a tibetiek, vagy a harmadik világ üldözöttjei esetében), ezzel szemben viszont mindezen elvek és értékek érvényesítését saját országaiban elhanyagolja, gyakran azzal hátrítva el a felelősséget, hogy a tagállami kompetencia körébe utalja a kisebbségi jogok kérdéskörét. Ugyanakkor a tagállamok maguk is más és más-ként viszonyulnak a határaikon belül

élő kisebbségek, illetve a határaikon kívülre szakadt nemzeti közösségeik ügyéhez.

Beszéde befejező gondolataként Tőkés László arra hívta fel a figyelmet, hogy a közös és sokszínű Európában a **konfrontáció** visszahúzó örökségét a népek, nemzetek és kisebbségek közötti **együttműködésnek** és a kölcsönös tiszteletnek kell felváltania.

Dr. Gerhard Hafner előadásában arra fektette a hangsúlyt, hogy míg az emberi és kisebbségi jogok védelmének követelménye többszörösen megjelenik az Unió alapvető dokumentumaiban, ennek a jogrendszernek ellenben óriási hiányossága, hogy a „nemzeti kisebbség” fogalmának a mai napig sem létezik egységes meghatározása, mivel a tagállamok ezen a téren nem értenek egyet. Nehéz olyasvalamit védeni, aminek egységes tartalmi meghatározása mindmáig hiányzik – vonta le a következtetést az előadó.

A konferencia keretében a karintiai szlovén közösség népi kórusa is fellépett, valamint két jelentős kiadvány: a **Gerhard Hafner** és **Martin Pandel** által szerkesztett, Nemzeti közösségi kérdések: Együttműködés konfrontáció helyett című kötet, valamint a **Matjaž Klemenčič** és **Vladimir Klemenčič** szerzőpáros A karintiai szlovének az osztrák kormány/ellenében, etnikai fennmaradásukért kifejtett törekvései a II. Világháború után című könyvének a bemutatójára is sor került.

Brüsszel, 2011. május 24.

Alojz Peterle szlovén EP-képviselő és Jerzy Buzek EP-elnök

Rangos filmfesztivál az emberi jogi sérelmek témájában

Az Európai Parlament székhelyén **Tőkés László** EP-alelnök a **Nemzetközi Büntetőbíróság** (International Criminal Court - ICC) főügyészével, **Luis Moreno-Ocampo**val találkozott a Brüsszelben megrendezett „**One World Human Rights**” elnevezésű emberi jogi dokumentumfilm-fesztivál alkalmával.

Az immár ötödik alkalommal – az idén **Jerzy Buzek** EP-elnök fővédnökségével – sorra kerülő rangos fesztivál főszervezői az Emberi Jogok és Demokrácia Hálózat (Human Rights and Democracy Network), valamint az Emberi Jogok Határok Nélkül (Human Rights Without Frontiers) nevű szervezetek. Május 17–26 között húsz filmet mutatnak be Brüsszelben, melyek a világ számos országában – köztük Kínában, Oroszországban, Burmában, Iránban – elkövetett súlyos emberi jogi sérelmeket tárják a nézők elé, rávilágítva egyben a globalizáció XXI. században tapasztalható, egyes romboló kihatásaira.

2011. május 24-én **Az ügyész** (The Prosecutor) című filmet vetítették le, mely az ICC működését és munkáját, valamint úttörő tevékenységének kihívásait mutatja be igen érzékletesen. Ocampo, aki 2003 óta a Büntetőbíróság főügyészi feladatait látja el, a '80-as években, az argentin katonai diktatúra bukása után a rendszer rémtetteinek feltárásában

és a katonai vezetők elítélésében játszott kulcsszerepet – ami jó felkészítést jelentett utóbbi feladatkörének ellátásához.

Az ICC a **Római Szerződés** alapján, 2002-ben alakult meg, mintegy 140 ország egyetértésével. Említésre méltó, hogy olyan államok, mint Kína, India, Oroszország, Izrael és az Egyesült Államok nem csatlakoztak az egyezséghez. Székhelye Hágában található, hatáskörébe pedig a világ bármely részén elkövetett népirtások, háborús agresszió, – általában véve – az emberiség elleni bűncselekmények tetteseiinek a felelősségre vonása tartozik.

A drámai erejű dokumentumfilm – egyebek mellett – részletesen kitér **Omar Hasszan Al-Bashir** szudáni elnök kirívó esetére, akit 2008-ban (!) helyeztek vád alá és idéztek a bíróság elé, népirtás és emberiség ellen elkövetett bűntettek vádjával. A jelenleg is aktív államfő felelősségre vonása előzmény nélküli a maga nemében, éppen ezért viszont a nemzetközi közösség országait is nagymértékben megosztja, hiszen ezáltal a régióbeli békefolyamat egyik főszereplőjéhez kapcsolódó politikai érdek kerül ellentétbe az igazságszolgáltatás erkölcsi, emberi jogi követelményeivel.

A vetítést megelőző kötetlen találkozón **Tőkés László** tájékoztatta a főügyészt arról, hogy a romániai

népfelkelés 20. évfordulóján 2009-ben, a bukaresti civil szervezetekkel egyetértésben kezdeményezték egy olyan nemzetközi bíróság létrehozását, amely a **kommunizmus** idején elkövetett emberiség elleni bűntettek ügyében tesz igazságot. Ezt az igényt 2010 tavaszán a **Prágai Nyilatkozat** (2008) – szintén Prágában megrendezett – utókonferenciájának a résztvevői is megfogalmazták, és az Európai Parlament felé továbbították.

Amint a bemutatott dokumentumfilm is rávilágított: az egykori **Nürnbergi per** példás módon ítéletet mondott a náci háborús bűnök elkövetői fölött. Ehhez hasonlóan, a Luis Ocampo irányításával működő Büntetőbíróság szintén következetesen törvény elé állítja a jelenkori háborús bűntevőket. Joggal vetődik fel tehát a kérdés, hogy egyedül a közbeeső időszakba eső kommunista rémtettek elkövetői „élveznek” mentességet a felelősségvonas alól – állította élére a kérdést **Tőkés László**. Reájuk nem vonatkozik a büntetlenség megszüntetésének hágai alapelve, melyet Ocampo főügyész ekképpen fogalmazott meg: „A büntetlenség korszakának vége!” („The era of impunity is ending”)?!

Brüsszel, 2011. május 24.

Európai egyházfők éves találkozója

Brüsszelben a Berlaymont palotában „**Partnerség a demokráciáért és a közös jóléért a Dél-Mediterán térségben**” címmel rendezte meg 2011. május 30-án az európai egyházfőkkel való éves találkozóját az Európai Unió. A csúcstalálkozón az Európai Bizottságot **José Durao Manuel Barroso** elnök, valamint **Viviane Reding**, **John Dalli**, **Stefan Füle** és **Cecilia Malmström** biztosok, az Európai Parlamentet **Jerzy Buzek** elnök és **Tőkés László** alelnök, az Európai Tanácsot pedig **Herman Van Rompuy** elnök képviselték. Az európai egyházak részéről a római katolikus, a protestáns, az ortodox, az anglikán, a zsidó, az

iszlám és a buddhista felekezetek magas szintű vezetői vettek részt a tanácskozáson.

Megnyitó-beszédében **Barroso** elnök az Unió és az egyházak közötti partnerség szükségességét hangsúlyozta.

Jerzy Buzek elnök és Tőkés László alelnök

Az egyházfők csúcstalálkozóján minden felekezetet képviselte magát

lyozta, melynek alapjául a kölcsönös szolidaritás szolgál. Buzek elnök az egyházfők spirituális erejét méltatva azt emelte ki, hogy az egyházak a demokrácia, az emberi méltóság és a tolerancia szolgálata terén játszanak különleges szerepet a kontinensen. Van Rompuy elnök a maga során, a dél-mediterrán térség országaiban zajló forradalmi változásokra utalva, arról szólt, hogy a vasfüggöny leomlása nyomán Európának is megvannak azok a tapasztalatai, amelyek a demokratikus átmenetben segítségére lehetnek ezeknek az országoknak. Az észak-afrikai megmozdulások arra vallanak, hogy az iszlám és a demokrácia nem egymást kizáró értékrendet képviselnek – állapította meg a Tanács elnöke.

A hozzászólások rendjén **Nifon** Targoviste-i metropolita az Európát sújtó morális válságról szólt, és az erkölcsi megújulás érdekében a hasonló találkozók gyakoribbá tételét szorgalmazta.

A protestáns felekezetek képviseletében jelenlévő **Bölcskei Gusztáv** debreceni püspök, zsinati elnök az arab világban zajló változásokat 1956 történéseivel és szellemiségével vonta párhuzamba, és az utcára vonuló, tüntető ifjúság igazság és demokrácia iránti olthatatlan vágyát, valamint a társadalmi változások iránti elkötelezettségét méltatta. A magyar egyházak – az európai demokratikus értékekkel összhangban – mindig is elkötelezettek voltak a társadalmi igazságosság, a jogállam és a közjó iránt. Így van ez most is, amikor a magyar uniós elnökség által elfogadott európai roma stra-

tégia életbe ültetésében is szerepet vállalunk – mondotta a magyar egyházi vezető.

A csúcstalálkozó résztvevő felekezetek képviselői az egyházak aktívabb bevonására, a vallási és nemzeti kisebbségek védelmére, a világ különböző országaiban zajló vallási üldözések megfékezésére szólították fel az Unió vezetőit. Az emberi jogok tisztelete és betartása mind Európában, mind az ún. harmadik országokban az EU kiemelt célkitűzése kell, hogy legyen, hangoztatták, külön is kitérve az egyiptomi kopt keresztények elleni, kiváltképpen pedig a közel-keleti államokban elkövetett erőszakos cselekményekre.

A megbeszélést követő közös sajtótájékoztatón, **II. János Pál** pápa boldoggá avatása vonatkozásában Tőkés László EP-alelnök a lengyel egyházfő példamutató életműve előtt hajtott fejet. A más vallások iránti nyitottság és tolerancia terén azáltal mutatott korszakos példát, hogy ő volt az a római pápa, aki elsőként lépte át egy zsinagóga küszöbét, és tett látogatást egy mecsetben, továbbá Debrecenben, a „kálvinista Rómában” az ellenreformáció üldözöttjeinek az emlékét – a vallási megbékélés szellemében – követte meg. Megtiszteltetés volt számomra, hogy Buzek elnök úrral és más vezetőikkel együtt képviselhettem az Uniót a felemelő római egyházi ünnepségen – mondotta erdélyi képviselőnk. Ezután a néhai **Shahbaz Bhatti** pakisztáni keresztény kisebbségi és vallásügyi miniszter emlékét idézte meg, akit idén

márciusban gyilkoltak meg muzulmán vallási fundamentalisták. Nem szabad szem elől tévesztenünk azt a körülményt, hogy világviszonylatban a vallási üldözötteknek mintegy 70–80%-át keresztények teszik ki, ami az ő fokozott védelmükre kell, hogy készítsen bennünket – zárta szavait a volt királyhágómelléki püspök.

Ugyanennek a napnak a délutánján, az Európai Egyházi Vezetők Csúcstalálkozójával párhuzamosan rendezték meg az Európai Parlamentben azt a nagy érdeklődés övezte, **rendkívüli közmeghallgatást**, amely a 2009 decemberében jogerőre emelkedett **Lisszaboni Szerződés** nevezetes **17. cikkelyének** értelmében az intézményes **európai-vallási párbeszéd** életbeléptetésének folyamatát volt hivatott útjára indítani. Az EP elnöki hivatala, valamint Tőkés László alelnöki irodája által megszervezett kerekasztal-tanácskozást Jerzy Buzek elnök nyitotta meg, majd a római katolikusok, a protestánsok és az ortodoxia, valamint a zsidók és a muzulmánok egy-egy vezető képviselője tett a témába vágó – tömör – előterjesztést.

Nyitóbeszédében Buzek elnök az egyházak és vallási közösségek segítségét és hathatós közreműködését kérte ahhoz, hogy Európa kilábalhasson az országait sújtó erkölcsi, politikai és gazdasági válságból. Hogyha a kölcsönösen igényelt párbeszédet rendszeresíteni és intézményesíteni tudjuk, a továbbiakban már az egyes konkrét problémák megoldásában is célirányosan együtt tudunk működni – mondotta az elnök.

Nikolaus Schneider, a Németországi Evangélikus Egyház vezetője beszédében arra emlékeztetett, hogy az állam és az egyház szétválasztása folytán az állam elsődleges feladata a béke garantálása lett az erőszakkal szemben. Az egyház viszont Isten hatalmának és igazságának a letéteményese e világban. Az átláthatóság, a nyitottság, a rugalmasság és a rendszeresség szellemében ez lehet kétoldalú párbeszédünk kiindulópontja – mondotta az EKD elnöke.

Albert Guigui brüsszeli főrabbi, az Európai Rabbik Konferenciájának az Európai Unióhoz rendelt állandó képviselője úgy fogalmazott, hogy

▶ Jerzy Buzek elnöknek köszönhetően „ma történelmi pillanatot élünk meg”. „A judaizmus igent mond az integrációra, de nemet mond az asszimilációra”, ennek értelmében tehát a párbeszéd célja az integráció üzenete kell, hogy legyen, mondta, annak szükségességét hangsúlyozva, hogy a plurális Európában egy, a kisebbségi vallásoknak is egyenlő jogot és teret biztosító, jól strukturált, hivatalos párbeszédnek kell kialakulnia.

A kerekasztal előadói voltak még **Adrianus van Luyn** rotterdami püspök, az **Európai Közösség Püspöki Konferencia Bizottságának** (COMECE/Commission of the Bishop's Conferences of the European Community) elnöke, **Emmanuel**, Franciaország ortodox metropolitája, valamint **Shaykh Ibrahim Magra**, az Egyesült Királyság Muzulmán Tanácsának főtákará.

A nyílt párbeszéd szellemében elhangzott számos kérdésre, hozzászólásra és felvetésre a tanácskozáson elnöklő Tőkés László vallási ügyekben illetékes EP-alelnök adott választ, majd ő foglalta össze a megbeszélés zárókövetkeztetéseit. Egyebek mellett rámutatott arra, hogy a korunk Európáját jellemző plurális párbeszéd és együttműködés politikájának az előhírnöke a mintegy másfélszáz éve elkezdődött **keresztény ökumenikus mozgalom** volt. A múlt század vége felé ez szélesedett ki a **világvallások párbeszéde** irányába, melyet **Jacques Delors** egykori európai bizottsági elnök kezdeményezése szellemében **José Manuel Barroso** jelenlegi elnök tett hagyományossá az Unió keretében.

Veronique de Keyser szocialista képviselőasszony és eszmetársai igényére válaszolva, Tőkés László a nem egyházi közületekkel és az ún.

filozófiai szervezetekkel való egyenrangú párbeszéd őszi elkezdésére nézve – is – bejelentést tett, melyre azonban nem az egyházakkal folytatott dialógussal összekeverve, hanem ezzel párhuzamos módon fog sor kerülni.

A brüsszeli főrabbi szavait idézve erdélyi képviselőnk is annak a reményének adott hangot, hogy az EP által szervezett közmeghallgatás történelmi fontosságú eseménynek bizonyulhat az intézményes európai-egyházi párbeszéd kialakulása tekintetében. Istennek, „a történelem Urának” áldását kérve, iránymutatásképpen **Péter** apostol szavát is idézte, aki minden körülmény között arra tanít bennünket, hogy: „Istennek kell inkább engedni, hogynem az embereknek” (Csel. 5, 29).

Brüsszel, 2011. május 31.

Búcsú Mádl Ferentől

Megrendülten értesültünk arról, hogy **Mádl Ferenc** köztársasági elnök, Széchenyi-díjas magyar jogtudós, a nemzetközi gazdasági és összehasonlító magánjog kutatója 80 esztendőskorában „eltávozott a minden élők útján”.

Volt államelnökünk oly időben állott a nemzet élén, amikor fokozott éberségre és bölcsességre volt szükség a Nemzet szolgálatában. Amikor a Kárpát-medencei magyarságnak éppen olyan nagy szívű és széles látókörű emberre volt szüksége, mint Mádl Ferenc. Olyanra, akit nem kötnek meg és nem korlátoznak a – valamikor – mesterséges módon megvont államhatárok. Aki tudós emberként – a szűk pártérdekeken fölül emelkedve – az értékek mentén vállalt meghatározó közéleti szerepet. Akit nem magas rangja minősített – hanem akinek személyisége minősítette azt a rangot, amelyet a közbizalom révén elnyert.

Erdélyi „határátlépései” feledhetetlenek maradnak számunkra. Nagyváradon járt 2002 októberében. Bukarestből jövet, ahol a tényleges magyar-román megbékélést eredménnyel munkálta, marosvásárhelyi kitérővel, ahol **Erdélyt** ölelte szívére – érkezett a történelmi **Partium** fővárosába, a „boldognak” mondott Váradra, ahol a „tizenöt millió magyar” szellemi vezetőjéhez méltó módon, a határokon átvéelő nemzetegyesítés elvének értelmében szólt az egybegyülekezett sokasághoz – és a Nemzet egészéhez. Az Úr „hű és bölcs szolgájaként”, utolérhetetlen szerénységének nagyságával avatta fel az újan alakult **Partiumi Keresztény Egyetem** újan épült **Arany János Kollégiumát**.

Hasonlóképpen feledhetetlen marad számunkra Mádl Ferenc köztársasági elnök 2005-béli, utolsó határon túli „atyai” látogatása. Debreceni határmenti regionális tanácskozásunkat követően akkor Szatmárnémetiben, Zilahon, Szilágysomlyón és Érmihályfalván folytatta Partiumba vezető útját. Megelőző egyetemlátogatása egyenes folytatásként, ez alkalommal is figyelő gondjában hordozta: a **Templomot** és az **Iskolát**. A szatmári Lános-templom és a Zilahi Református Wesselényi Kollégium voltak útjának kitüntetett állomásai. Az **„Arccal Európának”** című programsorozat fővédnöke- és díszvendégeként nyújtott vigaszt és sugárzott erőt az elszakadt és az akkoriban eltaszított magyar nemzetrészek lelkébe.

A magyarság „önkéntes Trianonjával” szemben Mádl Ferenc, kimondva-kimondatlanul, jelenlétével és szavával **„Trianon gyógyítását”** hirdette.

Istennek adunk hálát, hogy példát vehettünk Elnökünkötől, és hogy mindenkoron – szóval és cselekedettel – a reményt táplálta bennünk.

Emléke legyen áldott! Szelleme öröködjék a Nemzet fölött! Krisztus világossága fényeskedjék Néki!

Nagyvárad–Brüsszel, 2011. május 29.

Tőkés László

Schengen és az uniós külpolitika domináltak a májusi plenáris ülésen

2011. május 9–12., Strasbourg

Az Európa Nap alkalmából a képviselők emlékeztettek arra, hogy az európai integrációért nap mint nap tenni kell. A frakciók többsége élesen kritizálta a felvetést, hogy ismét vissza lehessen állítani az ellenőrzéseket az EU belső határainál, a közel-keleti események kapcsán pedig határozottabb uniós külpolitikát követeltek. A hét közepén a Parlament Facebook oldalát összehangolt spamtámadás érte, amelyre korábban nem volt példa. Összefoglaló a májusi strasbourgi plenáris ülés eseményeiről.

Május 9-én a Schuman-nyilatkozat aláírásának 61. évfordulójára emlékezett Európa. Az 1950-ben aláírt dokumentum az európai integráció alapköve és elindítója volt. Idén huszonöt éve, hogy az EU-nak saját lobogója és himnusza is van. Az **Európa Nap** alkalmából Strasbourgban ünnepi koncertet és ünnepélyes zászlófelvonást tartottak.

A Parlament jóváhagyta az Unió kiadásainak oroszlánrészét a 2009-es költségvetési évre, de a Tanács, az Európai Rendőrákadémia és az Európai Gyógyszerügynökség mentesítését elhalasztották. Az EP hatáskörébe tartozik, hogy az uniós intézmények és ügynökségek éves **költségvetési elszámolását** jóváhagyja.

A **schengeni megállapodás** is kiemelt témája volt a májusi plenáris ülésnek. Olaszország és Franciaország az Észak-Afrikából érkező menekültek miatt ideiglenesen visszaállítaná a belső határokon az ellenőrzést. A képviselők többsége kiállt a határok nélküli Európa mellett, de felhívták a figyelmet, hogy jobban kell ellenőrizni a menekültcsoportok mozgását.

Az allergiától szenvedő fogyasztók számára lehetnek elsősorban fontosak az **új textiltímkézési szabályok**, amelyek értelmében a jövőben fel kell tüntetni a termékek címkéjén, hogy tartalmaznak-e valódi szőrmét vagy bőrt.

Szélessávú internet EU-szerte 2020-ra? Nem lehetetlen, amennyiben a nem használt vagy a digitális televíziózásra való átállás következtében felszabaduló frekvenciákat a vezeték nélküli internetes hálózat kiépítésére használják. A Parlament támogatja az erre vonatkozó javaslatot.

Határozottabb fellépést sürgettek a képviselők a szíriai rezsimmel szemben az uniós külpolitikáról tartott vitán. Eközben kedden és szerdán este a **szíriai rezsimet támogató spam**ek özönlöttek el a Parlament Facebook oldalát.

„Az egyénnek joga van másnak lenni” - mondta Jerzy Buzek azon a fotókiállításán, amelyet a **homofóbia elleni közelgő világnap** alkalmából nyitottak meg a Parlament strasbourgi épületében. A Parlament szerint elfogadhatatlan a szexuális orientáció miatti hátrányos megkülönböztetés.

Michael Schumacher Formula-1-es világbajnok, a **biztonságos**

közlekedés nagykövete az ENSZ közlekedésbiztonsági kampánya keretében járt a Parlamentben, ahol szorgalmazta, hogy minden új gépjárművet szereljenek fel a legújabb intelligens közlekedésbiztonsági eszközökkel.

Szarajevó 2014? A képviselők csütörtökön azt javasolták, hogy a szabályoktól kivételesen eltérve 2014-ben Sarajevó lehessen az egyik európai kulturális főváros. A huszadik század tragikus eseményei ellenére Sarajevó megtartotta interkulturális karakterét – érveltek a képviselők, akik szerint a kulturális fővárosi cím segíthet felülkerekedni a múltbeli megosztottságokon.

Miután a közelmúltban kudarcba fulladtak a Parlament és a Tanács közti tárgyalások, az **új élelmiszerekről**, a fogyasztók számára az élelmiszer címkékről továbbra sem derül ki, hogy tartalmazznak-e klónozott összetevőt. A képviselők azt kérik a Bizottságtól, hogy készítsen új jogszabályjavaslatot a témában.

www.europarl.europa.eu

Plenáris ülés volt Strasbourgban

Tőkés László júniusi eseménynaptára

Június 1.

- Brüsszel

Európai parlamenti munkanap

Június 2.

- Gödöllő, Grassalkovich-kastély

Keresztény–zsidó–iszlám párbeszéd

Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes és **Szászfalvi László** vallásügyi államtitkár mellett **Tőkés László** európai parlamenti alelnök is részt vett és előadást tartott a magyar EU-Elnökség égisze alatt megrendezett nemzetközi konferencián.

Június 4.

- Hódmezővásárhely, Városháza

Nemzeti Összetartozás Napja – állampolgársági eskütétel

Hódmezővásárhely városházának dísztermében hetvenöt határon túli magyar tehette le állampolgársági esküjét a trianoni békeszerződés aláírásának évfordulóján, köztük **Tőkés László** püspök, EP-alelnök három gyermeke.

- Budafok, Botanikus park

Kárpát-medencei Magyar Borászok Találkozója

Németh Zsolt államtitkár és **Tőkés László** EP-alelnök védnökségével, valamint **Balla Géza** arad-hegyaljai, ménesi borász hathatós közreműködésével ez alkalommal alakult meg a Kárpát-Medencei Magyar Borászok Egyesülete.

Június 5.

- Békéscsaba

A Körösök Völgye Határtalan Vándortúra zárórendezvénye

Sajtóforum

A Fehér-, Fekete- és Sebes-Körös vízgyűjtő területét felölelő régió rendezvénysorozatának fővédnökségére **Tőkés László** EP-alelnököt kérték fel.

- Budapest

Németh Géza-émlékkonferencia

A budapesti Erdélyi Gyülekezetnek otthont adó Reménység Szigetén tartották meg a hagyományos Németh Géza-émlékkonferenciát, amelynek témája a **keresztény és nemzeti összetartozás** volt.

Június 7.

- Budapest

Mádl Ferenc államelnök temetése

Június 10.

- Budapest, Keleti Pályaudvar

A „Csíksomlyói Express” és a „Székely Gyors” zárandokkülönvonatok ünnepélyes útrairndítása Csíksomlyóra

- Budapest, Magyar Kultúra Alapítvány

A Partiumi Egyetem Alapítvány kuratóriumi ülése

Június 11.

- Nagyvárád

A Partiumi Keresztény Egyetem évzáró ballagási ünnepélye. Igehirdetés. Sajtóértekezlet

Június 12.

- Nagyvárád-Olasz

Pünkösdvasárnapi istentisztelet. Konfirmáció. Igehirdetés

Június 14–16.

- Brüsszel

Európai parlamenti munkahét

- Brüsszel, Európai Parlament

Közébed Schmitt Pál magyar államfő tiszteletére

- Brüsszel, Saint Michael és Saint Gudula katedrális

Hálaadó ökumenikus ünnepély – a magyar EU-Elnökség egyházi zárórendezvénye

Június 17.

- Nagyvárád

Az „Afrika–Európa Challenge” nemzetközi rendezvény sajtóbemutatója

A 2012 májusában, Máltából induló és az afrikai kontinens körbehajózását is magába foglaló egyéves összetett program ismertetése

Június 19.

- Nagyvárád-Rét

Orgonaavató ünnepély

A hollandiai adományból származó művészorgonát – jelképes módon – maguk az adományozók adták át a gyülekezetnek.

Június 20.

- Budapest

Látogatás a Kulturális Örökségvédelmi Hivatalban Sajtóértekezlet nemzeti kulturális örökségünkről

Június 20–23.

- Brüsszel

Európai parlamenti munkahét

Június 24.

- Budapest, Európai Parlamenti Iroda

Találkozó a Nagycsaládosok Országos Egyesületének (NOE) vezetőivel

Június 25.

- Paptamási, községi futballpálya

A Partiumi Keresztény Egyetem keretében megalakult Partiumi Sportklub focicsapatának 5. évfordulóján az öregfiúk és a jelenlegi csapat játszott gálamérkőzést, több jeles támogatójuk jelenlétében.

Június 26.

- Nagyvárád

PKE-vezetőségi megbeszélés

Június 27–30.

- Brüsszel

Európai parlamenti munkahét

Június 30.

- Budapest, Országház

A Tom Lantos Intézet ünnepélyes megnyitója

A magyar származású **Lantos Tamás** egykori amerikai kongresszusi képviselő több hozzátartozója és **Orbán Viktor** miniszterelnök, illetve kormányának tagjai, valamint a magyar parlamenti pártok képviselőinek jelenlétében, **Tőkés László** EP-alelnök az egykori amerikai politikusra emlékezett a róla elnevezett Tom Lantos Intézet megnyitóján tartott ünnepi beszédében.

Fogadás Székelyföld irodájának megnyitása alkalmából

Az Európai Parlamentben kedden, május 31-én délután került sor a **Székelyföld Brüsszeli Képviselete** megnyitásának alkalmából adott fogadásra. A rendezvény házigazdái a három romániai magyar EP-képviselő, **Tőkés László** európai parlamenti alelnök, valamint **Sógor Csaba** és **Winkler Gyula** képviselők voltak.

Előzményként szükséges megemlítenünk, hogy a román Külügyminisztérium aggodalmát fejezte ki az iroda megnyitásával kapcsolatban, sőt, **Füzes Oszkár** bukaresti magyar nagykövetet is behívatta. Ugyanakkor **Cătălin Ivan**, a román szocialista frakció vezetője durva támadást intézett nem csupán a képviselet, hanem Tőkés László alelnök ellen is. A román szocialista képviselő az EP Elnökségéhez intézett levelében, arra hivatkozva, hogy Székelyföld nem egy, a román Alkotmány által elismert régió, azt állítja, hogy az iroda megnyitása sérti Románia egységét és egyben az EP méltóságát. Hasonló tiltakozásnak adott hangot **Crin Antonescu**, a Román Liberális Párt elnöke, amikor egy május 30-i sajtótájékoztatóján kijelentette: „Székelyföld nem létezik!” („Ținutul Secuiesc nu există!”). A román néppárti delegáció vezetője, **Teodor Stolojan** levélben kereste meg Tőkés Lászlót, amelyben az iroda státuszára és tevékenységének jellegére kérdezett rá.

Mindezeket szem előtt tartva, Tőkés László EP-irodája levélben kereste meg **Joseph Dault**, az Európai Néppárt elnökét, egyben válaszolt Stolojan delegáció-vezetőnek és levelet intézett **Mihnea Motoc** nagykövethoz, a Román Állandó Képviselet vezetőjéhez. Az erdélyi képviselő rámutatott, hogy a román ellenzék pártpolitikai fegyvert kovácsol a Székelyföldi Képviselet megnyitásából, és egyértelmű célja a jelenlegi román kormány megbuktatása a Demokrata Párt (PD) és az RMDSZ megosztása révén.

Az eseményt felvezető székelyföldi zene- és táncbemutatót követően Tőkés László erdélyi képviselőnk megnyitó beszédében az iroda megnyitását örömteli és számos lehetőség előtt utat nyitó kezdeményezésnek nevezte, amelyre mind

Megnyílt Székelyföld Brüsszeli Képviselete

a román, mind pedig a magyar közösség és állam büszke lehet. Éppen ezért megdöbbentő az utóbbi napokban tapasztalt erőteljes támadás-sorozat, amelyet a román politikai szféra egyes szereplői mind Brüsszelben, az Európai Parlamentben, mind odahaza a képviseleti iroda megnyitása ellen indítottak. A román ellenzék országunk európai lejáratásától sem riad vissza, hogyha **belpolitikai érdekei** ezt diktálják, fejtette ki Tőkés László.

A megnyitón erdélyi képviselőnk arra is rámutatott, hogy az „egység a többféleségben” elvére és értékeire épülő Európánkban nincs helye az ilyen jellegű politikai attitűdnek. Székelyföld igenis létezik, ugyanúgy mint például a **Mócföld, Barcaság**, vagy **Dobruzsza**. Végezetül javasolta, Románia is zárkózzon fel azon tagállamokhoz, amelyeknek számos régiója már régóta sikeres képviselői irodát működtet Brüsszelben.

Sógor Csaba EP-képviselő felszólalásában Székelyföld történelmi híd-szerepéről beszélt, kiemelve, hogy egy olyan gazdasági és kulturális régióról van szó, amelynek napjainkban is összekötő szerepet kell játszania a magyar és román nép és állam között. A megnyíló irodának is hasonló feladatot kell majd betöltenie, mondotta, hiszen hidat alkot majd Brüsszel és az otthoni közösség között.

Székelyföldet **Tamás Sándor**, a Kovászna Megyei Tanács elnöke, valamint **Borboly Csaba**, a Harghita Megyei Tanács elnöke képviselte. Az eseményt számos európai parlamenti képviselő tisztelte meg jelenlétével, többek között **Szájer József**, a Néppárti Frakció alelnöke, **Milan Zver** (szlovén) néppárti, **Hannu Takkula** (finn) liberális, **Tabajdi Csaba** szocialista, **Tatjana Zdanoka** (lett) EFA/Zöld képviselők, valamint Budapest képviseletében **Csomós Miklós** főpolgármester-helyettes, **Bundula Csaba** és **Óváry Gyula**, a VI. kerület alpolgármesterei, és **Bencsik Dávid**, a magyar főváros brüsszeli képviseleti irodájának vezetője.

Tamás Sándor és Borboly Csaba megyei tanácselnökök az iroda megnyitásának szükségességét és időszerűségét hangsúlyozták, és kiemelt céljaként az uniós források eredményes lehívásának segítségét, valamint Székelyföld gazdasági és turisztikai adottságainak és a benne rejlő lehetőségeknek az ismertetését határozták meg.

A Székelyföldi Képviseleti Iroda ünnepélyes megnyitójára június 1-jén kerül sor Brüsszelben, a Magyar Képviseletek Házában.

Brüsszel, 2011. június 1.

Közös erővel „építsük meg a régi romokat”

Az *Academia Cațavencu* román satirikus politikai hetilap interjút készített Tőkés László EP-alelnökkel, amely, 2011. június 22-i számban jelent meg.

–Miért fulladozik Romániában?

– Egy 2010-es felmérés szerint a megkérdezett románok 86 százaléka az első adódó külföldi munkalehetőség esetén venné a kalapját, és elhagyná országunkat – miközben egyre több külföldi „fedezi fel Romániát”, bagóért vásárolnak fel óriási földterületeket, és abból profitálnak, amiből hagyományosan mi is tudnánk élni: állattenyésztésből, gabonatermesztésből. Bő húsz évvel a rendszerváltoztatás elkezdése után még mindig a posztkommunista reflexek köszönnek vissza, a szakusaink, köszönik szépen, jól megvannak, senki nem vállal felelősséget semmiért, kivéve a kormánypártokat: ők lassan már parlamenti vita nélkül, kizárólag erőből átvitt törvényeket alkotnak – ezt nevezik nálunk felelősségvállalásnak. A politikai inkompetencia elfedésére Bukarestben továbbra is csak a „magyarveszélyt” tudják kitalálni. Történik mindez a 21. századi egyesülő Európában! A központi költségvetés feneketlen zsákja számolatlanul nyeli adólejteinket, cserébe kaptunk egy hatalmas IMF-kölcsönt, amit még unokáink is fizetni fognak. Kísérő tünetként hadd említsük még meg a világon legdrágább, 56 kilométernyi erdélyi autópályát. Azok a politikusok, akik csődbe vezették az országot, most

csődbiztost játszanak. Az oktatás színvonala katasztrofális, a mérhetetlen korrupció miatt megvétózták schengeni csatlakozásunkat. Az állami vagyont elherdálták, altalaji kincseinket eladták, szétverték az ipart, a mezőgazdaságot, a kereskedelmet, a turizmusból pedig viccet csináltak – és szemmel láthatóan senkinek sincs ötlete arra nézve, hogy miként lehetne kihúzni a kátyúból az ország szekerét. Nem lenne elég az újság, hogyha tovább folytatnánk a felsorolást – ebből azonban nem lehet megélni. Nem én, hanem az egész ország „fuldoklik” ebben az egyre szélesedő válságban és az általa gerjesztett rossz közhangulatban. Én magam úgy szeretnék élni és dolgozni Brüsszelben és Strassbourgban, hogy a hazám és a nemzetem – Románia és a magyarok a Kárpát-medencében – rendben legyenek és jó úton haladjanak. Magyarországon radikális irányváltás történt, az Orbán-kormány IMF nélkül építi újjá a posztkommunisták által szétprédált országot. Románia viszont továbbra is „következmények nélküli ország” – ami egyben, sajnos, azt is jelenti, hogy „jövő nélküli”. Ez így nem lehet tovább, mert egyfelől magának az 1989-ben elkezdett rendszerváltoztatásnak az értelmét, másfelől gyermekeink jövőjét kockáztatjuk.

–Hazája iránti szeretetből hozta létre Székelyföld brüsszeli irodáját? Mit jelent a hazaszeretet?

– Ne hangzatos frázisokban szeresük az országot, hanem tegyük

érte. Abból csak ideig-óráig lehet megélni, hogy nacionálsoviniszta szölamokat zengedezünk, és szájjal védjük a hazát mindenkitől. A választók viszont ennél sokkal okosabbak, a „cirkusz” helyett inkább a „kenyeret” választják. Székelyföld brüsszeli lobbiodója csak egy példa arra, hogy lehet tenni valamit a hazáért. Véleményem szerint valamennyi romániai történelmi régiónak nyitnia kellene egy hasonló irodát Brüsszelben. Ha működő európai modellek alapján – Máramarostól Dobruzsáig – képesek volnánk megmutatni magunkat, gazdag sokszínűségünket Európának, ha Erdélyt automatikusan nem csupán Drakulával társítanák (és, sajnos, még ezt a „brandet” sem vagyunk képesek hasznosítani!); ha okosan élnénk mindazon feltételekkel, amelyek Románia különböző régióiban adva vannak, akkor minden másképp alakulna, és életünk is hamar jóra fordulhatna. Minimális erőfeszítésbe kerülne elérni a kölcsönös tiszteleten és egymás értékeinek elismerésén alapuló otthonosságérzetet mindannyiunk számára, sőt, ha mi kellőképpen tisztelnénk egymást, akkor Európa is más szemmel nézne reánk, és az ő megbecsülését is kivívnánk. Jelenleg azonban egyfajta „süketek párbeszéde” módjára mindenki csak mondja a magáét, és lassan „kiüresedik” Románia – mind konkrét, mind átvitt értelemben.

–A magyarok mindig is saját országot akartak. Miért nem tetszik, hogy most a „regionalizáláskor” eljött ennek az ideje?

– Regionalizálás... Látja, Traian Băsescu államfő mégiscsak az egyik legjobb román politikus, egyetlen „gumicsonttal” el tudta érni, hogy mind a kormánypárt, mind az ellenzék úgy táncol, ahogy ő füttyöl. Ami pedig a „magyarok országát” illeti: hogyha én moldvai, bánági, erdélyi román vagy oltyán volnék, komolyan megsértődnék azon, hogy a területi-adminisztratív újjászervezése kapcsán egyfolytában csak a magyarokról szól a fáma, mint hogyha Romániában csak a magyaroknak lenne regionális identitása. Ez azonban

Székelyek a hagyományos csíksomlyói búcsún

▶ az éremnek csupán az egyik oldala. Azt ugyanis még a vak is látja, hogy a regionális átalakítások kérdésén túlmenően egyfajta előkampány bontakozott ki a 2012-ös választásokra nézve. Román szempontból megközelítve: ahhoz, hogy a közigazgatási átszervezés reális projektté válhasson, legelőször is a PD-L-nek és az USL-nek kellene konszenzusra jutnia – viszont erre kevés esélyt látok. Magyar szemszögből nézve: az RMDSZ ördögi körbe került: senki nem kényszerítette őket arra, hogy egy válságkormány csapdjában vergődjenek anélkül, hogy a magyar közösség közismert céljai megoldására nyilvános és átlátható garanciái lennének, most fizetik azonban – hányadjára! – a tanulópenzt. Illetve mi fizetjük helyettük immáron majdnem két évtizede, és ennyi idő után már igencsak nehéz sikerként megélni az „ismétlőre bukást”. Ami pedig kimondottan minket, erdélyi magyarokat illet: semmiképpen sem fogjuk hagyni, hogy mesterséges határokkal megváltoztassák a – területi – etnikai arányokat. Legutóbb

valami nagyon hasonlót éltünk át az 1968-as megújításokkor. Akkor az organikus regionális fejlesztés elvével ellentétesen mesterségesen alkottak meg olyan megyéket, mint példának okáért Bihar, Szatmár, Szilágy és Maros, ami viszont most körvonalazódik, az több a soknál. Még Ceauşescunak sem volt mersze szétverni Székelyföldet, vagyis Hargita és Kovászna megyéket.

–Együttesen hibáztunk az ország építésében, abban, ahogyan most kinéz. Pontosan miben hibáztunk?

– A legnagyobb hiba az, hogy visszaengedtük a kommunistákat a hatalomba. Hogy hiába volt a sok emberáldozat, a demokrácia leple alatt átmentették a befolyásukat, a kapcsolati tőkéjüket, az emberáldozatukat – pedig ha valakik, akkor mi, romániaiak, tudtuk, hogy mire képesek. Nem beszélve arról, hogy ezáltal elvesztegettünk két évtizedet. Gondoljunk csak bele: milyen előre lehetnénk már, ha nem lett volna ez a posztkommunista át-

menet? A másik nagy hiba, hogy a regionalizálással és a decentralizálással legalább tizenöt évet késtünk – a túlközpontosított nemzetállam ugyanis egészen egyszerűen drága, nem hatékony és nem versenyképes Európában. A harmadik nagy hiba az, hogy az oktatást hagyjuk „ebek harmincadjára” jutni. Minden tanügyminiszter – és ezek jó sokan voltak – új és új „reformmal” kezdte a tevékenységét, ezek után aztán nem csoda, hogy – egy tavalyi felmérés szerint – a romániaiak negyven százaléka azt hiszi, hogy a Nap kering a Föld körül. Hát ebből a kilátás nélküli helyzetből kellene valahogy kijöjünk. Azzal, hogy televíziós talk show egymás mellett elbeszélve növeljük a „csatornazajt”, semmit sem oldunk meg. Nem csupán az erdélyi magyarok, hanem a románok, egész Románia jövője múlik azon, hogy higgadt párbeszédet folytatva és céltudatos munkával közös erővel „megépítsük a régi romokat” – amint Ésaías próféta mondja. (És. 58,12)

SAJTÓKÖZLEMÉNY

Június elsején nyílik meg Brüsszelben Székelyföld képviselőinek irodája, amelyet közösen hozott létre Hargita, Kovászna és Maros megye önkormányzata. Ezzel Székelyföld csatlakozik azon európai tartományok, régiók, megyék, és városok hosszú sorához, amelyek saját érdekképviseleti irodával vannak jelen Európa fővárosában. Korábban többek között a Romániai Megyei Tanácsok Országos Tanácsa, Kolozs és Temes megye is nyitottak irodát Brüsszelben.

Mi, erdélyi magyar európai parlamenti képviselők, üdvözöljük, hogy Hargita, Kovászna és Maros megye önkormányzati vezetői - legitim módon - közös európai képviselő mellett döntöttek, mert ezáltal egységes arculattal, egységes stratégiával tudják bemutatni a székelyföldi régiót. A közös iroda létrehozása kifejezi a három megye lakosságának összetartozását, lehetőséget teremt a közös gazdaságfejlesztési és egyéb irányú projektek összehangolására az idegenforgalom, a kulturális cserék, a vállalkozások, valamint a társadalmi élet számos területén.

Az iroda munkatársai segíteni tudnak abban is, hogy a megyék önkormányzataival, vállalkozásaival pályázati lehetőségeket ismertessenek, támogatást nyújtsanak a pénzalapok lehívásában. Ez rendkívül fontos tevékenység, hiszen az elmúlt évtizedben az EU-hoz csatlakozott 12 új tagállam közül Románia a maga hét százalékos felhasználási arányával, továbbra is sereghajtó a pénzalapok lehívásában. A gyenge

eredmény azt is mutatja, hogy országunk jelenlegi régiós felosztása strukturálisan és intézményileg sem alkalmas a magasabb abszorpcióra. Ezért sürgető a régiók átrendezése a történelmi hagyományokat és a belső kohéziós erőt figyelembe véve, mert ezekre alapozva prosperáló régiók kialakítására mutatkozik esély – ez olyan cél, amelyet mind a Romániai Magyar Demokrata Szövetség (RMDSZ), mind az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) támogat. Mindezt az önkormányzati vezetők és a politikusok is tudják, de a törvényhozás egyelőre képtelen túllépni az európai szempontból túlhaladottnak számító szűklátókörűségen. Meggyőződésünk, hogy a három megyének egy régióba kell tartoznia, hiszen közös múlt, művelődés és nyelv köti össze őket; jövőjüket, terveiket is közösen kívánják tehát tervezni és alakítani.

Határozottan visszautasítunk minden olyan kísérletet, amely belpolitikai haszonszerzésre kívánja felhasználni a Székelyföldi brüsszeli képviselői iroda megnyitását. Aggasztónak tartjuk, hogy egy régió-promóvási iroda létrehozása, amelynek közintézmények képviselőiként nincsenek és nem is lehetnek politikai célkitűzései, szélsőséges-nacionalista indulatokat gerjeszt. Egy európai régió brüsszeli jelenléte a normalitás és a mindennapok része.

Brüsszel, 2011. május 27.

Tőkés László, az Európai Parlament alelnöke, **Sógor Csaba**, RMDSZ-es EP-képviselő és **Winkler Gyula** RMDSZ-es EP-képviselő

Románia területi-adminisztratív átszervezéséről

A Székelyföld **brüsszeli képviseleti irodájának** megnyitása ellen irányzott vehemens román ellenzéki politikai hisztériakampány rendjén egyre világosabbá vált, hogy a többségi nacionalisták, posztkommunisták és álliberálisok tulajdonképpen az ellenséges propaganda általi **mesterséges „zajkeltés”**, másfelől a **„magyar kártya”** újbóli kijátszása által kívánták idő előtt beindítani a jövő évre tekintő választási (elő)kampányt, továbbá ezáltal kísérelték meg elvonni a hazai és a nemzetközi közvélemény figyelmét olyan érdemi kérdésekről, mint amilyenek a **kisebbségi közösségi jogok**, illetve az erdélyi magyarságot sújtó **etnikai diszkrimináció**. Konkrétan szólva, a Ceausescu-korszak és a marosvásárhelyi „Fekete Március” rossz emlékét idéző magyarelleses támadások **Székelyföld autonómiájának** jogos követeléséről, a hat éve elszabotált romániai **kisebbségi törvénytervezetről**, valamint Románia antidemokratikus és diszkriminatív **regionális újraszervezésének tervéről** voltak hivatottak elterelni a figyelmet.

Mindezek összefüggésében, az Európai Parlament tegnapi brüsszeli „miniplenárisán” **Tőkés László** alelnök Románia területi-adminisztratív átrendezése kérdésében tartott napirend előtti felszólalást, ebben a sokat vitatott ügyben igyekezvén „tisztá vizet önteni a pohárba”.

Semmi kétség nem fér ahhoz, hogy az új fejlesztési térségek, nevezetesen a nyolc (8) romániai megarégió többségi erőfölénnyel való létrehozása kibékíthetetlen ellentétben áll valamennyi mértékadó európai előírással, és valójában a **központosított államhatalmi rendszer átmentését**, kisebbségi viszonylatban pedig **Székelyföld és Partium** vidéke számbeli többségben élő magyarságának az abszolút kisebbségbe való taszítását célozza.

A Helyi Önkormányzatok Európai Chártája kimondja, hogy: „megfelelő időben és formában, minden olyan ügyben ki kell kérni a helyi önkormányzatok véleményét, amely őket közvetlenül érinti” (4. cikk). Továbbá: „Nem lehet megváltoztatni a helyi önkormányzatok határait az érintett közösségekkel való előzetes konzultáció, vagy ahol ezt a törvény lehetővé teszi, esetleges helyi népszavazás nélkül” (5. cikk).

A Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Chártája a „Célok és elvek” között írja elő: „minden egyes regionális vagy kisebbségi nyelv földrajzi körzetének tiszteletben tartása annak érdekében, hogy a fennálló vagy később létesítendő közigazgatási felosztás ne képezze e regionális vagy kisebbségi nyelv támogatásának akadályát” (II. rész, 7. cikk).

A Nemzeti Kisebbségek Védelméről Szóló Keretegyezmény – egyebek mellett – meghagyja, hogy: „A Felek tartózkodnak olyan intézkedések meghozatalától, amelyek a nemzeti kisebbségekhez tartozó személyek által lakott területeken az arányokat megváltoztatják” (II. cím, 16. cikk).

A sort folytathatnánk... A Románia Parlamentje által törvénybe iktatott és Alkotmánya szerint elsőbbséget élvező nemzetközi normák magukért beszélnek...

Csak remélni lehet, hogy az **Európai Néppárt** nagy családjába tartozó romániai kormánypártok – a Demokrata-Liberális Párt és az RMDSZ – érvényt akarnak és tudnak szerezni az idézett európai követelményeknek, és a posztkommunista román politikum nem siklik **szlovák** típusú, a **Kisantant** visszahúzó hagyományait folytató kényszerpályára...

Brüsszel, 2011. június 23.

FELSZÓLALÁS

Románia területi-adminisztratív átrendezése ügyében

Az elmúlt hetekben a román politikum részéről durva támadás-sorozat és ellenséges hisztériakampány zúdult az erdélyi Székelyföld **brüsszeli képviseleti irodájának** létrehozóira, és általában a romániai magyar közösségre.

Ezenközben Romániában az ország **területi-adminisztratív átrendezésének** egy olyan tervét kívánja áterősíteni a hatalom, mely nyolc (8) többségi megarégió létrehozása által **Székelyföld és Partium** vidékének számbeli többségben élő magyarságát abszolút kisebbségbe taszítaná.

Románia erdélyi magyar képviselői a Helyi Önkormányzatok Európai Chártájának, valamint a Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Chártájának explicit előírásai értelmében határozottan visszautasítják országuk regionális újrendezésének ezt a **demokrácia-ellenes** és **diszkriminatív** módját.

Románia és Magyarország néppárti kormánypártjainak demokratikus értékközösségére appellálva, hathatós segítségüket, valamint az **Európai Parlament** cselekvő támogatását kérjük erdélyi magyar közösségünk védelmében.

Brüsszel, 2011. június 22.

Tőkés László
EP-alelnök

A vallásszabadság megcsorbítása ellen szólalt fel Tőkés László

Tőkés László a tényleges egyházi szabadságot szorgalmazza

Tényleges egyházi szabadságot, hitbeli és erkölcsi megújulást sürgett Kelet- és Közép-Európa számára **Tőkés László** európai parlamenti alelnök egy gödöllői nemzetközi konferencián.

Semjén Zsolt magyar miniszterelnök-helyettes és **Szászfalvi László** vallásügyi államtitkár mellett Tőkés László, az Európai Parlament erdélyi alelnöke is köszöntötte 2011. június 2-án a magyar EU-elnökség keretében szervezett Keresztény–zsidó–iszlám párbeszéd című nemzetközi konferencia résztvevőit, számos ma-

gas rangú egyházi vezetőt Gödöllőn.

Az EP alelnöke felvázolta, milyen szerepet játszottak az egyházak a kelet-európai kommunista diktatúrák megdöntésében. „Kivívtuk a szabadságot, a vallásszabadságot, tagjai lettünk az Európai Uniónak. De a posztkommunista társadalmakban még igen sok a feladatunk. A vallásszabadságot alattomos módon csorbítják a volt kommunista országokban” – kifogásolta Tőkés László, majd példaként Romániát említette, ahol az állam még mindig nem adta vissza a kommunizmus idején el-

kobzott egyházi javak mintegy hatvan százalékát.

Az EP alelnöke ezért úgy vélte, „igazság- és jóvátételre van szükség Kelet- és Közép-Európában”. Mint fogalmazott, „vallásszabadságra, tényleges egyházi szabadságra, hitbeli, erkölcsi megújulásra van szükségünk, de a szekularizálódott Nyugat is példát vehet hithű ortodox vagy hithű muzulmán testvéreink hitbuzgalma tekintetében”.

Tőkés László kitért arra is, hogy a XX. század globális pusztításai nyomán a szeretet kultúrájára van szüksége Európának és a világnak. „A tolerancia túlságosan kevés, az csak a minimum-szintet jelenti. Több kell: a szeretet. A Szén és Acélközösség nyomában, amelyből az EU kialakult, egy spirituális Európára van szükség. A szeretetben mi, különböző vallásúak valamennyien megtalálhatjuk egymással a közös nevezőt. Isten gyermekeiként, egymás emberi méltóságát tisztelve találhatunk egymásra” – zárta gondolatait az erdélyi politikus.

A konferenciát **Eleni Tsakopoulos Kounalakis** budapesti amerikai és **Aliza Bin-Noun** izraeli nagykövet is megtisztelte jelenlétével.

Budapest, 2011. június 2.

Ünnepélyes eskütétel Hódmezővásárhelyen

A nemzeti összetartozás napján, a trianoni békediktátum 91. évfordulóján hetvenöt visszahonosított magyar – köztük **Tőkés László** püspök, EP-alelnök három gyermeke – tett állampolgársági esküt a Csongrád megyei Hódmezővásárhelyen. Az ünnepségen jelen lévő Tőkés László európai parlamenti alelnök beszédében kifejtette, hogy a nemzetegyesítés útján még sok csata áll előttünk. „Vállalni kell a csatákat és állni kell a sarat, mert döntő ütközetek nélkül háborúkat sem lehet megnyerni” – hangsúlyozta.

Hódmezővásárhely városházának dísztermében hetvenöt határon túli magyar tehetette le állampolgársági esküjét a trianoni békeszerződés aláírásának évfordulóján, a nemzeti összetartozás napján. Az esemény a

Himnusz közös eléneklésével, illetve szavalattal kezdődött. A Nagyváradról, Marosvásárhelyről, Nagybecskerekéről, Szabadkáról, Horgosról, Péterrévéről, Zentáról, Adárról, Óbecséről, és Magyarokizsárról érkezett vendégeket **Lázár János** polgármester, a FIDESZ országgyűlési frakciójának vezetője köszöntötte.

A városi előljáró köszöntőjében kifejtette, hogy régóta várt választóvonal a mostani eskütétel nem csak a fogadalmat tevőknek, hanem az egész magyarságnak. A honosítás lezárja a „jelzős szerkezetes magyarság” korszakát, mondta, majd hozzátette: „ez az utolsó alkalom, amikor a ma esküt tevőket bárki megkülönböztetheti nemzetársaitól”. Brüsszelben és Budapesten egyaránt az a parlamenti képviselők célja, hogy

igazságot szolgáltatassanak azoknak, akik az elmúlt évtizedekben kisebbségbe szorultak. A nemzeti összetartozás napja nem Trianon lezárását jelenti, hanem a 2004. decemberi népszavazás igazságtalanságának kiküszöbölését – jelentette ki a polgármester. A szétszakított magyarság sebeire a gyógyírt a schengeni övezethez való csatlakozás hozhatja el. Lázár János hangsúlyozta, hogy az egyszerűsített honosítási eljárás még csak az első lépés abból, ami az Országgyűlés előtt áll. „A 21. századi magyarság előtt, itt a Kárpát-medencében, különösképpen a határon túli politikai és gazdasági elit számára is nagyon fontos kihívás, hogy milyen irányba haladunk, mi az összenemzeti felelősség, hogy vajon képesek leszünk megtartani

▶ a határon túli magyarságot, vagy magyarok százezreit veszítjük el az asszimiláció vagy az elvándorlás tengerében. (...) Nemcsak optimizmusra, hanem félelemre, aggodásra és a nehéz időkre való felelősségre is bőségesen van okunk” – zárta beszédét Lázár.

A polgármester köszöntője után Tőkés László EP-alelnök mondott beszédet. Az erdélyi képviselő megemlékezett a napokban elhunyt **Mádl Ferenc** volt államfőről, akinek Trianon gyógyítását hirdető munkásságára kegyelettel és Isten iránti hálával kell gondolnunk. „A korpusz tagjai a végek, az elszakított nemzetrészek is. Krisztus teste megtöretett, leszaggatták tagjait, de most eljött az ideje a húsvéti alkotmány szellemében a feltámadásnak, az egyesülésnek” – fogalmazott a püspök, majd idézte **Szabó Dezső** ma is aktuális gondolatát, miszerint minden magyar felelős minden magyarért. Tőkés László felhívta a figyelmet arra, hogy mindenki egyéni felelősségvállalása szükséges ahhoz, hogy álmaink, terveink, reményeink valóra váljanak. Az újbóli nemzetegyesítés ideje érkezett el 1989-ben, mely nem csak ideológiai, hanem nemzetpolitikai szempontból is forradalmi esemény volt a számunkra. Nagy utat tettünk meg az óta, de még sok csata áll előttünk, hívta fel a figyelmet az erdélyi képviselő, majd példaként megemlítette Székelyföld brüsszeli képviselői irodájának megnyitása miatt vívott „csatát”. „Vállalni kell a csatákat és állni kell a sarat, mert döntő ütközetek nélkül

háborúkat sem lehet megnyerni” – tette hozzá Tőkés László.

Hódmezővásárhely mindig is élen járt ennek az ügynek a képviselőletében. Ennek igazolására az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) elnöke felelevenítette a helyi önkormányzat 2004. december 5-e utáni gesztusát, mellyel – megelőlegezve a határon túliak teljes magyar állampolgárságát – tiszteletbeli polgári címet adományozott az anyaországtól elszakított területen élő nemzetársaknak. A nemzeti összetartozás napján, kilencven évvel Trianon után nem a sebek feltépése, hanem azok gyógyítása a cél – fogalmazott a püspök. Ennek szellemében hirdették meg az európai parlamenti választások idején 1848 egyik pontjának jelszava alatt az „Unió Erdélylyel!”-programot, majd pedig az EMNT országos küldöttgyűlésén elfogadott „Magyarnak lenni jó!” kárpát-medencei mozgalmat a magyarság számbavételének célkitűzésével. „A lélek fegyvereivel folytatni kell és folytatni fogjuk ezt a nemes harcot” – zárta beszédét Tőkés László.

A beszédek után sor kerülhetett az ünnepélyes eskütételre, melynek szövegét közösen és fennhangon mondták el a résztvevők. Az új magyar polgárok Lázár János polgármestertől és a két hódmezővásárhelyi alpolgármestertől. **Dr. Kószó Pétertől** és **Almási Istvántól** vehették át az állampolgársági okiratot, majd állófogadás zárta az eseményt.

Hódmezővásárhely, 2011. június 4.

Németh Gézára emlékeztek

A Kárpát-medencei magyarság, a magyar reformátusok, illetve a magyar egyházak múltjáról, nemzetépítő szerepéről és az ökuménia helyzetéről érkezett 2011. június 5-én Budapesten, a Németh Géza Emlékkonferencián **Tőkés László**. Az Európai Parlament alelnöke, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület volt püspöke egyebek mellett bírálta a Magyar Református Világszövetség és az Egyetemes Zsinat megszüntetését.

Idén is megrendezték Budapesten a budapesti Erdélyi Gyülekezetnek otthont adó Reménység Szigetén a Németh Géza Emlékkonferenciát, amelynek témája a **keresztény és nemzeti összetartozás** volt, s amelyen előadást tartott **Steinbach József**, a Dunántúli Református Egyházkerület püspöke, **György István** főpolgármester-helyettes, **Németh Zsolt** külügyi államtitkár, az erdélyi magyar politikai menekültek felkarolásáról nevezetessé vált és 1995-ben elhunyt **Németh Géza** református lelkész fia, valamint Tőkés László.

Előadásának elején az EP alelnöke megemlékezett a május 29-én váratlanul elhunyt **Mádl Ferenc** volt államelnökről, akinek a határon túliak iránti elkötelezettségét méltán emlegethetjük egy napon néhai Németh Géza határon túli missziójával.

Tőkés László az európai egyházaknak a kommunizmus lebontásában vállalt szerepéről is szólt. Mint mondotta, Erdélyben az ellen a kommunizmus ellen kellett felvenni a küzdelmet, amely „közösségeink, a nemzet, a települések szétrombolására szövetkezett”, a társadalom „rekrutációs bázisának” megsemmisítésére törekedve ezáltal mind Erdélyben, mind Magyarországon. „Ennek a következményeit nyöggük mind a mai napig, és ebből a romos helyzetből kell az új nemzeti kormányoknak a magyarságot felemelnie” – hangoztatta.

Tőkés László az 1989 utáni esztendőkre is emlékeztette hallgatóságát. Mint fogalmazott, a Kárpát-medencei ökumenikus lelkesedés elég hamar lelohadt. „Ma már csak mutatóban, néha illemből találkoznak erdélyi egyházi vezetőink, míg korábban ▶

Tőkés László három gyermeke Hódmezővásárhelyen tette le az állampolgársági esküt

évente négyszer, ötször is megtették ezt, ha kellett. Annak idején mi kemény küzdelmet folytattunk egyházi ingatlanainkért, iskoláinkért, utóbb viszont az RMDSZ kisajátította magának ezeket az ügyeket, és az a szellem uralkodott el Erdélyben, hogy „pártunknak és kormányunknak” köszönhető minden.

A volt püspök arról is szólt, hogy Erdélyben nagymértékben visszaesett egyházaink tevékenysége a nemzetszolgálat terén, majd kitért a Magyar Református Világszövetség 1991-ben történt megszervezésére, és arra, hogy ő maga is egyik kezdeményezője volt a Magyar Református Egyházak Egyetemes Zsinatának.

„Most viszont azok, akik a Generális Konvent és az egyesült református egyház mundérjában feszítenek, azok ellopták ezt a múltat, erről hallgatnak. Ma már olyan újfajta egyházat hoztak létre, amely van is meg nincs is, nemzetközi jogi szempontból ugyanis nem létezik a Magyar Református Egyház. Szép dolog, ha kinevezünk valamit Magyar Református Egyháznak, de közben a hivatalos magyarországi egyház megszüntette a Magyar Református Világszövetséget és az Egyetemes Zsinatot, és most egy vezetőség nélküli, a kollektív vezetés megfoghatatlanságában rejtőző irányítás van” – kifogásolta a volt püspök.

Mint mondta, ez az egyházpolitikai kitérő szükséges volt annak látatásához, hogy egyházaink miként veszik ki részüket a Nemzeti Együttműködés Rendszeréből, illetve a nemzetegyesítés korszakos munkájából. Ugyanakkor Tőkés László szerint itt az ideje annak, hogy a magyarság fokozott mértékben Európa „lelki dimenziójának” a kialakításán fáradozzon, azokkal az utóbb csatlakozott kelet- és közép-európai országokkal egyetemben, melyek hitük és kereszténységük „hozzáadott értékéből” járulhatnak hozzá az Unió gazdagításához.

Budapest, 2011. június 5.

Ökumenikus hálaadó istentisztelet zárta a magyar EU-elnökséget

2010 második félévében **Belgium** töltötte be az Európai Unió soros elnökségének tisztségét. Ennek alkalmából rendhagyó módon, a Belgyumi Római Katolikus Egyház ünnepi szentmisét tartott a brüsszeli **Notre Dame du Sablon** templomban, a belga királyi család jeles képviselőinek, valamint a kormány tagjainak részvételével.

A példamutató esemény alapján született az a kezdeményezés, hogy a soron következő **magyar**, majd a **lengyel** elnökségek – a valamikori „keresztény Európa” szellemében – tegyék hagyománnyá az EU-elnökség illetően megszentelését. **Tőkés László** püspök, az Európai Parlament vallási ügyekben illetékes alelnöke azt indítványozta, hogy **2011** januárjában **ökumenikus hálaadó nyitóistentisztelettel** vegye kezdetét a magyar félév.

Minekutána az eredeti elképzelés végül is nem valósult meg, a belgyumi katolikus egyház odaadott szerepvállalásának, valamint az Európai Közösség Püspöki Konferenciái Bizottságának (COMECE), nevezetesen pedig **André-Joseph Leonard** belga bíboros-primás és **Piotr Mazurkiewicz** COMECE-főtákar hathatós támogatásának köszönhetően, 2011. június 14-én délután, a brüsszeli **Saint Michael** és **Saint Gudula** katedrálisban került sor arra, a „Mise Európáért” elnevezésű templomi ünnepélyre, mely a soros magyar EU-elnökség áldásaiért és eredményeiért volt hivatott Istennek hálát adni.

A szentmisét megelőzően **Virágh András** jeles magyarországi orgonaművész adott ünnepi hangversenyt **Liszt Ferenc** műveiből, a zseniális magyar zeneszerző születésének 200. évfordulója alkalmából.

A rendkívüli zenei műsort követően Tőkés László európai alelnök mondott megnyitó beszédet, hangsúlyosan kitérve az egyesült Európa **keresztény gyökereire, Pünkösöd**

szent ünnepe kapcsán pedig az Unióban meghonosuló nemzeti, nyelvi, kulturális és vallási sokszínűség hagyományának **közös értékére**. **Schmitt Pál** magyar államfő sokatmondó jelenlétének összefüggésében erdélyi képviselőnk Magyarország húsvétkor elfogadott **új Alkotmányát** méltatta, és az Unióban érvényesülő szekularizmus ellenében **Péter** apostol tanítását idézte, mely szerint – a világ dolgaiban is – „Istennek kell inkább engedni, hogy nem az embereknek” (Csel. 5,29).

Amint a közismert, a nemrégien boldoggá avatott **II. János Pál** pápa annak idején következetesen szorgalmazta keresztény értékeinknek az Európai Alkotmányban való megjelenítését. Ezzel szemben viszont sokakat mélységesen megdöbbentett az a nemtelen támadás, melyet a francia nyelvű **Le Soir** című belgyumi hetilap néhány nappal ezelőtt nem csupán a brüsszeli szentmise, hanem egészében véve Magyarország, a magyar EU-elnökség, az új magyar alaptörvény, személy szerint pedig **Orbán Viktor** miniszterelnök ellen intézett. A liberális folyóirat a magyar alkotmányban különösképpen azon megfogalmazásokat kifogásolta, melyek miatt „betiltaná az abortuszt, diszkriminálna a szexuális orientáció alapján, és gyengítené a bíróságok függetlenségét”.

Az ünnepi szentmisét **Erdő Péter**, Magyarország

Ökumenikus hálaadó istentiszteletet tartottak

► bíboros-hercegprímása celebrálta André-Joseph Leonard belga bíboros-prímás, **André Dupuy** apostoli nuncius és **Jean Kockerols**, a COMECE püspök-elnöke közreműködésével.

Szentbeszédében Erdő Péter „Magyarország és Lengyelország népének üzenetét” tolmácsolta Európa többi nemzete felé, az isteni igazságosságban, szeretetben és kegyelemben jelölve meg az euró-

pai kiengesztelődés feltételeit és lehetőségét.

A szervezőmunka és az ünnepség levezetése terén **Havas István** brüsszeli magyar plébános szolgálta érdemel említést.

Az istentisztelet alkalmával begyűlt adományokat a szervezők – az Önkéntesség Európai Esztendejét (2011) figyelembe véve – a **Nativitas** belgiumi jótékonyági egyesület, valamint a **Kárpátaljai Ferences**

Misszió javára ajánlották meg.

A latinul, franciául, magyarul, flamandul, angolul, németül, lengyelül és olaszul elhangzó beszédek, imádságok és liturgikus szövegek a pünkösdi soknyelvűség csodájának erejével hirdették a népek közötti megértés és megbékélés Lélek szerinti evangéliumát, és példás formában előlegezték meg az európai elnökség **Lengyelország** általi átvételét, ez esztendő második felében.

Hálaadás a magyar EU-elnökség záróünnepélyén

Tavaly szeptemberben a **Notre Dame du Sablon** templomban volt alkalmunk a maihoz hasonló egyházi ünnepélyen részt venni, melyre – rendhagyó módon – az Európai Unió belga Elnöksége kapcsán került sor.

A jelek szerint a jeles esemény nyomán hagyomány teremődik, amikor is most, a magyar EU-elnökség közeli lezárásaképpen, **André-Joseph Leonard** érsek úr, Belgium prímása, illetve a Belgiumi Római Katolikus Egyház jóvoltából, valamint a Magyarországi Római Katolikus Egyház fejének, **Erdő Péter** esztergomi-budapesti bíboros-prímás úrnak a támogatásával és részvételével az elmúlt fél év áldásaiért és eredményeiért adunk hálát Istennek, itt, a **Saint Michael** és **Saint Gudule** nevet viselő katedrálisban, az Unió tagországainak és nemzeti egyházainak közösségében.

Pünkösöd után vagyunk. Méltó, hogy Krisztus Urunk egyetemes Egyházának születésnapján a Szentlélek kitöltetésének azt a páratlan kíséreltségét idézzük fel, melynek rendjén – a bábéli nyelvzavarral ellentétben – a különböző nyelveken beszélő emberek valamennyien a saját nyelvükön hallották és értették hangzani az apostolok szavát.

Az Unióban meghonosodott **soknyelvűség**: főbenjáró európai – és egyetemes – érték. De a soknyelvűség kulturális és kommunikációs vonatkozásain túlmenően, Pünkösöd csodája messze többet jelent ennél.

Nemrégén – május 9-én –, **Robert Schuman** alapító nyilatkozatának évfordulóján ünnepeltük **Európa Napját**. A kiemelkedő európai „alapító atya” eredeti elképzelése szerint az Unió felépítésének terve a szó keresztény értelmében vett demokratikus elveken alapult. Az Unió egy évtizede

– vagyis 2001-ben – elfogadott szimbolikus mottója ugyanezt az eszmét hirdeti: „**In varietate concordia**” / „Unity in diversity”.

II. János Pál pápa május 1-én, Rómában történt boldoggá avatása ugyancsak a népek, nemzetek, nyelvek és vallások sokféleségében érvényesülő közeledés és megértés, a köztük való megbékélés, szélesebb értelemben pedig a **világbéke** egyetemes eszméjét hirdeti – az Európai Közösség és keresztény egyházaink azon közös törekvését, hogy együtt szolgálják kontinensünk és az egész földkerekség javát és épülését. **Karol Woytila**, a „lengyel pápa” egész munkássága és egyházpolitikája ebben a szellemben szolgálta a Keletet és Nyugatot egymástól elválasztó „vasfüggöny” lebontását, az istentelen totalitárius rendszerek visszahúzó örökségének felszámolását, a világ összes népeinek és vallásainak közeledését és megbékélését.

Éppen egy negyed százada annak, hogy boldog János Pál első ízben hívta össze a világvallások vezetőinek első találkozáját. Ugyanilyen szellemben honosította meg az Unió az **Európai Vallási Vezetők Találkozáját**, melyre legutóbb **José Manuel Barroso**, **Jerzy Buzek** és **Herman Van Rompuy** elnökök vezetésével május 30-án, Brüsszelben került sor. És ugyanennek a szellemi-lelki értékrendnek a vállalása és érvényesítése jellemzi a magyar EU-elnökséget, mely a kulturális, nyelvi és vallási sokszínűséget szintén a **legfőbb prioritásai** közé sorolta.

Apropó: magyar Elnökség. A Magyar Országgyűlés éppen idén húsvétkor fogadta el Magyarország új Alaptörvényét, mely az ateista kommunizmus alkotmányának hagyományával gyökeresen szakítva, a több mint ezer

éves magyar kereszténység értékrendjét „Hitvallásnak” nevezett preambulumába foglalta. Íme, ami nem sikerülhetett az Európai Alkotmány esetében, **Orbán Viktor** és **Schmitt Pál** országában valósággá vált, történelem- és valóságúen utalva vissza Európa tagországainak és nemzetek **keresztény gyökereire**.

A **Lisszaboni Szerződés**, valamint az **Európai Alapjogi Charta** előírásainak megfelelően az Unió legfontosabb szövetségeiként tartja számon az Európa „spirituális dimenzióját” hordozó keresztény egyházakat. A **Charta Oecumenica** iránymutatásának szellemében a protestáns, az ortodox és az anglikán egyházak a római katolikus egyházzal egyetemben Európa **lelki egységesülésén**, a **közös érdekek** mellett a **közös értékek** érvényre juttatásán, valamint az egységesülő Európa **erkölcsi megújulásán** fáradoznak.

Ebben a törekvésünkben **Péter** apostollal együtt valljuk, hogy: „Istennek kell inkább engedni, hogy nem az embereknek” (Csel. 5,29). Továbbá az is szent meggyőződésünk, hogy az **emberi méltóság** alapjoga mellett a sokat emlegetett **tolerancia** csupán erkölcsi minimumnak számít. Európában több kell ennél – és ez a többlet: maga a **szeretet**. „Az Isten szeretet – mondja **János** apostol –; és aki szeretetben marad, az Istenben marad, és az Isten is ő benne” (1 Jn. 4,16).

Európa mai ünnepi istentiszteletén ezzel a határtalan szeretettel köszöntöm az egybegyűlteket, Krisztusban szeretett Testvéreimet. **Viszontlátásra** hitünk soron következő nagy találkozásán: a lengyel európai Elnökség nyitányán!

Brüsszel, 2011. június 14.

Dióhéjban a júniusi strasbourgi plenáris eseményeiről

2011. június 6–9., Strasbourg

Bár a Parlament szerint Bulgária és Románia készen áll a schengeni övezethez való csatlakozásra, a tagállamok belügyminiszterei csütörtökön úgy döntöttek, hogy egyelőre még várni kell a csatlakozással. A plenáris ülésen heves vita bontakozott ki a németországi E.coli járványról és a magyar alkotmányról is. Szó volt az uniós következő hétéves költségvetéséről is: a Parlament a 2014-től kezdődő hétéves időszakra az uniós költség 5%-kal való bővítését javasolja a 2013-as tervekhez képest.

Hétfőn Tádzsikisztán elnöke, Emomalii Rahmon látogatott az Európai Parlamentbe, ahol Jerzy Buzekkel, illetve a külügyi és az emberi jogi szakbizottság tagjaival is tárgyalt.

Kedden délelőtt a képviselők a főleg Németországot érintő **E.coli járványra** adott reakcióikról vitáztak. A képviselők szerint a jövőben összehangoltabban kell fellépni az ilyen esetekben, és a fogyasztók számára egyértelműnek kell lennie annak is, hogy melyik élelmiszer honnan származik. Szóba került az is, hogy kártalanítsák azokat a zöldség- és gyümölcsstermelőket, akik azért nem tudják értékesíteni termékeiket, mert kezdetben a spanyol uborkának majd a babcsírának tulajdonították a járvány kitörését. Később mindkét feltételezés megdőlt.

A **szennyező fizet** elve érvényesülhet a közúti szállítás esetén is. A tagállamok, ha úgy döntenek, az úthasználati díj mellett ezután a 3,5 tonnánál nehezebb tehergépjárművektől a lég- és zajszennyezés költségeinek fedezésére is díjat szedhetnek. Az így befolyt pénzek egy részét az európai közlekedési rendszer fejlesztésére kell fordítani.

A plenáris ülésen szó volt az **uniós szociálpolitika** külpolitikai vonatkozásáról is. Amennyiben az EU kereskedelmi partnerei nem tartják be az alapvető nemzetközi szociális normákat, az szociális és környezeti dömpingnek tekinthető, amely hátrányos az európai vállalkozások és

munkavállalók számára - fogalmaztak a képviselők az erről szóló állásfoglalásban. A Parlament szerint az EU-nak tartózkodnia kell a kereskedelmi megállapodásoktól olyan országokkal, amelyek nem tisztelik az emberi jogokat és a munkavédelmi normákat.

Miközben a képviselők üdvözlik, hogy szorosabbak lettek a **gazdasági kapcsolatok az EU és Kanada között**, aggodalmukat fejezték ki amiatt, hogy Kanadában továbbra is bányásszak az azbesztet, aminek kedvezőtlen egészségügyi hatása van az ezzel foglalkozókra. A Parlament arra is felhívta a figyelmet, hogy az olajhomok szén-dioxid intenzív kitermelése veszélyt jelent a globális környezetre és a biodiverzításra.

A Parlament értékelte az **EU hetedik kutatási keretprogramjának** eddigi eredményeit. A képviselők elismerően szóltak a tavaly novemberi szakértői jelentések minőségéről, de kifogásolták, hogy az nem foglalkozott a tagállamok és az EU által tett lépések minden részletével.

Bár szerdán a képviselők nagy többsége úgy ítélte meg, hogy **Bulgária és Románia** készen áll a belső határok nélküli schengeni övezethez való csatlakozásra, a tagállamok belügyminiszterei csütörtökön úgy döntöttek, hogy a két ország egyelőre nem csatlakozhat a schengeni övezethez. A kérdésre legkésőbb még idén szeptemberben visszatérnek.

Az új **magyar alkotmányról** rendezett szerda délutáni vita éles ellentétet hozott felszínre a néppárt és a többi frakció között. Míg az előbbi azzal érvelt, hogy az alkotmányozás tagállami hatáskörbe tartozik, és hasonló szempontok szerint más európai országok alkotmányait is meg kellene vizsgálni, addig a többi frakció úgy vélte, hogy uniós alapjogok és alapértékek forognak kockán, és emiatt

a Parlament jogosult az új alkotmányról vitát tartani.

Az EU-ban található **atomerőművek közelgő biztonsági vizsgálatával** kapcsolatban sincs egyetértés a képviselők között. Néppárti képviselők szerint a stressztesztek biztonságosabbá tehetik az erőműveket, a zöldpártiak szerint viszont kétséges, hogy azoknak bármilyen hatása is lenne. A frakciók többsége kifogásolta, hogy a teszteken való részvétel csak önkéntes lesz. Több képviselő arra volt kíváncsi, hogy bezárják-e majd azokat az erőműveket, amelyek megbuknak a vizsgán.

A Parlament egyértelmű felhívást intézett azokhoz a tagállamokhoz, akik a következő, **2014–2020-as uniós költségvetési** szintet a 2013-as szinten akarják befagyasztani: azt kéri, hogy ezek a tagállamok egyértelműen nyilatkozzanak, mely uniós programokat vagy projekteket vetnék el. „Véget kell vetnünk annak a rossz szokásnak, hogy politikailag elkötelezzük magunkat, majd a szükséges forrásokat nem biztosítjuk. Az uniós költségvetés csökkentése nem egy járható út azok számára, akik egy versenyképes Európában hisznek”- mondta Salvador Garriga Polledo, spanyol, néppárti jelentéstevő a szavazás után.

Albán küldöttség az EP-ben

2011. június 14–15-én népes **albán parlamenti küldöttség** látogatott Brüsszelbe, az Európai Unió – Albánia Stabilitási és Társulási Parlamenti Bizottság 3. Találkozója alkalmából. A találkozó keretében **Stefan Füle** bővítési biztos értékelte Albániának az európai integráció terén mutatkozó helyzetét. Az albán delegációt **Fatos Beja**, az ország törvényhozásának elnöke vezette, aki **Eduard Kukan** EP-képviselővel együtt a közös parlamenti bizottság egyik társelnöke.

Június 15-én délben, **Jerzy Buzek** EP-elnök felkérésére **Tőkés László** alelnök közebéden látta vendégül a kormányzó Demokrata Párt, valamint az ellenzéki Szocialista Párt hat-hat képviselőjéből álló küldöttségét. Jelen voltak még **Majlinda Begu** albán integrációügyi miniszter és **Eduard Kukan**, az EP-delegáció elnöke.

Ünnepélyes pohárköszöntőjében **Tőkés László** bővítési ügyekben illetékes alelnöki minőségében diplomatikus formában méltatta a nyugat-balkáni országnak a csatlakozási folyamatban elért – szerény – eredményeit. A volt kommunista országok közös múltjára, valamint a rendszerváltozás folyamatának közös problémáira és kihívásaira utalva, személyes szolidaritásáról és támogatásáról biztosította a Ceausescu-rezsimhez hasonlítható kommunista diktatúrából szabadult albán népet. Az Európai Parlament álláspontját tolmácsolva, erdélyi képviselőnk a feszültségekkel teljes, válságos időket átélő Kormány és Ellenzék közötti konstruktív **párbeszédre** és politikai **kompromisszumra** tett felhívást. A röviddel előző Tiranába látogatott **Orbán Viktor** miniszterelnököt idézve, azon meggyőződés-

sének adott hangot, hogy „nemcsak Albániának van szüksége Európára, hanem ez az igény az Unió részéről is érvényes”.

Az albán küldöttség nevében **Fatos Beja** küldöttségvezető mondott beszédet, országa eltökélt szándékát fejezve ki az európai csatlakozás iránt, valamint köszönetét az EP ez irányú támogatásáért.

Tudnivaló, hogy a jelen helyzetben az Albánia integrációja útjában álló legfőbb akadályok belső természetűek – éspedig az albán kormányzati és ellenzéki pártok közötti, szinte kibékíthetetlen ellentétek, melyek miatt még egy közös állásfoglalás kibocsátására sem nyílt lehetőség.

Brüsszel, 2011. június 15.

A bővítési folyamat helyzetéről tárgyaltak

A bizottsági munkahét keretében 2011. június 16-án tartotta soros ülését az Európai Parlament **Külügyi Bizottsága** (AFET) Brüsszelben. Napirendjén szerepelt – egyebek mellett – a **Martonyi Jánossal**, Magyarország külügyminiszterével folytatott eszmecsere a bővítési folyamat legutóbbi fejleményeiről és a Nyugat-Balkán helyzetéről.

Beszámolójában **Martonyi külügyminiszter** elismerését fejezte ki a bővítés terén az európai intéz-

ményekkel, különösképpen az Európai Parlamenttel folytatott kiváló együttműködést illetően, véleménye szerint az utóbbi politikai támogatása meghatározó volt. A bővítés egy összetett és átfogó folyamat, de egyben egy stratégiai érték is, mely erősebbé teszi Európát – jelentette ki a magyar külügyminiszter. Hangsúlyozta, hogy a magyar elnökség „Erős Európa” mottója is ezt tükrözi: egy nyitott Unió erősebb, mint egy olyan, mely kapuit zárja a külvilág

előtt. A folyamatnak viszont hitelesnek és megbízhatónak kell lennie minden szempontból. Ez kell, hogy legyen az Unió közös érdeke – mondta a külügyminiszter.

Tájékoztatójában részletesen beszámolt az elnökség eddig elért megvalósításairól és a kihívásokról, amelyekkel szembesültek. A Nyugat-Balkán legtöbb országával való kapcsolatban előrelépés történt, de még számos feladat áll előttünk, mondotta. Kiemelte annak fontosságát, hogy a Nyugat-Balkán régióban a csatlakozás útján álló egyes országok esetleges sikerei pozitív kihatással vannak a szomszédos országokra. Ez tapasztalható Horvátország esetében is, ahol sikerült három fejezetet is – mezőgazdaság, halászat, regionális politika – lezárni, és még négy fejezet maradt nyitva. Remélhetőleg az elnökség hátralevő két hetében sikerül majd ezeket is lezárni. Mindez új energiával töltötte fel a régiót, emelte ki **Martonyi**. Ebben a pozitív Európa-barát hangulatban jelek szerint Szerbia is előre szeretne lépni. **Ratko Mladic** letartóztatása és hágai kiadatása előrelépés, viszont a reformok nem késhetnek. „Támogat-

Martonyi János, Magyarország külügyminisztere

► nunk kell Szerbiát az európai uniós tagsághoz vezető hosszú és nehéz úton. Fontos túllépnünk a bővítési fáradtságon, hinnünk kell a folyamatban” – jelentette ki a külügyminiszter. Hasonló, óvatos optimizmussal értékelte a szomszédos Macedóniát is, amely ország, mint ismeretes, hat éve tagjelölt, viszont a tárgyalásokat még mindig nem tudták elkezdni a Görögországgal folytatott névvita miatt. Jelentős előrelépés Izland esetében tapasztalható. Törökország esetében egyetlen fejezetet sem sikerült megnyitni az elnökség alatt, viszont az Uniónak stratégiai érdeke folytatni a tárgyalásokat.

A nagy érdeklődés övezte eszmecserén valamennyi EP-képviselő elismerésének adott hangot az elnökség eddig elért eredményeiért, valamint további támogatásukról biztosították a magyarokat.

Tőkés László EP-alelnök üdvözölte a magyar EU-elnökség képviseletében jelen lévő Martonyi Jánost, aki az erdélyi képviselőhöz hasonlóan Kolozsváron született. Ennek jelképes üzenete van román–magyar vonatkozásban, fejtette ki az EP-alelnök. Megköszönte a soros elnökség Románia schengeni csatlakozásában nyújtott támogatását, továbbá

gratulált a bővítési folyamat terén végzett eredményes munkájáért. Noha az Orbán-kormány az elmúlt időszakban támadások keresztjtüzében állt, munkájával rácafoltt arra a barátságtalan fogadtatásra, mely egyes politikai erők részéről érte. Elismerésre méltó, hogy Orbán Viktor nemrég látogatta meg Albániát, jelenleg pedig Bosznia-Hercegovinában van és tovább folytatja látogatásait a csatlakozás útján álló Nyugat-Balkán országokban.

Mint arról korábban beszámoltunk, tegnap, június 15-én Tőkés Lászlónak bővítésben illetékes alelnöki minőségében alkalma volt vendégül látni az albán parlament küldöttségét az Európai Parlamentben, **Eduard Kukan**, az Albániával, Bosznia-Hercegovinával, Szerbiával, Montenegróval és Koszovóval fenntartott kapcsolatokért felelős küldöttség elnökének jelenlétében. Tanulságképpen levonható volt, hogy esetükben az integrációs előrehaladás legfőbb akadálya belső természetű, a kormány és az ellenzék nem tud megegyezni még egy közös nyilatkozat kiadásának erejéig sem, mutatott rá Tőkés László. Más esetekben viszont az integráció akadályai külső természetűek, például

Macedónia esetében. Az Európai Parlament alelnöke arra hívta fel a figyelmet – és ebben, mint jelezte, a romániai képviselők többségével egy véleményen van –, hogy ezzel az országgal is haladéktalanul el kell kezdeni a tárgyalásokat.

Tőkés László végezetül ismételtén örömet fejezte ki, hogy a magyar uniós elnökség munkája pozitív hatással volt nem csupán a horvátországi és szerbiai csatlakozás folyamatára, de – tekintettel az ezen országokban élő, jelentős számú magyar lakosságra – a többség–kisebbség viszonyra is. Bár az illető közösségek helyzete távolról sem tekinthető megoldottnak, minden előrelépést a maga rendjén értékelni kell. Az etnikai ellentéteket a bővítési folyamat önmagától nem oldja meg, azok leküzdésén tovább kell dolgozni – jelentette ki az erdélyi EP-alelnök.

A magyar külügyminiszter megköszönte a bizottsági ülésen elhangzott elismerő szavakat és az Európai Parlament segítségét a magyar elnökség munkájához.

Brüsszel, 2011. június 16.

Egyházi vezetők Brüsszelben

Tőkés László vallási ügyekért is felelős EP-alelnök 2011. június 15-én Brüsszelben fogadta a magyarországi protestáns egyházi vezetők Brüsszelben tartózkodó küldöttségét. A delegáció az Európai Egyházak Konferenciája (**Conference of European Churches – CEC**) képviseleti irodájának a szervezésében látogatott az

európai fővárosba.

Köszöntő beszédében Tőkés László örömét fejezte ki a nyolc egyházi vezető – **dr. Huszár Pál**, a Magyarországi Református Egyház zsinati világi elnöke, **dr. Szebik Imre** püspök, a Magyarországi Ökumenikus Tanács elnöke, **Gáncs Péter**, a Magyarországi Lutheránus Egyház püspöke,

dr. Bóna Zoltán, a Magyarországi Ökumenikus Tanács főtákkára, **dr. Mészáros Kálmán**, a Magyarországi Baptista Egyház elnöke, **Csernák István**, a Magyarországi Metodista Egyház szuperintendense, **Kalota József**, a Konstantinápolyi Ökumenikus Patriárchátus magyarországi érseki helynöke – brüsszeli látogatását illetően, az egyházak és az európai intézmények közötti kapcsolattartás rendkívüli fontosságát. Az elmúlt időszakban több olyan rendezvényre is sor került, mely a Lisszaboni Szerződés 17. cikkelye alapján az EU intézményei és a különböző vallási közösségek közötti párbeszéd megvalósítását célozta. Példának okáért május 30-án az Európai Egyházi Vezetők Csúcstalálkozóját követően tartották **Jerzy Buzek** EP-alelnök és Tőkés László alelnök irányításával az Európa Parlament és az egyházi vezetők közös fórumát, Gödöllőn utóbb pedig, június 2-3-án a soros

► magyar EU-elnökség égisze alatt a **Keresztény-zsidó-izlám párbeszéd** című nemzetközi konferenciát rendezték meg. A magyar soros uniós elnökség hálaadó misével zárult június 14-én a brüsszeli Szent Mihály és Szent Gúdül katedrálisban.

Az ezeken a találkozókön többször is kifejezett közös akarat értelmében rengeteg feladat vár megoldásra, hangsúlyozta Tőkés László. Az Európai Unión belül is rendkívül nehézkes egy olyan, a párbeszédet és együttműködést biztosító rendszert létrehozni, amely lehetővé teszi egyrészt a vallásközi, másrészt a politikai és az egyházi vezetők közötti eszmecserét. Azt sem szabad elfelejteni, hogy mind a mai napig a világ különböző országaiban szinte mindennaposak a vallási okokból elkövetett atrocitások, és ezen belül ijesztően magas – mintegy 75%-ot tesz ki – a keresztények ellen irányuló erőszakos cselekmények száma.

Ilyen szempontból a **vallási** és a

nemzeti kisebbségek sorsa igen hasonló. Erre szolgáltatnak számos példát a Magyarországgal szomszédos országokban élő magyarok ellen irányuló ellenséges megnyilvánulások. Az Európai Uniónak tehát mind bel-, mind pedig külpolitikai szempontból intenzívebben kellene a nemzeti és a vallási identitás szabad vállalásának biztosításáért és a kultúrák és vallások közötti békés együttélés megvalósításáért dolgoznia. Egy ilyen stratégiai jelentőségű cél megvalósításáért egy hat hónapos soros elnökség időtartama sajnos nem nyújt túl sok lehetőséget – utalt Tőkés László a magyar EU-elnökség időszakára.

Az eszmecsere során **Rüdiger Noll** CEC főtitkárnak az uniós elnökségi politikák folyamatosságára, valamint magyar EU-elnökség örökségére vonatkozó kérdésére erdélyi képviselőnk azt válaszolta, hogy hosszú távon az emberi jogok mellett a **vallási jogok** védelmére, va-

lamint a **keresztény értékek** hangsúlyosabb megjelenítésére lenne szükség az Unió szintjén.

Dr. Szebik Imre, a Magyarországi Ökumenikus Tanács Elnöke az Európai Unión belül a magyarokról alkotott képre, valamint ennek kedvezőtlen alakulására kérdezett rá. Tőkés László, nagyra értékelte azt, hogy a nemzeti identitás nyilvános vállalásával kapcsolatos nehézségek ellenére végre „Magyarnak lenni jó!” Európában, és kiemelte **Orbán Viktor** szerepét a magyar nemzeti és keresztény vallási örökség megőrzésében és az új Alkotmányban való megjelenítése terén.

A megbeszélésen általános tetszést váltott ki **Mészáros Kálmán** baptista egyházi elnök azon felleltése, hogy indokolt és szükséges volna egy protestáns egyházi unió létrehozása Európában.

Brüsszel, 2011. június 15.

Nagyváradon is bemutatták az Africa-Europe Challenge programot

Az **Africa-Europe Challenge** (AEC) 2012 májusában induló egyéves összetett program, melynek általános célja az Afrikai Unió és az Európai Unió új típusú, az egyenlőségen és kölcsönös előnyökön nyugvó együttműködésének erősítése, továbbá Afrika és Európa népeinek egymáshoz való közelítése – hangzott el azon a rendhagyó pénteki sajtótájékoztatón Nagyváradon, amelyet stílusosan a hangulatában az afrikai kultúrát megidézõ Zulu Kávézóban tartottak. A szervezők a megnevezett célok megvalósításához a sportot és a kultúrát mint politikamentes értékközvetítőket hívják segítségül, ezért a program fő elemei egy Afrikát körülhajózó vitorlásversenyhez és az e köré szervezendő kulturális rendezvénysorozatokhoz kapcsolódnak.

A nagyszabású rendezvénysorozat védnöki testületének tagjaként **Tőkés László**, az Európai Parlament oktatási, kulturális, vallásügyi és sport-ügyekkel is megbízott alelnöke a két AEC-alapító, **Gál József** hírneves vitorlás és **Dr. Kondricz Péter**, jogász, továbbá **Raymond Irambo**, az Afrikai Magyar Egyesület képviselője jelenlétében köszöntötte a sajtót. Az erdélyi képviselő elmondta, hogy a nemzetközi program fő célja Afrika üzenetének közvetítése a világ felé, és Európa üzenetének továbbítása a fekete kontinens népei felé. Az Európai Unióhoz hasonlóan létezik egy Afrika Unió is, jelezte az EP-alelnök, amely annak érdekében jött létre, hogy az afrikai államok és népek kontinentális közösségét teremtsen meg a nyomor, a kirekesztettség állapotából való felzárkózás jegyében. Tőkés ugyanakkor rámu-

tatott: mindezek mellett a régi Afrika-járó magyarok által reánk hagyományozott örökségét is megidézni a 2012. május 25. és 2013. május 25. között zajló vitorlásverseny és körút. Tőkés László beszédében a **pozitív globalizmus** gondolatát hangsúlyozta, amely a különböző kultúrák szépségének, gazdagságának bemutatása, egymáshoz való közeledése és összekapcsolódása által jövőbemutató és szolidaritás-erősítő jelentéssel ruházta fel a globalizáció jobbára negatív, pejoratív értelem-

Rendhagyó sajtótájékoztatót tartottak a nagyváradai Zulu Kávézóban

ben használt fogalmát a sport, a kultúra, a turisztika, a multikulturalitás és a játékonyság leghaladottabb szellemében.

Az EP-alelnök köszöntője után a két projektigazgató vette át a szót, akik vetített bemutató segítségével ismertették az átfogó projekt részleteit. Felhívták a figyelmet, hogy ez az első olyan vitorlás verseny, mely Afrika körbehajózását célozza meg. A nyitóceremónia és a verseny rajtja Afrika Napján – 2012. május 25-én – Máltán kerül megszervezésre. A szervezők elmondták, hogy az AEC több pillérré épül: a tulajdonképpen nemzetközi vitorlásverseny mellett kulturális fesztiválsorozat, Business Forum elnevezésű rendezvénysorozat, valamint a „Távolságok nélküli jövő” elnevezésű iskolai támogatási és oktatási programot is felölel a többmillió eurós költségvetésű program. A **vitorlásversenyre** nem csupán professzionális csapatok jelentkezését várják, hanem olyan amatőr vitorlázókat is, akik rendelkeznek megfelelő gyakorlattal. A részvétel nem kizárólag a teljes versenyre vonatkozik, a

jelentkezők az egyes szakaszokon is részt vehetnek akár saját hajóval, akár a szervezők által biztosított ún. one-design flotta tagjaiként. A szervezők reményei szerint Romániából is nagy lesz az érdeklődés a verseny iránt, hangzott el a sajtótájékoztatón. A kiegészítő események sorozatából Kondricz Péter és Gál József kiemelte az Afrikai Kulturális Reneszánsz kapcsán megrendezendő **kulturális fesztiválokat**, melyek az AEC afrikai útjával összehangoltan zajlanak, és amelyek során a résztvevők megismerkedhetnek az egyes afrikai országok zenéjével, kultúrájával, hagyományaival. Mint mondták: ezen alkalmakkor minden érintett afrikai ország bemutatkozik és megfogalmazza üzenetét (gondjait, céljait) a verseny biztosította nyilvánosság segítségével. Ezekon kívül turisztikai programokra is sor kerül. Kondricz Péter hangsúlyozta: a **Business Forum sorozat** tizenöt afrikai országot érint és legfőbb célja üzleti lehetőségeket biztosítani a helyi afrikai országok és Európa gazdasági szereplőinek a találkozásra és gazdasági kapcsolatok kiépítésére.

Erre szintén várják a romániai cégek jelentkezését is. Továbbá részletesen ismertették még a **Távolságok nélküli jövő** elnevezésű tervezetet is, mely a projektigazgatók bevallása szerint a legkedvesebb programja a rendezvénysorozatnak. Ennek keretében a két kontinens iskolái között alakítanak ki partnerségen alapuló testvérkapcsolatokat, az ehhez kapcsolódó támogatási program pedig az afrikai iskolák informatikai fejlesztésére irányulna.

Raymond Irambo, az Afrikai Magyar Egyesület jelen lévő képviselője a sajtótájékoztató utolsó részében köszönetet mondott a szervezőknek a nemes kezdeményezésért, ugyanakkor bemutatta az általa képviselt egyesületet, mely a AEC-hez hasonló célokat tűzött zászlajára. Zárásként Tőkés Máté, a sajtótájékoztató helyszínét biztosító Zulu Kávézó egyik tulajdonosa bejelentette: az Africa-Europe Challenge ideje alatt a kávézó információs pontként fog működni, és élőben közvetíti majd a nagyszabású rendezvényt.

Nagyvárad, 2011. június 18.

Temesvár, Európai Kulturális Főváros – 2020

Cristian Buşoi román liberális képviselő szervezésében 2011. június 22-én Brüsszelben, az Európa Parlament székhelyén került sor arra a szemináriumra, amely a „**Temesvár, Európai Kulturális Főváros – 2020**” címet viselte. A rendezvényre a brüsszeli képviselőkön kívül a temesvári származású képviselő annak a kezdeményező bizottságnak a tagjait hívta meg, amely előkészíti **Bánság** történelmi központjának az Európa Kulturális Fővárosa címre való pályázását.

Sógor Csaba RMDSZ-es EP-képviselő felszólalásában arra hívta fel a figyelmet, hogy **Temesvár** történelme önmagában is döntő érv lehet a pályázat elnyeréséhez. Ebben a vonatkozásban fontos kihangsúlyozni a nagy múltú város etnikai, vallási és nyelvi sokszínűségének gazdagságát. Jelezte azt is, hogy az 1989-es temesvári forradalomról szóló kiadványban, bár nevét megemlíti, nem szerepel **Tőkés László** fényképe. Támogatásáról biztosította a kezdeményezést, ugyanakkor remé-

nyét fejezve ki, hogy ehhez hasonló hibák fordulnak majd elő a készülő pályázatban.

Bizottsági szavazáson való részvétel miatt **Tőkés László** EP-alelnököt **Szilágyi Zsolt** kabinetfőnök – egykori temesvári diák – képviselte a megbeszélésen. Az alelnök nevében a kabinetfőnök teljes támogatásáról biztosította a kezdeményezést s egyben gratulált Buşoi képviselőnek a találkozó megszervezéséért. Rövid beszédében elmondta: ami **Gdansk** Lengyelországnak, vagy ami **Prága** Csehországnak, illetve ami **Budapest** Magyarországnak – azt jelenti Temesvár Románia viszonylatában. A kommunizmus elleni szolidaritás szellemében a régió más országainak EP-képviselői részéről is támogatókat lehet szerezni a pályázat sikere érdekében – mondotta, majd rámutatott: az Unió nyugat-balkáni bővítésének fényében különleges jelentőséggel bírna, ha az észak-déli és a kelet-nyugati metszésponton fekvő Temesvár új esélyt nyerne, és ezáltal nemcsak a városra, de a tá-

gabb régióra is kitüntetett figyelem irányulna. A továbbiakban Szilágyi Zsolt adalékolta, hogy Tőkés László mint az Európai Parlament kultúráért is felelős alelnöke tavaly ősszel EP Kulturális Bizottsága képviselőjeként egy küldöttség élén az akkori Európai Kulturális Főváros megismerése céljából **Pécsre** látogatott. Nemrég viszont annak a küldöttségnek is tagja volt, amely **Turku** (Finnország) és **Tallinn** (Észtország) európai kulturális fővárosokat látogatta meg. A kabinetfőnök felhívta a figyelmet: a kulturális fővárosokban tapasztaltak szerint a civil társadalom bevonása döntően hozzájárulhat a sikerhez – Temesvár pedig az egész ország viszonylatában élen jár a civil szféra újjászületése terén. Szilágyi Zsolt azt javasolta, hogy az Európai Kulturális Fővárosok egyetemeinek hálózatával feltétlenül vegyék fel a kapcsolatot, a temesvári egyetem európai kapcsolatai ugyanis a város pályázatát is erősíthetik.

Brüsszel, 2011. június 23.

Bevezetnék a magyar nemzeti örökség címet

Országgyűlési határozattervezet készül a Kárpát-medence kulturális örökségének stratégiai jelentőségéről a **Kárpát-medencei Magyar Autonomia Tanács** (KMAT) kezdeményezésére – hangzott el 2011. június 20-án **Tőkés László** európai parlamenti alelnöknek és **Németh Zsolt** külügyi államtitkárnak a **Kulturális Örökségvédelmi Hivatalban** (KÖH) tartott közös sajtótájékoztatóján. A javaslat bevezetné a magyar nemzeti örökség címet is.

„Tíz esztendeje, 2001. június 19-én fogadta el az Országgyűlés a kulturális örökség védelméről szóló és az úgynevezett státustörvényt. Nem véletlen, hogy egyszerre fogadták el ezt a két jogszabályt, s azt szimbolizálja ez a tény is, hogy a kulturális örökségvédelem a nemzetpolitika egyik eszköze” – mondta a két törvény tízéves jubileuma alkalmából tartott budapesti sajtótájékoztatón **Tamási Judit**, a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal elnöke, amikor két vendégét, Tőkés László európai parlamenti alelnököt és Németh Zsoltot, a Külügyminisztérium államtitkárát köszöntötte hivatala budavári székházában. A kettős évforduló kapcsán Tőkés László megjegyezte, tudnivaló, hogy kétféle magyar politikai filozófia létezik: az egyik országban gondolkodik, a másik pedig nemzetben. „Temesvár óta sokat kellett küzdeni ebben a kérdésben, és még csak most érezzük elérkettnek az időt, hogy immáron visszavonhatatlanul és végérvényesen a nemzetpolitika szellemében gondolkozzunk az egységes magyar nemzet viszonylatában, és ezen belül az egységes magyar nemzeti örökség ügyében is ez a politikai-integratív szemlélet érvényesüljön” – fogalmazott az erdélyi politikus.

Tőkés László a tavaly elfogadott trianoni emléktörvényről, a kettős állampolgárságról szóló törvényről, valamint az új alkotmányról szólva kifejtette: a három jogszabályt korszakos jelentőségű „nemzetpolitikai alappilléreknek” tekinti. Reményei szerint „az új nemzetpolitikai szemlélet jegyében rövidesen helyreáll és egyenesbe jut az időközben leépült határon túli örökségvédelmi munka is, és az eddigieket meghaladó mó-

Tőkés László és Tamási Judit

don tudja szolgálni a határok feletti nemzetegyesítés ügyét”.

Mint az EP alelnöke emlékeztetett rá, tavasszal felkereste **Schmitt Pál** köztársasági elnököt, és az államfővel folytatott akkori megbeszélésen született meg a gondolat, hogy az UNESCO világöröksége és az EU-ban bevezetés előtt álló kulturális örökség intézménye mintájára kezdődjön el a magyar nemzeti örökség védelmének intézményesített munkája.

Tőkés László és Schmitt Pál megállapodtak abban is, hogy javasolják a Kárpát-medence magyar kulturális örökségéről szóló parlamenti határozattervezet kidolgozását. E meg egyezés alapján a Kárpát-Medencei Magyar Autonomia Tanács (KMAT) májusi gyűlésén határozott arról, hogy országgyűlési határozat elfogadását kezdeményezik, amelynek betervezésére a kulturális bizottságot, illetve a kulturális államtitkárt kéri fel. A KMAT tervezetét a KÖH és a közigazgatási tárca illetékesei is megvizsgálták, jelenleg a szakértői módosító indítványok összefésülésén dolgoznak. „Remélhetőleg e széleskörű konzultációt követően idén ősszel véglegesül és elkészül a határozattervezet, amelyet el is fogad

az Országgyűlés” – mondta Tőkés László. Újságírói kérdésre válaszolva az EP-alelnök közölte: a tervezet megteremtené egy magyar nemzeti értéktár kereteit, illetve bevezetné a magyar nemzeti örökség címet, ugyanakkor többek között ösztönözné az anyaországi és határon túli magyar területek közötti turizmus fejlesztését is.

Mint Németh Zsolt kifejtette, a kulturális örökség a nemzeti közösség kulturális vagyonát képezi, a vagyon pedig minden szereplő számára egy erőforrás. „A legfontosabb erőforrás a magyar nemzeti közösség számára a kulturális örökségünk, és ezt kell tudnia az örökségvédelemnek gondozni és gyarapítani. De nem csak vagyonról beszélünk, hanem üzenetről is. A régi nemzedékektől a jövő nemzedékeik irányába mutató üzenetről. Ha meg akarjuk keresni a magyar nemzeti közösség hivatását, akkor azt a kulturális örökségen keresztül találhatjuk és érthetjük meg” – hangsúlyozta az államtitkár, aki szerint a műemlékvédelem nemzetközi együttműködést igényel hasonlóan a magyar nemzeti közösség egyenjogúsításának feladatához.

Budapest, 2011. június 20.

Nemzeti és nyelvi kisebbségek védelme a Lisszaboni Szerződés után

Túl kell lépni a nemzeti és etnikai közösségek jogainak kizárólag belügyként való kezelésén, hangsúlyozta **Tőkés László** EP-alelnök azon a konferencián, amelyet **Gál Kinga** EP-képviselő és az **EU soros magyar elnöksége** rendezett az **Alapjogi Ügynökség** részvételével 2011. június 27-én Brüsszelben, az Európa Parlament épületében.

Az erdélyi képviselő felszólalásában rámutatott: az emberi – és kisebbségi – jogok Unión belüli érvényesítésének és betartásának kezdettől fogva komoly akadályát képezi a helsinki alapelvek közötti azon ellentmondás, mely „az emberi jogok és az alapvető szabadságok tiszteletben tartásának” (7. alapelv), másfelől pedig „a belügyekbe való be nem avatkozásnak” (6. alapelv) a követelményei között áll fenn. Vagyis, jelentette ki Tőkés László, azokban az esetekben, amikor valamely tagállamban sértik meg az emberi és kisebbségi jogokat, az Uniónak nem áll rendelkezésére megfelelő eszköz ennek számonkérésére, hiszen az európai jog az egész kérdéskört a nemzeti kompetencia körébe utalja.

Tőkés László megítélése szerint a Lisszaboni Szerződés jó kiindulópontként szolgál arra, hogy hosszabb távon egy kötelező jogi erővel bírót, hatékony uniós kisebbségvédelmi rendszert alakítsanak ki, mely az őshonos nemzeti, etnikai és nyelvi kisebbségek pusztulását képes lesz feltartóztatni, a kontinens kulturális sokszínűségét eredményesen megtudja őrizni, és az Európa-szerte eluralkodott asszimilációs tendenciákkal szemben a sajátos értékek és identitások megőrzésének és integrációjának az alternatíváját fogja érvényre juttatni. Ehhez viszont az Unió kisebbségpolitikájában és kisebbségvédelmi joggyakorlatában valóságos paradigmaváltás szükséges, melynek részeként többek között a „be nem avatkozás” dogmatikus elvének a feloldásával le kell mondani arról a jogkorlátozó megkötésről és gyakorlatról, mely a kisebbségi kérdés rendezését az egyes tagországok kizárólagos belügyének tekinti, valamint ki kell küszöbölni az Unión kívüli és belüli viszonylatban alkalmazott kettős mércét – szor-

Gál Kinga és Françoise Le Bail

galmazta Tőkés László. Mindehhez egységes uniós kisebbségvédelmi jogrendszer bevezetése szükséges – tette hozzá az EP alelnöke.

A Lisszaboni Szerződés utáni időszak nemzeti és nyelvi kisebbségeinek védelmét témaként körüljáró konferenciára a nemzetközi és az európai jog rangos szakértői kaptak. Kiemelt előadói között **Martonyi János** magyar külügyminisztert, **Morten Kjaerum**, az Alapjogi Ügynökség igazgatóját, **Stefan Oeter**, az Európa Tanács Regionális és Kisebbségi Nyelvi Chartája szakértő bizottságának elnökét, **Herbert Dorfmann** dél-tiroli EP képviselőt, **Bauer Edit** felvidéki EP-képviselőt és **Korhecz Tamás**, a szerbiai Magyar Nemzeti Tanács elnökét említ-hetjük.

Brüsszel, 2011. június 27.

Tőkés László beszédét alább olvashatják.

A nemzeti és nyelvi kisebbségek védelme

– Lisszabon után

Az Európai Unió tagországai és a nemzetközi közvélemény osztatlan elismeréssel fogadták, hogy a magyar EU-elnökség legfőbb **prioritásai** közé sorolta a **kulturális – nemzeti és vallási – sokszínűséget**. Az elnökség eltelt fél évének méltó be-

fejezését jelenti a kisebbségi, nyelvi jogok tárgykörében sorra kerülő mai konferencia, mely **Magyarország** európai elkötelezettségét juttatja kifejezésre a nemzeti kisebbségi közösségek ügye iránt.

Amint azt a közelmúlt történelme meggyőző módon beigazolta, az 1975-ös **Helsinki Értekezlet** „harmadik kosarában” szereplő emberi jogok kérdése, illetve az emberi jogok és az alapvető szabadságok tiszteletben tartásának a **Helsinki Záróokmányba** foglalt, teljes konszenzuson alapuló követelménye nemcsak Európában, hanem világviszonylatban is döntő szerepet játszott – és játszik – az elnyomott emberek, közösségek és népek, köztük a kisebbségi nemzeti, etnikai, nyelvi és vallási közösségek felszabadításában és jogainak biztosításában.

A **Szovjet Birodalom** összeomlásának 20. évfordulóján, az egykori **Ceausescu-diktatúra** elnyomott romániai magyar közösségének tagjaként az emberi jogok helsinki előtörténetének az összefüggésében értékelem az emberi és kisebbségi jogoknak a **Lisszaboni Szerződésbe** való belefoglalását, és keresem az Unió alapokmányában, vele együtt pedig az **Európai Alapjogi Chártában** rejlő új lehetőségeket a kisebbségvédelem területén. Erre annál is inkább szükség van, mivel könnyű belátni, hogy a kisebbségi kérdés rendezése nem csupán a

▶ közvetlenül érintettek – vagyis a kisebbségek –, hanem egész **Európa** számára is igen fontos. A földrészünkön jelentős számban és arányban élő, őshonos etnikai és nyelvi közösségek szabadságának és egyenjogúságának biztosítása, helyzetüknek és problémáiknak megnyugtató és intézményes rendezése ugyanis Európa integrációjának, társadalmi és regionális kohéziója erősödésének, valamint biztonsága és stabilitása megőrzésének is egyik meghatározó tényezője.

Az emberi – és kisebbségi – jogok Unión belüli érvényesítésének és betartatásának kezdettől fogva komoly akadályát képezi a **helsinki alapelvek** közötti azon ellentmondás, mely „az emberi jogok és az alapvető szabadságok tiszteletben tartásának” (7. alapelv), másfelől pedig „a belügyekbe való be nem avatkozásnak” (6. alapelv) a követelményei között áll fenn. Azokban az esetekben ugyanis, amikor valamely tagállamban sértik meg az emberi és kisebbségi jogokat, az Uniónak nem áll rendelkezésére megfelelő eszköz ennek számonkérésére, hiszen az európai jog az egész kérdéskört a nemzeti kompetencia körébe utalja.

Az **Emberi Jogi Bizottság** (DROI) és a **Kisebbségvédelmi Frakcióközi Csoport** – az intergroup – tagjaként különösképpen súlyos önellentmondásként élem meg azt a helyzetet, hogy miközben az ún. harmadik országokat rendre-másra valósággal megleckéztetjük az általuk elkövetett emberi és kisebbségi jogsérelmek miatt, ezzel szemben viszont a saját tagországainkban a

hasonló cselekmények igen enyhén elbírálás alá esnek. Egyenesen képmutatásnak és tarthatatlannak érzem azt, hogy miközben – példának okáért – **Kínától** elvszerű következetességgel kérjük számon a tibetiek és uigurok kisebbségi jogainak a tiszteletben tartását, a **közél-keleti országokat** pedig a vallási kisebbségeik üldözése miatt – egyébként joggal – kárhozzátjuk, ezzel szemben viszont az Európai Unió rendre szemet huny a durván diszkriminatív **szlovák államnyelvtörvény** vagy a **Romániában** időről időre kiújuló heves magyarellenesség felett.

Az Unió bel- és külpolitikája viszonylatában érvényesülő **kettős mérce** alkalmazása szögesen ellentmondásban áll a Lisszaboni Szerződésben felsorolt európai alapértékekkel. Milyen erkölcsi alapunk lehet másokon számonkérni az emberi és kisebbségi jogokat, amikor is ezek tiszteletben tartását a saját házuk táján sem vagyunk képesek megkövetelni?!

A napokban véget érő magyar uniós elnökség kapcsán hadd térjek ki arra is, hogy a Kárpát-medence számos országában élő, Európa legnagyobb hagyományos nemzeti közösségének számító magyarság kiváltképpen érdekelt abban, hogy a kisebbségvédelem terén gyökeres változás történjen az Unió politikájában. Megítélésünk szerint a Lisszaboni Szerződés jó kiindulópontként szolgál arra, hogy hosszabb távon egy kötelező jogi erővel bíró, hatékony **uniós kisebbségvédelmi rendszert** alakítsunk ki, mely az őshonos nemzeti, etnikai és nyelvi

kisebbségek pusztulását képes lesz feltartóztatni, kontinensünk kulturális sokszínűségét eredményesen meg tudja őrizni, és az Európa-szerte eluralkodott **asszimilációs tendenciákkal** szemben a sajátos értékek és identitások megőrzésének és **integrációjának** az alternatíváját fogja érvényre juttatni. Ehhez viszont az Unió kisebbségpolitikájában és kisebbségvédelmi joggyakorlatában valóságos **paradigmaváltásra** van szükség, melynek főbb elemei a következők lennének:

- A „be nem avatkozás” dogmatikus elvének a feloldásával le kell mondani arról a jogkorlátozó megkötésről és gyakorlatról, mely a kisebbségi kérdés rendezését az egyes tagországok **kizárólagos belügyének** tekinti.

- Az Unión kívüli és belüli viszonylatban alkalmazott kettős mérce kiküszöbölése.

- Egységes uniós kisebbségvédelmi jogrendszer bevezetése – az Európa Tanács gyakorlatának mintájára.

- A kisebbségi egyéni jogok tiszteletben tartásának a **kisebbségi kollektív jogok** irányában való kiterjesztése – a kisebbségek, mint közösségi entitások védelme érdekében.

- A számos tagországban jól működő **kisebbségi autonómiák** mintájára az Európai Unió cselekvő módon támogassa a többség és kisebbség megegyezése alapján kialakítandó kulturális és területi autonómiák bevezetését.

Akárhogyan is alakulna az európai kisebbségi közösségek sorsa, és ezen a téren akármit is hozna a jövő – befejezőképpen, Románia magyar nemzetiségű európai polgáraként egyet viszont még mindenképpen fontosnak tartok kihangsúlyozni, és pedig azt, hogy a jelenleg is folyamatban lévő romániai magyarelles propaganda-kampány ellenében bennünket, kisebbségi magyarokat, székelyeket is megillet **az emberi méltóság** iránti tisztelet elidegeníthetetlen alapvető joga, úgy amiképpen egyetlen más kisebbségi európai polgárt sem lehet megfosztani ettől.

Brüsszel, 2011. 06. 27.

Martonyi János is felszólalt a konferencián

2014 legyen a Család Európai Éve

Brüsszelben, az **Európai Parlamentben** az **Európai Közösség Püspöki Konferencia Bizottsága (COMECE)** és az **Európai Egyházak Konferenciája (CEC)** együttműködésével 2011. június 29-én szervezték meg a „**Nemzedékek közötti szolidaritás: elgondolás, jogok és kötelezettségek**” című konferenciát a Család nemzetközi éve 20. évfordulójának előkészítéseképpen.

A **Család nemzetközi évét** 1994-ben az **ENSZ** kezdeményezte. Az ENSZ főtitkárának javaslata szerint a 20. évforduló előkészítéseképpen és alkalmával olyan konferenciákat és találkozokat kell szervezni, amelyek regionális szinten vizsgálják a családugyi és demográfiai problémákat, és az adott régió jellegzetes helyzetére vonatkozóan keresnek megoldásokat. Az EP-ben szervezett konferencia célja az volt, hogy megvizsgálják, milyen előrelépések történetek a célkitűzések megvalósításában.

Tőkés László európai parlamenti alelnök megnyitóbeszédében rámutatott, ezen regionális konferenciák sorába illeszkedik a Brüsszelben megrendezett is, melyen többek között **Jaime Mayor Oreja**, az EP alelnöke, az ENSZ képviselői, **Chris Smith**, az Amerikai Egyesült Államok kongresszusi képviselője, valamint harmincegy ország családugyi szervezeteinek vezetői és képviselői vettek részt.

„Kicsoda az én anyám, és kik az

én testvéreim? – kérdezi Jézus. És kinyújtva kezét az Ő tanítványaira, mondta: Imé, az én anyám és az én testvéreim! Mert aki cselekszi az én mennyei Atyám akaratát, az nékem fitestvérem, nőtestvérem és anyám” (Mt. 12, 48-50) – idézte az erdélyi képviselő Máté evangéliumát, rámutatva, hogy míg a laikus, szekuláris közgondolkodásban a család jogi, szociális egységként, vagy legjobb esetben hagyományos, vérségi kapcsolatként jelenik meg, addig a hitbéli felfogásban többet jelent, mint vérség, rokonság, vagy hagyomány. Hiszen Istennek, az Atyának gyermekei, Jézus Krisztus testvérei vagyunk, a családi kapocs tehát nem partikuláris magánügy, hanem egyetemes közösség és egység; valamennyien az emberiség nagy családjához tartozunk.

Tőkés László hangsúlyozta: az Európai Unió alapvető értékeiként felsorolt emberi méltóságon, ennek tiszteletén, a tolerancián és sokszínűségeen túlmenően, mai világunkban többre van szükség. Ez a többlet pedig a szeretet. A világ, Európa, társadalmaink jelenkori sokrétű válságában, melynek legfőbb oka és előidézője az erkölcsi és morális válság, a szeretet kultúrája és dimenziója jelenti a kiutat – mondta a Királyhágómelléki Református Egyházkerület egykori püspöke. Ebben a szellemben kell készülnünk a Család nemzetközi évének 20. évfordulójára, szem előtt tartva az Emberi

Jogok Egyetemes Nyilatkozatában foglaltakat, mely szerint „a család mint a társadalom alapvető egysége, jogosult a társadalom és az állam védelmére” (16.3 cikkely).

Az Európai Unió tagállamaiban, de szerinte a világon is tapasztalható súlyos demográfiai válság tekintetében erdélyi képviselőnk kiemelte, hogy számos más országhoz hasonlóan Magyarország is valóságos humánkatasztrófa elébe néz, hiszen példának okáért több mint kétmillió családban egyáltalán nincs, vagy csupán egyetlen gyermek van. Ez a demográfiai helyzet nyilvánvalóan kihatással van, és súlyos következményekkel jár az élet számos más területén.

Az erdélyi EP-alelnök kijelentette: éppen ezért rendkívül fontosak mindazok a kezdeményezések, amelyek a család védelmét szolgálják, és ezáltal mutatnak kiutat Európa sokrétű válságából – ezek közé tartozik a Család nemzetközi éve-program is. Végezetül Tőkés László arra mutatott rá, hogy a lezáruló magyar EU-elnökség prioritásai között tartotta számon és lépett fel a családugyi és demográfiai kérdések terén, és támogatólag hívta fel a figyelmet **Orbán Viktor** miniszterelnök Gödöllőn, 2011. április 1-én, a demográfiáért és családpolitikáért felelős miniszterek találkozásán tett javaslatára, miszerint **2014** legyen a **Család Európai Éve**.

Szekularizmus Platform Brüsszelben

Június utolsó hetén Brüsszelben, az Európai Parlamentben **Tőkés László**, az EP egyházi ügyekért felelős alelnöke részt vett az ún. **Szekularizmus Platform** (The European Parliament Platform for Secularism in Politics) által rendezett eszmecszerén, melynek témája a Lisszaboni Szerződés 17. cikkelyének értelmében az **európai és humanista** szervezetek párbeszéde volt.

Mint ismeretes, a 17. cikkely megfogalmazásában az Európai Unió „nyílt, átlátható és rendszeres párbeszédet” tart fenn az egyházakkal és vallási szervezetekkel vagy kö-

zösségekkel, valamint a humanista és világnézeti szervezetekkel a tagállamokban, továbbá elismeri identitásukat és az európai építkezéshez való különleges hozzájárulásukat.

Az eszmecszerét **Sophie In't Veld** holland liberális EP-képviselőasszony, a Platform elnöke nyitotta meg. Bevezetőjében elmondta, szervezetüket 2004-ben alapították, és kitűzött céljuk Európa szekuláris jellegének erősítése, az állam és egyház egyértelmű és határozott szétválasztása. A holland liberális képviselő hangsúlyozta, hogy az Európai Uniót egy szekuláris közös-

ségként hozták létre. Az európai intézményeknek az Unió valamennyi polgárát kell képviselniük, felekezeti hovatartozásuktól és világi nézeteiktől függetlenül. Ezért Sophie In't Veld felszólította **Jerzy Buzeket**, az EP elnökét, hogy kiegyensúlyozott párbeszédet folytasson mindkét féllel.

Buzek elnök beszédében kiemelte, hogy az Európai Unió az értékek közössége, valamint hogy a vallás és a filozófia mindig is meghatározó szerepet játszottak európai társadalmunk életében. Az európai intézményeknek azonban nem a vallási

és a filozófiai nézeteknek a körülhatározása és szabályozása a feladata – ez nemzeti hatáskör –, hanem a szubszidiaritás, a hagyományok, az egyéni jogok és a sokszínűség tiszteletben tartása. Ez teszi erőssé Európánkat, jelentette ki az EP elnöke. Buzek leszögezte: éppen ezért nem az állam és egyház szétválasztását, hanem mindkettő autonómiáját kell biztosítanunk. Az Unió mindezt képviseli, gyökerei a kereszténységbe és a felvilágosodásba nyúlnak vissza. A hit magányügy, melynek azonban közösségi vetülete is van. Hazájának, Lengyelországnak múltját idézve

Buzek kiemelte, hogy a totalitárius rendszerek mindig is az egyéni jogok megtagadására törekzenek, míg az Unió alapértékként tartja számon és tiszteletben minden polgára emberi méltóságához és szabad választáshoz való jogát.

Az EP erdélyi alelnöke Buzek elnök gondolataival egyetértve hangsúlyozta, hogy szabadságharcosként és egyházi vezetőként kettős kisebbségben élte meg a totalitárius kommunista rendszer ateista ideológiára épülő elnyomását. A diktatúra körülményei között a vallás és az egyház építő és megtartó tényezőként ha-

tározta meg életét és közösségének sorsát, mutatott rá a volt temesvári lelkipásztor, ugyanakkor arra is felhívta a figyelmet, hogy Európában első ízben Erdélyben mondták ki a vallásszabadságot az 1586-os Tordai Diétán. Tőkés László kiemelte: ennek a toleranciának a szellemét és hagyományait közössége megőrizte és tiszteletben tartja mind a mai napig. Ez a szellemiség kellene, hogy vezéreljen közös európai jövőnkben, zárta hozzászólását a Királyhágómelléki Református Egyházkerület volt püspöke.

Smaranda Enache Európai Polgár Díjat kapott

Jerzy Buzek EP-elnök döntése következtében Smaranda Enache, a marosvásárhelyi Pro Europa Liga társelnöke is megkapja az Európai Polgár Díjat (CIVI Europaeo Praemium). A díjat az Európa Parlament elnöke által vezetett bizottság ítéli oda minden évben olyan magán- vagy jogi személyeknek, akik az európai gondolat terjesztésének terén kiemelt munkásságot fejtenek ki. Idén többek között Bójte Csaba ferences rendi szerzetes is részesült a kitüntetésben.

Smaranda Enache emberjogi harcost, aki immár több mint két évtizede dolgozik az emberi jogok, a nemzetek közötti tolerancia, a kisebbségek védelme és az európai értékek jegyében, Tőkés László, az Európa Parlament alelnöke javasolta a díjra. Felterjesztésében az erdélyi EP-képviselő a következőképpen méltatta a marosvásárhelyi székhelyű Pro Europa Liga társelnökének munkásságát: „Enache asszony az elmúlt húsz esztendőben az európai gondolat elkötelezett híveként munkálkodott Romániában. Ebben az etnikumok közötti konfliktusoktól sem mentes időszakban a nemzetek közötti megbékélés, tolerancia és szolidaritás terjesztése és megerősítése volt a fő célkitűzése.

Enache asszony az emberi jogok rendíthetetlen harcosa. 1989-ben alapító tagja volt és azóta is társelnöke

Románia első pro-európai mozgalmának, a Pro Európa Ligának, amelynek hitvallását magáévá tette: fő célkitűzése a feszültség- és konfliktuskeltő elemek csökkentése a multikulturális vidékeken, az etnikai és felekezeti sztereotípiák lebontása, az önkormányzatiság és regionalizmus elveinek ismertetése és erősítése.

1998 és 2001 között Románia finnországi és észtországi nagykövete volt, tagja a romániai Helsinki Bizottságnak, elnökségi tagja több romániai non-profit szervezetnek (Civil Társadalom Fejlesztéséért Alapítvány, Állami Politikák Intézete, Nyílt Társadalomért Alapítvány), valamint számos nemzetközi alapítványnak (Civitas International Strasbourg, European Centre for Minority Issues–Flensburg, Németország, Liberal International Human Rights Commission). Szakértőként több konfliktus-megelőző küldetésen vett részt, többek között Moldovában, Bosznia és Hercegovinában.

Tevékenysége során számos olyan európai programot dolgozott ki, ültetett gyakorlatba és fejlesztett tovább, amelyeknek célja a demokratikus politikai kultúra megerősítése, és amelyek által kulcsszerepet vállalt a románok, magyarok, romák és más nemzeti közösségek társadalmi integrációjának, illetve történelmi megbékélésének folyamatában.”

A kitüntetés átadására a közeljövőben kerül sor.

Smaranda Enache, a marosvásárhelyi Pro Europa Liga társelnöke

Tom Lantos Intézetet avattak Budapesten

Az amerikai és a magyar emberek szövetsége erős alapokon áll – jelentette ki **Orbán Viktor** csütörtökön az Országházban, a **Tom Lantos Intézet** megnyitóján.

A miniszterelnök beszédében azt mondta: „azért gyűltünk össze, hogy az Amerikai Egyesült Államok és Magyarország szövetségét tovább erősítsük, e szövetség harcos hírnökei előtt tisztelegjünk, Magyarország és az Egyesült Államok szövetségének újabb erős bástyáját ünnepeljük”.

Az amerikai és a magyar emberek szövetsége erős alapokon áll. Erős alapot ugyan lehet kőből, lehet acélból létrehozni, ám „a mi szövetségünk erejét különös módon egyetlen szó adja”, ez pedig a szabadság – mondta beszédében a kormányfő, hangsúlyozva, hogy „a szabadság iránt érzett szenvedélyes vonzalunk” közösséget alkot, és nincs a világon még egy olyan erős, megbízható és elkötelezett közösség, mint a szabadságszerető emberek, népek közössége.

Az ilyen szövetség kitermeli a maga hírnökeit és harcosait. A magyar szabadság üzenetét hírnökök vitték a világban akkor is, amikor „a megszállás és a diktatúra tombolt Magyarországon” – fejtette ki, majd emlékeztetett, hogy sok ilyen hírnök érkezett Amerikába, sokan közülük harcosokká váltak, a magyar szabadság ügyének harcos képviselőivé. A magyar nép mindig is hálás lesz ezeknek a hírvivőknek, harcosoknak, akiknek egyike volt Tom Lantos. Orbán Viktor rámutatott, mai szabadságunk az aktív, cselekvő amerikai magyar emigrációnak is köszönhető.

Felidézve találkozásait Tom Lantossal a miniszterelnök azt mondta, előfordult, hogy vitáztak, sőt szinte minden magyar belpolitikai kérdésben eltért az álláspontjuk, a közös elkötelezettségük a szabadság és a magyarok szolgálatában azonban áthidalta mindenfajta politikai különállást.

A Tom Lantos Intézet parlamenti megnyitóján **Martonyi János** külügyminiszter kijelentette: Magyarország elkötelezett a transzatlanti kapcsolatok mellett, és szem előtt tartja a magyar származású amerikai

képviselő, Tom Lantos örökségét, a szabadság és a demokrácia fontosságát.

Hangsúlyozta, a magyar soros EU-elnökség nyílt, befogadó, aktív és konstruktív politikát folytatott, céljai igazodtak a Tom Lantos által vallott értékekhez. A külügyminiszter ezzel kapcsolatban külön kitért a romák helyzetének javításában elért eredményekre.

Az, hogy a Tom Lantosról elnevezett intézet megnyitását egy szabad és demokratikus országban ünneplik, hatalmas eredmény – vélekedett. Mint mondta, az egykori politikus neve a legjobb garancia arra, hogy az intézet teljesíti a vállalt célokat, elkötelezett a demokrácia, az egyéni és a kollektív emberi jogok védelme mellett.

Rövid, szubjektív kitérével kezdte ünnepi beszédét **Tőkés László**, az Európai Parlament erdélyi alelnöke, amikor többek között **Hillary Clinton**, az Egyesült Államok külügyminisztere, **Condoleezza Rice**, az USA korábbi külügyminisztere, illetve a magyar származású **Tom Lantos** egykori amerikai kongresszusi képviselő több hozzátartozója és **Orbán Viktor** miniszterelnök, illetve kormányának tagjai, valamint a magyar parlamenti pártok képviselőinek jelenlétében az egykori amerikai politikusra emlékezett a róla elnevezett **Tom Lantos Intézet** megnyitóján.

Az erdélyi politikus külön köszöntötte az Európai Parlament részéről érkezett, a német **Elmar Brok**, az EP külügyi bizottságának elnöke által vezetett bizottságot, valamint **Emil Constantinescu** volt román államfőt, és megemlítette, hogy Tom Lantos neve mellett méltó, hogy elhangozzék egy másik amerikai magyar, **Teller Ede** neve is.

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület volt püspöke a héber Bibliát idézve vezette be ünnepi beszédét. „**Ha nincs mennyei látás, elvész a nép**” (Példabeszédek 29, 18) – olvashatjuk a héber Biblia lapjain, és ezen ószövetségi tanítás modern korunkra is érvényes – mondta Tőkés László, majd azzal folytatta, hogy „ha nincsenek széles látókörű, jövőbe néző vezetőink, emberi közösségeink pusztá léte kerül ve-

szélybe. Intézetünk névadója, **Lantos Péter Tamás**, a néhai amerikai kongresszusi képviselő pedig éppen ilyen vezető volt”. Az EP alelnöke felidézte Tom Lantos emberjogvédő munkásságát, tettekeszségét, anyanyelv és Erdély-szeretetét, illetve a transzszilván nyelvi, etnikai és kulturális együttélés, valamint vallási tolerancia iránti tiszteletét, majd visszatérve a már említett Biblia-idézethez, ismételtlen leszögezte: „széles látókörű, jövőbe néző emberekre van tehát szükségünk, akik érték közösségünk magasabb eszményei felé irányítják tekintetünket, amiképpen Lantos Tamás is tette. Meggyőződésem, hogy a Tom Lantos Intézet névadója eszményeit elevenen fogja tartani.”

Felidézve a pillanatot, amikor 1990. március 15-én a washingtoni **Capitoliumban**, az amerikai törvényhozás épületében – Tom Lantos meghívására – részt vett Kossuth Lajos mellszobrának felavatásán és együtt elénekelték a Kossuth-nótát, Tőkés László dalra fakasztotta budapesti közönségét, amely az erdélyi politikussal együtt énekelte el az egykori toborzó szöveget az Országgyűlés felsőházi termében.

A Tom Lantos Intézetben az emberi és polgári jogokról, a kisebbségek helyzetéről, a közép-európai történelmi megbékélésről, valamint a transzatlanti kapcsolatokról végeznek majd kutatásokat.

Tőkés László beszédét mellékelve közzöljük.

Budapest. 2011. június 30.

Tőkés László európai parlamenti alelnök beszéde a Tom Lantos Intézet ünnepélyes felavatásán

„Ha nincs mennyei látás, elvész a nép” (Példabeszédek 29, 18) – olvashatjuk a héber Biblia lapjain, és ezen öszövétségi tanítás modern korunkra is érvényes. Ha nincsenek széles látókörű, jövőbe néző vezetőink, emberi közösségeink pusztá léte kerül veszélybe. Intézetünk névadója, **Lantos Péter Tamás**, a néhai amerikai kongresszusi képviselő pedig éppen ilyen vezető volt. Lantos Tamás – azaz Tom Lantos, ahogyan világszerte ismerték – rendíthetetlen védelmezője volt az egyéni és kollektív jogoknak, az alapvető szabadságjogoknak. Politikusként mindvégig kiállt a világ bármely térségében elnyomott, üldözött, emberi méltóságuktól megfosztott, faji vagy más alapon hátrányosan megkülönböztetett embertársaink védelmében.

A kelet-közép-európai országokban tomboló kommunista diktatúrák időszakában Tom Lantos és jómagam két igencsak különböző világban éltünk, melyeket szimbolikusan – és hermetikusan – az úgynevezett Vasfüggöny választott el egymástól. Mindazonáltal, amikor első washingtoni látogatásom alkalmával az a megtiszteltetés ért, hogy találkozhattam Lantos képviselő úrral, azt tapasztaltam, hogy világaink – végül is – nem különböznek sarkalatosan, hiszen sok a közös bennünk: elsősorban a magyar kultúra, egyedülálló anyanyelvünk és az erdélyi magyarság mély szeretete, másrészt az erdélyi nyelvi, etnikai és kulturális együttélés páratlan sokszínűségének és a példamutató vallási tolerancia több évszázados erdélyi hagyományának tisztelete. Ekképpen, bár sohasem éltünk egyazon országban Lantos képviselő úrral, közös kulturális örökségünk összekovácsolt bennünket, öröklött hagyományaink közösségében együvé tartoztunk.

„... Lantos Tamás – azaz Tom Lantos, ahogyan világszerte ismerték – rendíthetetlen védelmezője volt az egyéni és kollektív jogoknak, az alapvető szabadságjogoknak...”

Egy méltányosabb társadalom kialakulásába vetett közös hitünk is összekapcsolt bennünket. Mindketten bízunk abban, hogy a rasszizmus, a diszkrimináció és az üldöztetés helyét a vallási és kulturális tolerancia, az emberi méltóság és a sokszínűség tisztelete veszi majd át.

Lantos képviselő úr a kommunista diktatúrák bukása után is odafigyelt arra, hogy kelet-közép-európai térségünkben betartsák az emberi jogokat. Hitt a jelképek erejében, ezért kezdeményezte azt, hogy **Raoul Wallenberg** posztumusz amerikai állampolgárságot kapjon, és ezért érezte szívügyének a kommunizmus százmilliónál több áldozata washingtoni emlékművének felállítását. Sosem volt rest cselekedni: térségünk vezető politikusaiknak is többször levelet írt a magyar kisebbségek kollektív emberi joginak csorbítása láttán.

Az **Európai Parlament** alelnökéként magam is azért dolgozom, hogy a Tom Lantos képviselő úrral

táplált közös reményeink valóra váljanak. Amikor a faji, nemzeti vagy vallási alapon hátrányt szenvedők oldalán a toleranciáért és a lelkiismeret szabadságáért küzdünk, amikor az európai régiók kulturális és nyelvi sokszínűségének megőrzéséhez igyekszünk jogi garanciákat találni, vagy éppenséggel amikor a nemzeti kisebbségek önrendelkezése, illetve kulturális vagy területi autonómiája érdekében emeljük fel szavunkat, mindannyian Lantos képviselő úr nyomdokain haladunk, ki-ki saját lehetőségeihez és korlátaihoz mérten.

A transzatlanti közösségben az **Európai Unió** és az **Amerikai Egyesült Államok** értékrendje azonos. Ezen értékek hiányában politikai, gazdasági és katonai lehetőségeink – és közösségeink is – kevesebbek volnának: „Ha nincs mennyei látás, elvész a nép” – mondtuk. Széles látókörű, jövőbe néző emberekre van tehát szükségünk, akik érték közösségünk magasabb eszményei felé irányítják tekinteteinket, amiképpen Lantos Tamás is tette. Meggyőződésem, hogy a **Tom Lantos Intézet** névadója eszményeit elevenen fogja tartani.

Hozzon sok áldást az Intézet munkájára!

Budapest, 2011. június 30.

Felavatták Budapesten a Tom Lantos Intézetet

Orgonát avattak a nagyvárad-réti református templomban

A **Nagyvárad-Réti Református Egyházközség** régi álma teljesült az elmúlt hétvégén: két év előkészítő munka után végre felavathatták a gyülekezet új orgonáját. A Hollandiából adományként kapott hangszer Váradra juttatását és felújítását adományokból sikerült megvalósítani. Az egyik fő támogató **Tőkés László**, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület volt püspöke, az Európai Parlament jelenlegi alelnöke volt.

Vasárnap délelőtt több százan gyűltek össze a réti templomban, az orgonaavató ünnepség alkalmából. A meghívottak sorában jelen volt a hollandiai bredevorti protestáns gyülekezet két képviselője, **Henk** és **Diny Luimes**, valamint Tőkés László EP-alelnök is. Az ünnepi istentiszteleten igét hirdetett **Hermán M. János** egyházkerületi előadótanácsos, aki feleségével, **Hannie Mostertel** együtt fontos szerepet játszott az orgona Nagyváradra kerülésének ügyében. Az igehirdetés után Pálfi József lelkipásztor köszöntötte a megjelenteket. Köszönetet mondott mind az adományozóknak, mind a támogatóknak a hathatós segítségért. A Szeghalmi Bálint neves építész-mérnök által tervezett, népi szecessziós stílusban felépített istenházában az eredeti tervek szerint egy olyan orgona került volna, mely megmutatja a homlokzat rozettás

Legyünk mi is kiáltó szavak!

ablakát. Fél évszázad után csak most vált lehetővé az eredeti tervek kivitelezése – hangzott el. A bredevortiak átnyújtották a lelkipásztornak az adományozó levelet, majd röviden bemutatták az impozáns hangszert is. A továbbiakban egy rövid orgonakoncertre került sor, melynek keretében **Zászkaliczky Tamás** neves orgonaművész két orgonaművet adott elő.

Tőkés László erdélyi képviselő felszólalásában Szent Kristóf nagyságát emelte ki, aki életét adta a Krisztusért. A vértanú neve annyit tesz, mint Krisztus hordozónak lenni. Rámutatott arra, hogy az orgona egy áldott üzenethordozó eszköz, mely az evangélium és ez által Krisz-

tus üzenetét közvetíti. „A kommunizmus idején lerombolták orgonáinkat, de íme, a bizonyíték arra, hogy a rombolás korszaka végleg lezárult. Elérkezett az építés időszaka.” – jelentette ki. Tőkés László megemlékezett a kilencven évvel ezelőtt, Kós Károly erdélyi író, építész által megjelentetett *Kiáltó szó* című röpiratról, melynek tartalma ma is érvényes. „Legyünk mi is kiáltó szavak!” – szólított fel az erdélyi képviselő.

Az ünnepség színvonalát emelte a nagyvárad-i énekkarok közreműködése. Az orgonaavatót végül nemzeti imánk elneklésével zárta az ünneplő gyülekezet.

Nagyvárad, 2011. június 19.

A trianoni határokat schengeni határookra kell változtatni

Körösök Völgye Határtalan Vándortúra és Zenei Fesztivál elnevezéssel emberek százait mozgatta meg június 1–5. között az a vándortúra, amelyet a Körösök Völgye Natúrparc Egyesület, valamint Békéscsaba és Belényes testvérvárosok szerveztek meg.

A Fehér-, Fekete- és Sebes-Körös vízgyűjtő terület felölélő régió határon átívelő rendezvénysorozatának fővédnökségét **Tőkés László**, az Európai Parlament erdélyi alelnöke vállalta el.

A vándortúra – vízi úton, biciklivel, valamint gyalogosan – Belényesről indult, és Gyanta, Tenke, illetve Sarkad, Békés és Békéscsaba érintésével vasárnap ért véget. Tőkés Lászlót Vantara Gyula fideszes polgármester, országgyűlési képviselő, illetve a szervezők fogadták Békéscsabában, ahol nyilvános kerekasztal keretében beszéltek meg a Körösök Völgye Régióban rejülő együttműködési lehetőségeket a határok feletti

nemzetegyesítés, valamint a nemzeti összetartozás szellemében.

Tőkés László egyebek mellett kifejtette, hogy a trianoni határokat schengeni határookra kell változtatni. A maga nemében egyébként ezt a célt szolgálta a vándortúra is, amellyel a szervezők tulajdonképpen Románia schengeni övezetbe való, tavaszra tervezett belépését akarták fogadni. Mivel a csatlakozást egyelőre elhalasztották, a régió elöljárói ezzel a regionális rendezvénnyel fejezték ki álláspontjukat, hogy a szomszédos ország schengeni térségbe való felvétele, ennek késése ellenére is, elengedhetetlen és szükségesszerű.

A regionális rendezvénysorozat június 5-én este, a **Művészek a határon túli kapcsolatokért** elnevezésű zenei fesztivállal ért véget.

2011. június 6.